

TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198178

UNIVERSAL
LIBRARY

ತಾವರೆಕೆರೆ

ಕೈಲಾಸಂ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಮಾಧವ ಸನ್ಸ್,
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮೊದಲು ವಂದಿಸಿದ್ದು :
ಕತೆಗಾರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ
೧೯೩೫

ತಿದ್ದಿದ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ಮುದ್ರಣ
ಅಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ವಭಾನುಸಂವತ್ಸರ
1st October 1943

ತಿದ್ದಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೊಸಮುದ್ರಣ
೧೯೪೫.

COPY RIGHT

Staging, Translating filming & all other rights reserved

For permission to stage, apply to the Publishers
with royalty of

Rupees Twenty

for each performance

ಬೆಲೆ ಎಂಟಾಣಿ

ತಾ ವ ರೆ ಕೆ ರೆ

೧

ನಮ್ಮೂರು ತಾವರೆಕೆರೆ. “ ಹೆಸರು ರಂಗಣ್ಣ, ಮುಸುಡಿ ಮಂಗಣ್ಣ ” ಅಂದ್ಬಾಡಲ್ಲ ನಮ್ಮೂರು ; ಕೆರೆಯಿಥೆ. ಮೆಟ್ಟುಗ್ಗು ಮುರ್ದು ಕಟ್ಟಿಗಳು ಕುಸಿದಿದ್ರೂನಾವೆ, ಕೆರೆಯಿಥೆ. ಇನ್ನೀರೋ! ಕಮಲಕ್ಕೆ “ ಪಂಕೇರುಪ ” ಅಂತ ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿ, ನಮ್ಮ ಕೆರೆ ನೀರನ್ನ ನೋಡ್ಬೇ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಬಿಳಿ ಭೋತ್ರಾನ ಕೆರೇಲಿ ಅದ್ದಿವ ಗೃಹಸ್ಥ, ಒಗೆದ ಭೋತ್ರಾನ ನೋಡಿ ವಾನ ಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಂತ ಕಂಡ್ಕೊಳ್ಳೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಂಪೇರುತ್ತೆ ಬಗ್ಗಡದ ಬಣ್ಣ, ಬಟ್ಟೇಗೆ!

ಇನ್ನು--“ ತಾವ್ರೇ ” ನೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ...ದಡದಿಂದ ದಡದವರಿಗೂ ಧಂಡ್ಯಾಗಿ ಹರಡಿವೆ, ದಂಟುಗ್ಗು....ತಾವ್ರೆ ದಂಟುಗ್ಗು. ಈಜೋಕೇಂತ ಇಷ್ಟ ಇಸುಮು ಗಳು....ಈಜೋದ್ವರ್ತು....ಮುಳುಗೋದ್ ಭಟ್ಟನೆ ಕಲ್ತು....ಇನ್ನೂ ಈಚೆಗೆ ಬೃಧಾರೆ!

ಹಾಸನದ ಡಿಬ್ಬಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹೇಳ್ಬೇಕೇ ನಾನು, ಕೇಳ್ಬೇಕೇ ನೀವು! ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಗುಡಿ, ಜಕಣಾಚಾರಿನೋ ಡಕಣಾಚಾರಿನೋ ಕಡದದ್ದು, ಹೊರ್ಗೂ. ಒಳ್ಳೂ, ಗೋಪು ಧ್ವಜಸ್ಥಂಭದಿಂದ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಸಹಿತ. ಸುತ್ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ದೇವು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ....ಕಡೆದವನ ಧ್ಯೇಯ. ಇನ್ನೂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ವೇಣುಗೋಪಾಲಮೂರ್ತಿ. ಮತ್ತಿನ್ನೂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಆರ್ಭಟದ ಭರಾಟೆ ಗಲಾಟೇಲಿ ಭಿನ್ನಮೂರ್ತಿ ಭೀಭತ್ಸನ್ನಿನ ಸಾರಥಿ....ಮೂಗಿಲ್ಲದ ಮೂರ್ತಿ. ಆದ್ರೇನು....ಮುಕುಂದನ ಭಕ್ತರು....ಮುರಳೀಧರ ಬಾರ್ಲೋದು ಮೂಂಗಿಂದಲ್ಲ ‘ ಬಾಯಿಂದ ’

ಅಂಜೋಡ್ ಮರ್ತೋ! ಏನೋ ಕಾಣೆ...ಮುಖ್ಯ ಪೂಜೆಯಲ್ಲ, ಪುನಃಪುನಃ
ಪೂಜೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ. ಈ ಗುಡಿ, ಕೆಲವು ಈಚೆ ಕಟ್ಟಿಸೋತೆ.

ವಿದುತ್ - ಕಟ್ಟಿಸೋತೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನೂ, ಕಾಳಮ್ಮಯ್ಯ! ಜಾಣೆ
ಜಾಣೆಯಂತೆ! ಕೃಷ್ಣರಾಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನೇನೋ ಇದ್ದ ಅದಿ
ತಕ್ಷೆಯಾದ್ದರೂ, ಈ ಗಂಜು ಜೀವರುಗಳ ಜೊತೆಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿ
ನಿಗ್ರಹವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮೂಗು ಮೈಯಿ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿಸ್ಕೊಳ್ಳಿ ಅಸಾಯಾನ
ಆರ್ತ ಮುಖಿಯು ಇದಾಚೆ ಏರ್ಪಾಡಾದ ನಂತರವೇ, ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದು.
ಹೆಂಗಸಿನ ಬುದ್ಧಿವೇ ಬುದ್ಧಿ. ಆದ್ರೆ ನು;.....ಗಂಜವರು ತುಂಬಿದವರು.
ಈಕೇಗೂ ಪೂಜೆ ಇಲ್ಲ!

ಉರಣ್ಣಿ ಪೇಗೋ ಕಾಲ್ತರೋ ಸಿಡುಬೋ...ಇಲ್ಲ ಏಲ್ಲಾ ನೂಪೋ
ಏದ್ದು...ಜೀಡಿ ಜೀಡಿಗೆನಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಹೆಣಗಲು ಹೊರಕಾಡಿನ ಪಕ್ಷಿಕ್ಕೇ
ನೇಪೋ...ಅಭಿಷೇಕ, ಅಲಂಕಾರ, ಅರ್ಚನೆ, ಆರಾಧನೆ, ಆಮೃತ! ಭಕ್ತರ
ಪರ್ವನ ಆಕೇಸ! ಅಮಾವಸಿಗೆನಿ ಬೆಳಗ್ಗೆಲ್ಲಾ ವನ ಕಾಲಿ ಕಾಯೋ ಹುಡು
ಗರಿಗೆ ಜೀಡಿ ನೇಪೋಕೊ, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರಲ್ಲಾ ಪರೇಲ ರಂಗ್ ಆಪೊ
ಉರಿಪ್ಪಟಂಗರಿಗೊ, ಸಾಯಂಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಜಿಜ್ಜರ ಪುರಾತನ ಚರಿತ್ರೆ ಜಿಜ್ಜರ್ಗ
ಜೀಡ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪರಮ್ಪರ ಪ್ರಪಂಚೋಪದೇಶಿ ಸ್ವಯಂ ಪೂಜೋಪಾಸಿ ಸಮಾ
ರಾಕ್ಷನ ಸಾಕ್ಷಿಗಳೋ ಉರಿನ ಮುಡಿಗೊಡ್ಡುಗಳಿಗೊ ಸ್ವಾನ-ಆಸ್ತಾನ...
ಆದ್ರೆ ನು;...ಅಕಾಣೆ...ಕಾಳಮ್ಮಯ್ಯನಿ. ಮುಡಿಗೊಡ್ಡುಗಳಿಗಿಂತ ಮರ್ಯಾದೆ
ಯಿಲ್ಲೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನನ್ನ ಮತ ಸತ್ಯ ಮತ ತಪ್ಪು. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಾಲ
ಮೇಲೆ ಇವಮಂಗಳು ಏರ್ಪೆ ಆದ್ದರೂ, ಸಂಚಿಪ್ರಾಣಗಳು ತಾಪ್ರೇಕೆಕೆಗೆ.
ಸಂಚಾಯಿವಾರತು! ಕಾನುಬೋಗ ಸುಖ್ಯಭಟ್ಟರು, ಲೇಕ್ಟರ್ ಕಾನುಬ್ಬಿ,
ಜಿಲ್ಲದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಗರ್ವಿಜಾನ್, ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಗಿ ಅಡಿಮಾರ್ಗತೆಬ್ಬಿ,
ಗ್ರಾಮಸಂಗಡ ಜೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಚೋರೇಗಾಡ.

ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರ ಭಟ್ಟ ಮನೇಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಿ, ಕಾನುಬ್ಬಿರ ಹೊಲ
ಕಾಸಿ, ಜಾನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಕಟ್ಟಿನ ಆಲೆ ನಿರಾಲಿ, ತೆಟ್ಟಿ ಬೀಳೆ ಬಳ್ಳಿಗಳ್ಳು....

ಜೀವಿ.... ಗೌಡನ ಗಟ್ಟಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಬೇಕೆಂಬೊಂದು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ
ಜ್ಞಾನಿಸೋಕೆ.... ದಿನ ತಪ್ಪಿಬೇ.... ಹಿಂಜೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲಾನೂ ಸೇರೋದು
ಸಂಪ್ರದಾಯ.... ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡಿಲಿ!—ಭಟ್ಟು!
ಕಾನುಭೋಗ ಸುಖಾಭಟ್ಟು, ಮೊಟ್ಟ ಮನೆತನ ಹಿಂದಿನಾಲ್ಲಲ್ಲಿ! ಸಕ್ಕ
“ಮನೆ” “ಮಾರ್ಗೇದು” ತಟ್ಟೆಗೆ, ಅಡಿಸೂರ್ ತಟ್ಟೆಗೆ! “ತನ”
ಜಡತನ! ಅಪ್ಪೇನೂ.... ರಕ್ತ.... ತಕ್ಕಾ ನೇವೆಯೇ!.... ಜನಿಸಾರ ಜನಿಸಾರ
ನೇವೆಯೇ! ಈಡು ಹಿರಿಯರ ಕಾಲ್ಪಣಿ: ಮನೆಬಾಗಿಲು ಮನೆ ಮನೆ ಧಾನ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ
ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ್ದು ಕೆಲವು ಬಟ್ಟೆಗಳೇ ಬಂಗರದ ಹಾಗೆ ಯಾವರೀತ್ಯಾ
ತಿರುಗಿತ್ತಿವೆಲ್ಲ!—ಹಿರಿಯರ ಯಾವ ಬಾಬಿ ಇಲ್ಲಿವಲ್ಲವೋ—ಅವರಿಂದ
ಮೈಯ್ಯಲ್ಲ ತುಳುಕಿಲೂ ರಕ್ತವ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲ್ಲ.... ತನ್ನ ಉಣಾಸಿ
ಸ್ವಯೋಗದಿಂದಲ್ಲ.... ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ತುಡೀಲಿ ಉರು ಉಂಟು ತಪ್ಪಿವೇವರೀತ್ಯಾ
ತಿರುಂತ ತಿರುಗಿಸೂ ಅಪರೂಪವಸ್ತು ಭಟ್ಟು, ಸುಖಾಭಟ್ಟು! ಯಾರೇನು
ಹೇಳಿದರು ಕೊನೆಯೂ ಈತನವೆ. ಉಣಾಹರಣಿಗೆ ಹೇಳೋನೇ, ಜಂಜು
ಕಳೆ....

ಜಂಜು ಸಾಯಂಕಾಲ ತಟ್ಟು ಎತ್ತಿಟ್ಟು ಮಾತು: “ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆ
ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿ-ನಾನು ನನ್ನ ಮಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ನಿರೀಕ್ಷೆ
ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿ—ತೋಟ ಕೊಂಡುಕೊಂಡುಮೇಲೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ
ನಾನು ತೋಡಿದ ಭಾನಿಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿ ನಂಜು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆನೇವೇ
ನಾನು ತೋಡಿದಕಡೆ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿನೂ ನನ್ನೇವೆಯೇ!” ಅಂದ್ರು:

ಭಟ್ಟು—ನಿಜ ತಟ್ಟೆ, ಅಪ್ಪ ಸರಕಾರಂಜೋದು ಜಂಜು ಇದೆ,
ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಬಾಬಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಭಾಗಿ!

ತಟ್ಟು—ಮಂಜಿ ಸರ್ಕಾರವುಯ್ಯ ನೂವು ಚೆಪ್ಪೇಡಿ!.... ಕಾವಯ್ಯ,
ತೋಟಾನ್ನಿ ಪಟ್ಟಿಚ್ಚಿದೀಕಾಕ ಯಾಡಾಡಿ ಯಾಡಾಡಿಕೇನಿ ಇಚ್ಚಿತೇನಾ
ಕಂದಾಯಮು, ನೇನು? ಕಾಂಚೊನೇ ತೀರ್ಪುಯ ಸರ್ಕಾರ ಹುಣಮು!
ನಾ ತೋಟಮುತೋ ನೇನು ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ಬಾನಿಲೊ ಚಿಕ್ಕನ ನಿಕ್ಕು ನ

ಐಕಟ್ಟು ನಾದ್ದಾ ದೂ, ನೇನು ಕೊಟ್ಟಿನಗುಂತೊ ಚಿಕ್ಕನ್ನಿಧೀನೂ ಅದೇ
ಐಕಟ್ಟು ನಾದ್ದಾ ದೆ! ಸರ್ಕಾರು ಎಕ್ಕಡ ಒಚ್ಚೆ ?

ಭಟ್ಟು—‘ ಶೆಟ್ಟೀ, ನಿಧಿ ನಿಮಗೆ : ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಒಂದ್ವೇಳೆ....ಮರೀಬೇಡಿ
ಇಥೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸನ್ನಿಧಿ! ಹೇಳೇನೆ ಕೇಳಿ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಕಥೆ,’ ಅಂತ
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಭಟ್ಟರ ಕಥೆ.

ಶೆಟ್ಟೀ! ನೀವೂ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೊಸಬ್ಬ. ನೆನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ಬಂದವು.
ನಮ್ಮೂರಿಗ್ಬಂದು ಈಗ್ಗಾನೆ ಹತ್ತನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ. ನಾನು ಹೇಳೊ ಕಥೆ
ಈಗ ಸರಾಸರಿ ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಡೆದದ್ದು. ಈಗ
ಹುಡುಗೀರ ಸ್ಕೂಲು ಇದೆಯಲ್ಲ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲು! ಇದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಮೂರಂತಸ್ತು ಮನೆ....ಗಂಧದ ಕಾಶೀಪತಯ್ಯಂದು. ಮಹಾಪ್ರಾಣಿ ಆತ.
ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ ಎತ್ತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರ್ದೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ....
ಮೈಸೂರು ಅತ್ಯಡೆಯೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಷುರುಮಾಡಿ, ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ
ಕಡ್ಡಿ, ಬಿಲ್ಲೆ, ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಮಾರ್ತಾ ಮಾರ್ತಾ ಕೊನೇಗೆ
ಮದರಾಸು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಸ್ತೂರಿ ಗಂಧ ಸಪ್ಪೈ ಮಾಡೋದು,
ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಬ್ಬ—ಅವನ್ನಿಕ್ಷಾನ್ನ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ
ಒಂದನ್ನೊಂಡ್ಕೊಂಡು ಅದರ್ಮೇಲೆ ಎರಡುಪುರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ....

ಶೆಟ್ಟು—ಅಯ್ಯ ಯೇಮಿ....ಊರ್ಮುದ್ರ ಇಪ್ಪುದು ಉಂದೆ ಕಾಶಿಪತಿ
ಭತ್ತಮು.... ?

ಭಟ್ಟು—ಹೌದು ಆತನದೇ ಧರ್ಮ. ಅಲ್ಲೇ ಊರೊಳಗಿರೋ
ಶ್ರೀಕಂಠನ ಗುಡಿಗೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ, ಚಿನ್ನದ ಕಲಶ, ಬೆಳ್ಳಿ ವಾಹನ, ಪಾರ್ವತೀ
ಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಕಿರೀಟಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಆತನ ಧರ್ಮ. ಅದೇನು
ಲೀಲೇನೋ ಪರಮಾತ್ಮನ್ನು, ಬಡಪಾಯಿಗೆ ಗುಡಿಸಲುತುಂಬ ಮಕ್ಕಳು!
ಹಣಗಾರನಿಗೆ ಎಳ್ಳು ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದ್ವಿಡಿ ಪಿಂಡ ಇಡೋಕೆ ಒಂಥು ಮಗು

ಇಲ್ಲ.... ಈತನ ಹಣೇಬರಹವೂ ಹಾಗೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ನೆನ್ನೆ ನೆಗಡಿ, ಈವತ್ತು ಭಳಿಜ್ವರ, ನಾಳೆ ಚಟ್ಟ, ಹೀಗೆ ತೀರ್ದೋದ! ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಆ ವಿತಂತು, ಅವನ ತಮ್ಮನ ಸಮೇತ ಬಾಚ್ಚೊಕ್ಕೊರೊಕ್ಕ ಒಡ್ಡೇನೆಲ್ಲಾ ಬಾಚ್ಚೊಂಟು ಬಾಳೆ ಮನೆ ಭೂದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ್ಳು ಧರ್ಮಕ್ಕೇಂತ ಬಿಟ್ಟೆಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಯಲು.... ಆಗ.....

. ಗರ್ಡ್ ಖಾನ್—ಓ ಬೊಮ್ಮಕ್ಕಾ.... ಹೋಟೆಲ್ ಫುಟ್ಟಮ್ಮಾಕೆ, ನುಟ್ಟೇಕಫರ್ ಜಮಾಸ್ಕೀ! ಬಡಾ ತಕರಾರ್ ಒ ಅಮ್ಮ, ಆ ನಮಾಸ್ಕೆ ರಲ್ವ, ಗನ್ನ ಜಮಾಯಿಸಿ.... ಗೂಡ್ ಬನಾಯ್ಸ್ಕೇಕೆ ಬಾಗ ಮೋನ ಕರ್ಕೆ. ಬಿಟ್ಟುಲ್ ದಿತ್ತಿಗೂ ಕೊಡಾವಯ್ಜಿ, ಭಾಡಗೇಗೂ ಕೂಡಾವಯ್ಜಿ. “ಖಾಲಿ ಬದಾನ್! ನನ್ನೆ ಬೇಕು!” ಅಂತ ಖಾಲಿ ಜಮಾನ್ ಇಟ್ಟೊಂದಿ ಥಾಳೆ! ನನ್ನೆ ತಾಜೂಬ್! ಅಕ್ಕೇಲ ಇದ್ದಾವ ಆ ಹಿಂಗ್ಸು, ನುಟ್ಟೇಕಫರ್. ಹೋಟೆಲ್ ಖಾಸೆ ಬೇಸಾರ್ಲಿಲ್ಲ.... ಕ್ರಾಂಟ ಬೊಮ್ಮಿ ಕಲ್ಯ ಪಲ್ಯ ಕಮಾ ಯಂಗೀ.... ಕ್ರಾಂಟ ಇಂದಗೀ ಗುಜರಾತೀ!.... ನನ್ನೆ ತಾಜೂಬ್!

ಭಟ್ಟ - ಸಾಪೇಬ್ರೇ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಿನಗಿನನ್ನ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ಸುಗಳ ಸಾವಿತ್ರಿ.... * ‘ ಬೊಮ್ಮಕ್ಕಾಕೆ ಮರಾಘೆ ಬೋದೇ ಅಸ್ತಿಭಾರ. ಆಕೆ ಮಾದ್ದಿರೋ ದೋಸೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುಟ್ಟಿಗೆ ‘ ಮೆಂತ್ರದದೋಸೆ ಪುಟ್ಟಮ್ಮ’ ಅಂತ ಹೊಸೂರಿಂದ ಹರಿವರ, ಕೋಲಾರದಿಂದ ಕೂಕ್ಕೇಗಾಲದ ನರೆಗೂ.... ನಿನರೋ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಅಂಚೂನೂ, ಬಿಲ್ಲು ಕಂಪ್ರಾಪ್ ಗರ್ಡ್ ಖಾನ್ ಸಾಪೇಬರ ಹೆನ್ರು ನೋಕೋದಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ; ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದ್ರೂ ಹೋಗ್ನೋಡಿ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅರು ಘಂಟೆಗೆ ಸುರಾವಾದ ಮೆಂತ್ರದ ದೋಸೆ ಕೊತ್ತಂಬರೀಚಿಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂಟೂನರೆಘಂಟೆಲೆ ಮುಗಿದು ಇನ್ನಧ್ಯಾಪ್ನ ಅದೇ ದೋಸೇ ಅದೇ ಚಿಟ್ಟಿ, ಮೂರು ಘಂಟೆಯಿಂದ ಐದು ಘಂಟೆ ಒಳ್ಳೆ ತೀರದ್ರೂನೂನೆ ಬಿರ್ಚಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾತ ಬಾಕಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಯಿಲ್ಲೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅದ್ರು ಗಿಟ್ಟಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಮಲೇಬಾರ್ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೆಂತ ಐವತ್ತೋ ಅರವತ್ತೋ ಎಪ್ಪತ್ತೋ ಸಂಪಾದಿಸ್ತಿದಾಳೆ, ಆ ವಿತಂತು-ತನ್ಮಹೋ- ಮನೆ ತನ್ನೆ

ಆಹ್ಲ, ಆವರ ತಾತ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಟ್ಟಿ !.... ಇನ್ನೊಬ್ಬರೇ ಕೂಡಿಹಾಕುತ್ತೋ
ಬಾಡು !.... ಬಾಡುಗಳ ಬಾಡಿಯಲ್ಲ.

ಜೋರೇಗಾಡು—ಎಲ್ಲಾ ಆಹ್ಲಕ್ಕೂಂಗೆ ಈಕೇನೂವೇ ಈ ಜೊತೆ
ಗಾಡುಗೇರೋ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವು, ಆವರೂ ಆ ಬಾಡುಕಡೆ!
ನನಗಿತ್ತು ಕತೆ. ಕಟ್ಟುಗಾ ಸಾತ್ರಿಗಾ ಗೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೋಕ, ಪಟ್ಟವು ಬಾಡು
.... ಲೋಕ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋ ಬಾಡು ಇಷ್ಟೊಂದುವೇ.... ಪಟ್ಟ.... ಪಟ್ಟ
ಪ್ರೀತಿಯೇವೆನೋ ಬಂದ.

ಪಟ್ಟ—ಜೋರೇಗಾಡು ಕೇಳುತ್ತಾಗೆ ಕಟ್ಟೋ! ಪಟ್ಟವು ಆಹ್ಲ
.... ನಾನುಕೇಳು ಕಟ್ಟುನಾಡು ಕಟ್ಟುನಾಡು ಜೈಲಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೇ ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲ
ಆಹ್ಲನೊಂದು ಜೊತೆನು ಬೇರೆ ಆಗ ಇಲ್ಲ ನಾನೀರಿ ನಿಧಿ ಸತ್ತವ ಗಾ
ಜೈಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿಧಿ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಬಾಡುನ.... ಲೋಕನೊ
ಸುಟ್ಟುನು ಬರಿತೆ, ಕೇಳುತ್ತೋವು ನಾನು. ನನಗೆ ಆಗ ಹಾಡುನು
ಹಾಡುನು ಬಾಡುನು. ಬಾಡು ಬಾಡುನು ಪಟ್ಟಿತಿ ಈಗ ಇನ್ನೂಗಲ್ಲ....
ಜೊತೆನೊಗಾ ಆಹ್ಲ ಇಟ್ಟ ಸ್ತಾನಗಲ್ಲ, ನನ್ನಪ್ಪ, ನನ್ನಾತ.... ಇಲ್ಲಿ
ಜಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟುನು ಜೋರೇಗಾಡು.... ಜೊತೆನೊಗಾ—ಸಾಕೇಲ್ಲ, ಫಾಸೇಲಿ
'ಆಹ್ಲ' ಆಗಿ ಜೊತೆನು ಲೋಕನು! ಕಾಡೆಗಾ ಕಾಡೆನುಕೊಡು ಹಾಡಿ
ಯಲ್ಲ ನನ್ನೂರು! ಜೈಲಿಗೆಗಳು ಗೋಸಾಡುಗಳು ಕಂಡುಬಂದೊಂದು ಬರಹ
ನನ್ನೂರು! ಆಹ್ಲ ಬಂದಿನ, ಈ ಬರಹ ಕಟ್ಟುನೇಲೆ, ಆ ಬರಹು
ಮಾಡಿನ ಗೋಸಾಲಪ್ಪನಿಗಾಡಿ ಮುಂದೆ ಕೂಡಿಹಾಡು, ಜಟ್ಟಿ ಜೈಲಿಗೆ! ಆಗ
ಮೆಟ್ಟುನು ಪಟ್ಟ: ನಿರೇನು ನಿರೇನು. ಕೆಲ ತುಂಬಿ ಸ್ತಾನಸಾಡುಕೊ,
ಪಟ್ಟುನುಕೊಡು ಸುಟ್ಟು ಸ್ತಾನಸಾಡುಕೊ ಜೊತೆನೊ ತುಂಬಿನ ಈ ಹಾಡಿ
ಗಾಡಿ ನೊ ಕುಟ್ಟುನಾಗಿದ್ದು.... ನೂತಾನುನು ಜೊತೆನು ಸ್ತಾನು ಇದು, ಆಗ:
ಜೊತೆನು ಸ್ತಾನಕಾಲ ಸೋತುಬರುತ್ತೆಗಳು ಕಟ್ಟುನು ಇಟ್ಟು ಈಜಿ ಹೋರ
ಗುಂಡು ಜಟ್ಟಿ ಹಿಂತ್ರಿ ತರುಗಿದ್ದು; ನಾನು ನನ್ನ ಜೊತೆನು ನಾಡುನು
ಹಾಡುಗರು! ತರುಗಿದ್ದು! ಬದುಕು ಕಟ್ಟುನು ಕೂಡಿಹಾಡುನು! ನೊಕಟ್ಟು

ಹಣಿ ಸುಂಡೀಸೋಡೆ; ಬತ್ತಿ ಸುಂಡಿ! ಸುಂಡಿಕ್ಕುಂಡು ನಿಹುಡಿ; ಚಿಟ್ಟು
ಗೊಂಡು ಅಂಗೋಡೆ; ತೋಡೆ ಸೋಡೆ ಸೊಡುಂಡು ಅಂಗ್ರವ ಸಮೇಡ
ಅಕ್ಕಿನ ಸಲಾಕೆ; ಕಣ್ಣುಗಳು ಸುಂಡಿಕ್ಕುಂಡು...ಅವನ ಜೊಡು ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ
ಜುಂಡೀ ಸುಂಡು...ಈಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಕ ಬರುತ್ತೆ...! ಅಲಕ್ ನಿರಂಜನ್! ಭಂಡಾರ!
ಭರ್ತುಹ! ಕಾಲ್ಪಂಚಕಮಾಹ! ಜೈ ಸೀತಾರಾಮ್ ನಾರಾಯಣ ಭಗವಾನ್!
ಅನ್ನೋಡೂ, ಎತಮ್ ಕೈಯಿಂದ...ಅನ್ನೋಡ್ಲೀಕ ಸಾಹೇಬ್...ಗಾಂಜು...
ಭಂಗಿ ಚಾಚ್ಚು?

ಗಡ್ ರ್‌ಪಾನ್—ಗೊಣಾಹ್ನು...?

ಚಿಟ್ಟು=ಹೂ...ಅನ್ನ, 'ಅಲಕ್!' ಅಂತ ಸೇಜೋಡು; ಅದುಗೂ
'ಅಲಕ್ ನಿರಂಜನ್—' ಇತ್ಯಾದಿ; ಅಕ್ಷರ್ಯ ನಮಗೆಲ್ಲಾ! ಹೀಗೆ ನಾಡ್ಲಿಕ್ಕು
ದಿನ ಉತೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ; ಉತೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಆ ಗೋಸಾಯಿ: ಸುಂಡಿಕ್ಕು
ನಿಹುಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಟ್ಟೋಡು; ಇನ್ನು ತಾಣ್ಲಿ...ಯಂತ
ಈ-ಚಾಚ್ಚುಗಳು; ಜೆಸ್ತು ಬೆಡ್ಲೋಕೆ, ಬಿಕಾಚಿ ಬೆಡ್ಲೋಕೆ, ಅಲ್ಟೆ ಜೀವಂತ
ಇತ್ಯಾದಿಗಳು; ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಉಕ್ಕಿ ನಾಡ್ಲಿಕ್ಕು ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ...ನೂಕಾತು
ಉಪಕಾರಗಳ್ಳು; ಮಾಡಿದ್ರೂನೂ, ಬಂದ್ಲಿಹಿಗಾಸು ಸುಬ್ಬನಹಾಗೆ; ಬಂದ್ಲಿ
ತುಂಡೋಡ್ಲೋಸೋಡೆ ನಸೀತಿವ್ವ ಈ ಜೈರಾಗಿ; ಹಟ್ಟುನೆ ಜುಂಡು ದಿನ ಗಂಭಿರ
ಕಾಶೀಪತಯ್ಯನ ಸುನೆ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು; ಅತ್ತೂ ಅತ್ತೆ ಹೆಂಡ್ಲಿನೂ ಉಳ್ಳಿಟ್ಟು
ಜೈಸೂರಿಗೊಗಿರೋ ಸತ್ಯಾನಾಥ ಸುನೆಕಾಪಲಗಾರ; ಅದುಕ್ಕು ಸ ತೇಡಿ
ಜಟ್ಟು ರಂಗಯ್ಯನ ಸುಜಾಂತ್ರ ತೇಮು...ಅವ್ರ ಸಕ್ಕದ್ದುನೆ, ಈಗಿನ ಜಾಲಿ
ಜನೋನ್ ಸೋಡೆ ಆಗ ಇವ್ವ ಸುಗ್ಗಲಮನೆ; ತೇವಾಪೇಜಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನ ಸುನೆ
ಜಗಲೀಲಿ ಕೂತು...ನಾನ್ವೇಡ್ಲಾಗೆ...ಸುಡ್ಲಿನ್ವೇಡೆ ಆತೆ ಇವುಸಲಿಗೂ
ಇಲ್ಲಿಂದ್ಲೋಡು...ಉಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಜಿಪುಣ ಅನ್ನೊಂಡು ಸುಬ್ಬಯ್ಯನು ರಾಸೇಪ್ಪರಕ್ಕೆ
ಫೈಲು ಛಾಪು ಕೇಳ್ತು...; ಸುನೆಯಾತೋ...ಸಾನಿರಾಂತರ ಉಸಾಯಿ...
ಚಾಂಕೊಗಳ ಸೋಡೆನೂ ನಂಚ್ಚಿ ಯಿಲ್ಲೆ...ಸುನೆಲೇ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಜುಂಡು ಬೆಡಿ
ಕಾಸು ಬರ್ಚು ಮಾಡೋಕೆ ಹಿಂಜರಿತ ಕಾಸಿಗೆ ಕ್ಕಾಸು ಕೊಣ್ಣಾಕ್ಷಿಪ್ಪ ತೋಡಿ...
ಬೀದೀಲೋಗೋ ಜೈರಾಗೀಗೆ ರಾಸೇಪ್ಪರವ ಫೈಲ್ ಛಾಪು ಕೊಟ್ಟುನ್ವೇ?

‘ನಾಸ್ತಿ! ಮೊರಟುಕೋಗು’ ಅಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಗೋಸಾಯಿ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೇಲಿ ‘ಮದ್ದಿಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇಡ. ಹಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿಷ್ಟು ನೀರು ಆದ್ರೂ ಕೊಡು’ ಅಂದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆ, ಪಾತ್ರ, ಕಂಡೋರು ಕಾಣೋರ ಕೈಲಿ ಇಡೋದಿಲ್ಲ, ಅಂದ್ರೂ ಬಲಸೈ ಬಾಚಿ, ‘ಈ ಅಂಗೈ ತುಂಬ ನೀರಿಟ್ಟು ಸಾಕು, ಇದೂ ಇಲ್ಲ ಅಂದ್ರೂ....ನಾಳೆ ಯ.ಮ ನರಕಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತಾಸಿದ ನೀಸ ನಿನ್ನಂಟಲೆ ಸುಯೋಗ ಶುಕಾನ ಈಗ್ಲೇ ಕೊಡೋ ಅಂದ. ಜಗ್ಗಲಿ ಕೂತಿಧಾನೆ ಬೈರಾಗಿ. ಬೀದೀಲಿ ನಿಂತು ನೋಡ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ. ಗೋಸಾಯಿ, ಬೆದರ್‌ಕೇಗೆ ಜೆಜ್ಜಿದ್ದು ಬಳಗೋಗಿ ಒಂದ್ವಂಚಪ್ಪಾತ್ರಿ ನೀಡ್ತಾದಾ ಮುಂದೆ ಬಾಚಿದ ಆ ಗೋಸಾಯಿಯ ಬಲ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾ ಟೈದ್ದೊಟ್ಟು ನೀರು ಬಗ್ಗೊಕ್ಕೇಜೇ ‘ಉಬ್ಬ ಬಸ್ ಬಸ್!’—ಎಂದಾ ಎದ್ದುನಿಂತು ಹರಡ್ತಾನೆ ಅಂಗೈನ! ಆ ನಾಲ್ಕೈದ್ದೊಟ್ಟು ನೀರು, ಪಾಸರಸ ಎಗರ್ದಾ ಗೆ ಎಗರುತ್ತಾ, ಅನನ ಅಲ್ಲದೇ ಅಂಗೈಲಿ! ಆ ನೀರು ಎಗರ್ದಾ ಗೆಲ್ಲಾ ಬೆಜ್ಜೆಯಿದ್ದ ಮನೆ ಬಳಗೊಕ್ಕೇ ಕೈರಾಗಿ. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೊಡು, ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದೋನ್ನ ಹಾಗೆ ಮುಕ್ತೋಗೋ ಗೊಬುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಮನೆ. ಕೋಣಿಯಲ್ಲಾ ಬೊಟ್ಟನ್ನ ನೆಲೆ ಸಿಡಾರೋಯಾಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ. ತುರುಕ್ಕುಪ್ಪೆ ಅಳಿಯನ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಕಾರಣತವರ ಮನೆ ಕಾಣಬುಗಾರ ಬನ್ನೀವು ಮದ್ದ ರಂಗಯ್ಯನು ಕರೆದು, ‘ಅವನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ನೀರ ಹೇಳು’ ಅನ್ನುತ್ತಲ್ಲ....ಆ ಗೋಸಾಯಿ, ರಂಗಯ್ಯನು ಬಂದೆ ನಿನ್ನೊಡು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ. ಈ ಕಥೆ ರಂಗಯ್ಯ ಅನೋಲೆ ಅರುಲ್ಲಾರ ಮೊಟ್ಟೆಗೂ ಕೈನೀತ್ ಕೊಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪುಭಾರದ ಮೇಲೇನೇ ಹೊಕ್ಕೊಕ್ಕು. ಅದ್ದೊಕ್ಕು....ಕಾರುಗುಳು ಮಗ್ಗು ತಾಚ್ಚು ತು ಅಭಿನವಕದತ ಗಳಣ ಮುಗಿದೊಕ್ಕುನಿ ಎಣಬೇಗೆ- ‘ಇನ್ ಮಕಾನ ಮಜಾಂದಿ, ಸುನ್ನ, ಹೀರಾ....ಕೂಲಿ ನಿನ್ನ ಕೈ. ಸೂಜ ಕರ್ಕ ನಿನ್ನಾಚ್ಚೇ ಉಮ್ಮಾರ್ ಕೈ. ಮೋಕ ಸಕ್ಕೇರೀ ನಿನ್ನಾಚ್ಚೇಕ ತಾ.ವೀವಾತ್‌ಫೀ ತಾ.ವಿತ್‌ಫೀ ಮೈ ಮುರೈ; ಮರಾನ್‌ಕಾ ಮಾರ್‌ಫೀ ಆದ ಅದ ಹಿನ್ನೇಕು ಮಂಜೂರು ಮೋಲೇಹೀ.... ಕೂಡ ಮಗೈರೆ ಬಿಲ್ಲಾರ ಮಿರ್ಚಿ ಫೋರ್ಟೇಹೀ....ನಿಧಿ ನಿಕ್ಕಾಚ್ಚೇಕಲಿಯೆ ಗೈರತಾ ಮುರೈ ಮೈ. ಮಗರ್ ಗರಜ್ ಎ ಮೊಮ್ಮೈಯ್ಯ ಮೈ, ಸಹಿ ತಲಾಷ್ ಕೊಡು’ ಅಂದ ಮರಾನ್‌ಕಾ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಕಿರೀಟ ಬೀಳಿಸಿಲ್ಲವೇ....

ಚಟ್ಟರಕಥೆ

ರಂಗಯ್ಯನ ಮೂಲಕ ಆ ನಿಧಿ ಆ ಮುಂದಿನೋಣೇಲೇಯೇ ಎಲ್ಲೋ ಹೂತರೋ ಸಮಾಚಾರ ಮಂಡೇಗ್ಗತ್ತಿ....ನಿಧಿ ಹುಡ್ಡೊ ಗಲಾಟೇಲಿ ನೆಲ ಎಲ್ಲಾ ಅಗಿಯೋ ಅಪಾಯ ಒಂದ್ಕಡೆ....ಅಗ್ಗೋದ್ರ ನಷ್ಟ ಒಂದ್ಕಡೆ....ಅಲ್ಲೆ ಅಗ್ಗು ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾದ ಗೋಸಾಯಿ ಹೇಳ್ತರೋ ಬೆಳ್ಳಿ, ಚಿನ್ನ, ರತ್ನಗಳ ಲಾಭ ಒಂದ್ಕಡೆ, ಎದ್ರೆದುರ್ಗೇ ತೂಗ್ತಾ ಪೇಚಾಡಿ ಕೊಣೇಗೆ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರದ ಖರ್ಚು....ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿದ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಸಮೇತ....ಅಗಿದ ನೆಲಾನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ತುಂಬಿ ಸರಿಮಾಡೋ ಖರ್ಚು....ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏಳು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾ ದ್ನೇಲಿ ಬದುಕಿರೋ ರಂಗಯ್ಯಂದೂ....ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಂಟಾಣೆ ತನ್ನೂ, ಆರಾಣೆ ಗೋಸಾಯಿದೂ ಎರಡಾಣೆ ರಂಗಯ್ಯಂದೂಂತ ಕ್ಲಿಪ್ಪಿಸ್ಕೊಂಡು....ಸುಬ್ಬಣ್ಣನೇ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಸ್ವಾಂಪು ಹಚ್ಚಿದ ಕಾಗದದಮೇಲೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು....ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಓದ್ವರಹ ತಿಳಿಯದ ಇಬ್ಬು ದನ ಕಾಯೊ ಕೆಲಸ್ತವ್ರ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರುತ್ವ ಸಾಕ್ಷಿ ಹಾಕೊಂಡು....ಪ್ರಾರಂಭ.... ಮಾರನೆದಿನ ಶುಕ್ರವಾರದಿಂದ ನಿಧಿ ಬೇಟೇಗೆ!!

ನೆಲವೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕುಡಿ ಅಗದದ್ದಾಯಿತು....ಅಟ್ಟ ಸೂರು ಕೆತ್ತದ್ದಲ್ಲೆ ಹೆಂಚು ಹೆಂಚು ಬಿಡ್ಡಿ ಬಿಡ್ಡಿ ನೋಡಿದ್ತಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನವದ ಕೆಲ್ವದ ಫಲ ಪೂಜ್ಯ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಷುರು ರಂಗಯ್ಯನ ಮೇಲೆ ರೇಗೋಕೆ. ಗೋಸಾಯಿನೋ “ಹೈ! ಕಹ್ತಾಹೂಂ, ಹೈ! ಯೇಹೀಖಾನೆಮೇಚ್ ಹೈ! ಭೂಮಿಾಭಿ ಖಾಲಿ! ಆಕಾಶ್‌ಭಿ ಖಾಲಿ, ತಾಹಂಭಿ, ಹೈ ಇಸ್ಕೋಲೀಮೇಚ್ ಹೈ ನಿಧಿ” ಅನ್ನೋಕೆ ಷುರು! ಇನ್ನು ಸುಬ್ಬಣ್ಣನೋ “ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಸಾವ್ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ವರ ಬೇಡ್ತಾಯಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಭೂಮಿಲೂ ಇಲ್ಲ, ರಾತ್ರೀಲೂ ಇಲ್ಲ, ಹಗಲೂ ಇಲ್ಲ, ಒಳಗೂ ಇಲ್ಲ, ಹೊರಗೂ ಇಲ್ಲ” ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಸೂರನ್ನು ಸೋರೋಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗಿದು....‘ನನ್ನ ತಿ ಯೇನು’ಂತ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ. ‘ತಡೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬೈರಾಗಿ ಬೆಪ್ಪಲ್ಲ! ತಿಳಿದ ಮನುಷ್ಯ!....ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾಸ್ತೋಳ್ಳಿ’ಂತ ರಂಗಯ್ಯ.... ಅಷ್ಟಲ್ಲೇ ಗೋಸಾಯಿ ‘ನಿಧೀತೋ ಹೈ! ಜಮೀನ್ ಬಗೈರ್, ಆಕಾಷ್ ಬಗೈರ್, ಯಹೀ ಖೋಲೀಮೇ ರಹ್‌ನಾತೊ....ಆಂ!....ದಿವಾರ್‌ಮೆ ರಹ್!’ ಅಂದು

ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ನೆಲದಿಂದ ಸೂರಿನವರಿಗೂ ಏಣಿ ಸಹಾಯ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಮುಷ್ಟೀಲಿ ಗುದ್ದುತಾ ಬಂದೂಬಂದೂ ಒಂದೊಂದು ಗೋಡೆಲೂ ಇದುವರಿಗೂ 'ಥಕ್!' 'ಥಕ್!' ಅನ್ನಿತ್ತದ್ದ ಮುಷ್ಟಿ ಹೊಡೆತ ಒಂಧಡೇಲಿ ಮಟ್ಟಿ 'ಥಂಗ್!' 'ಥಂಗ್!!' ಅನ್ನುತ್ತೂವೆ....ಉಸ್ತು ಸಿಂತ್ಯೂಯ್ತು ಸುಬ್ಬಣ್ಣನಿಗೆ. ಗೋಸಾಯಿಯೋ, ಕರೀಮಾಸೆ, ಕರೀದಾಡಿ ಮಧ್ಯೆ ತುಟೆಗಳು ಬಿಚ್ಚಿ ಬೆಳ್ಳಂ ಬೆಳ್ಳೆ ಬೆಳ್ಳಿರೊ ಹಲ್ಲು ವರಸೇನ ಕಿರೀತಾ.... 'ಯೆ.ಹಾಂವೈ!....ಅಭಿ 'ಗಾನ್' ಲೋಹೇಕ ಸಲಾಕ್, ಅವ್ರಪಾನಿ!' ಅಂದ! ಇನ್ನೇನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಡಾರಿ, ಹಂದೆ ತುಂಬ ನೀರು, ಒದಗಿಸ್ತ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ. ಜಟ್ಟಿರಂಗಣ್ಣ ಗೋಸಾಯಿ ಇಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬ ಸರ್ದಿ ಬದ್ಲಾಯಿಸ್ತಾ ಸರಾಸರಿ ಎರಡಡಿಯಾದ್ರೂ ಇದ್ದ ಗೋಡೇನ ಕೈ ಸೋಲೋವರೂ ಕೊರ್ಯೋದು; ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ನೀರೆರಚೋದು, ಒಗ್ಗಾಡಿ ಗಡಾರಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಆ ಇಟ್ಟ ಗೋಡೆ ಹಾಸಿ ಲೋಹ ಲೋಹಾನ ತಾಕಿದ 'ಥಂಗ್!' ಅಂಬೊ ಶಬ್ದ ಕೇಳೋ ಇಲ್ಲೊ....ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ!!

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ! ಕೋಣೇಲೊಂದೇ ದೀಪ! ಗೋಸಾಯಿ ಅರಶಿನಾನೂ ನೀರೂ ಕಲ್ಲಿಟ್ಟ ಮಹಾಲಿಂಗದ ಮುಂದೆ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಉರೀತಿರೋ ನೀರಾಂಜನ ಒಂದೇ ದೀಪ. ರಂಗಯ್ಯ ಹಂಡೆನೀರ್ದ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಮುಖಕ್ಕೆರಚಿ ಆತನ್ನ ಕೊಡವ ಕುಕ್ಕರಿಸಿ, ಬುಕವನೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಬಿಡೋದೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಗೋಸಾಯಿ ಗೋಡೆ ತೂತ್ಲ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಗೋಡೆ ಒಳಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಬೆಳ್ಳೆ ತಟ್ಟೆಗಳು, ಚೊಂಬುಗಳು, ಪಂಚಾತ್ರೈಗ್ಗು, ಪನ್ನೀರ್‌ದಾನಿಗ್ಗು....ಚಿನ್ನ ದಲ್ಲಿ ಬಳೆ, ಡಾಬು, ವಂಕಿ, ಬಾಜಿಬಂದು, ಜೋಮಾಲೆ, ಕಾಸಿನ್ನರ ಇವುಗಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗುಂಪ್ಪಾಡಿ ಇನ್ನು ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಕೆಂಪು ಪಚ್ಚೆ ಪದಕ, ಸೀಮೆ ಕಮಲದ ಬೆಂಡೋಲೆ, ಕಡಕು, ಮೂಗ್ಗಿ, ಬೇಸರಿ, ನಾಗಮುರಿ, ಈ ಬಾಬ್ತು ಗಳೊ ಪೇರ್ದಿ...."ಅಭಿ ಖಲಾಸ್ ನಿಧಿ. ಅಭಿ ಅಂದಾಜ್ ತೋಲ್ಕಿ ಮೇರ ಹಿಸ್ಸ ದೇದೇವ್. ಮುರ್ಝೆ ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಜಾನೆ ದೇವ್" ಅಂದ. ಚೇತರಿ ಸ್ತೊಂಡು ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಸಿಕ್ಕಿದ ನಿಧೀಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಸ್ಥಾಬನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೂಗಿ ಅಂದಾಜು ಹಾಕ್ತಾ...."ಈ ಒಡವೆಗಳ್ಳ ಒಪ್ಪಂದದ

ಪ್ರಕಾರ ಹಿಸ್ಸೆ ಹಾಕಿ ಈಗೀಗ್ಗೆ ಹಂಚ್ಚೊಳ್ಳೋದು ಅಸಾಧ್ಯ ; ರಂಗಯ್ಯಾ ! ನಾನ್ವೇಳ್ವೆಂತ ಹೇಳಿ ಅಕ್ಕಾಲೆ ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರೀನ ಕರ್ದೊಂಬಾ. ಹೊಪ್ಪಿ ರಿದ್ವಾನ್ಮಾನವೆ....ತುರುತ್ ಕೆಲಸ. ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಿಟ್ಟೋ ಅವಕಾಶ. ವರಗಲ್ಲ ತಕ್ಕಡಿ ಸರ್ವಾನ್ನೂ ಎತ್ತೊಂಬಾಂತ ರಂಗಯ್ಯನ್ನ ಸಾಗ್ಗಿ....ಆ ಸಿಕ್ಕಿ ದ್ವಿಧೀನೇಲೆ ನಿಗ ತಪ್ಪೇನೇ, ಹೊರಗೊಗ್ಗಿ ಒಳಗ್ಗಂದ ಒಂದು ಚಿಪ್ಪು ಬಾಳೆಹಣ್ಣೂ, ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ಹಾಲನ್ನೂ ಗೋಸಾಯಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು....ಆತ ಫಲಾಹಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಬ್ಬು ಹೇಳಿದ 'ಗೊಡಾಹ್ಯ'ನ ಅರಿಶಿನದ ಲಿಂಗದ ಮುಂದೆ ಬೆಳಗೋ ದೀಪ್ಪಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚೊಂಡು ಎರಡು ಮೂರು ದಮ್ಮು ಸೇದೋ ಪ್ಪಲ್ಲೇ ಅಕ್ಕಾಲೆ ಸಮೇತ ರಂಗಯ್ಯನೂ ಬಂದು....ಸರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆನೂ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಒಡವೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸರಾಸರಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿ ಬಂದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಆ ಲಿಂಗದ ಎದುರ್ಗೆ "ಸತ್ತೂ ಈ ಸಮಾಚಾರಾನ ಹೊರಗ್ಗಾಕೊದಿಲ್ಲಾಂತ" ಶಪಥಮಾಡಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಕೈಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇಸ್ಟೊಂಡು ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದದ್ದು.... ಅವನು ಹೋದ್ಮೇಲೆ....ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡಾಗಿ ಮಾರೋಕೆ ಒದಗುವ ಅನಾನ್ಯಕೂಲಗ್ಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಯೋಚಿಸಿ ಮನೆ ಒಳಗೊಗ್ಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ತಂದು ರಂಗೈನ ಕೈಲಿ ಸಾವಿರಾನೂ, ಗೋಸಾಯಿ ಕೈಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಾನೂ ಇಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಒಪ್ಪಿ, ರಂಗಯ್ಯನಿಗೆ "ನಾನೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತೀನೂ ನಾಳೆ ಮನೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕೊಂಡು ನಿಧಿ ಸಮೇತ ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಾನ ಬಿತ್ತಿ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬೆಳಕು ಹರಿಯೋಕೆ ಮುಂಚೇನೇನೇ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟಿರ್ದೇವೆ. ಕೇಳಿ ದೋರಿಗೆ....' ನಮ್ಮಾವನ್ನೆ ಖಾಯಿಲೇಂತ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದು ನಾವು ಹೊರಟ್ಟು' ಅಂತ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳೋದು ನಿನ್ನ ಭಾರಾಂತ—ಹೀಗೆ ಹೊರ ಟದ್ದು ಲೇವಾದೇವಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಹೆಂಡ್ತಿ, ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿಧಿ-ಸಮೇತ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ, ಹತ್ತಲ್ಲ ಹದಿನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ್ಗೆ ನಿಧೀನ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲ್ಲೀಯಿಲ್ಲೀ ನೋಡೀನೋಡೀ ಬಿತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಬೊಂಬಾಯ್ಲಿ. ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇಟ್ಟೊಂಡು....ಊರಿಟ್ಟುಹೋಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆದ್ಮೇಲೆ ಬಂದು ರೈಲು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಬುಳ್ಳಾಪುರದ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತ್ತೂವೆ....ತಯಾರು!!....

ತೋಡಾಸಮೇತ ಇಸೈಕ್ಯು!! ಇನ್ನೇನು ಹಾಪ್ಪೇಡಿಗಳು ಹಾಕಿ....ಮೈ ಮೇಲಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆ, ಜೊತೇಲಿದ್ದ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿ....ಸಿಕ್ಕದ ಹದಿಮೂರು ಸಾವಿರದ ಒಂಭೈನೂರು ಚಲೆ ನಗದ್ದ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲೇ ಪಂಚಾಯಿತರೆದುರಿಗೆ ಮಹಜರ್ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ....“ಈ ದುಡ್ಡು ನನಗಿಕ್ಕಿದ್ದು....ನಿಧಿ ಮೂಲ್ಕು ಸ್ವಾಮಿ! ನಿಧಿಮೂಲ್ಕು!” ಅಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಸೈಕ್ಯು “ನಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಸುಬ್ಬಣ್ಣೇರೆ ಸಧ್ಯ ನೀವ್ ಸೇರೋದು ಸರ್ಕಾರದ್ ಸನ್ನಿಧಿ” ಅಂತಂದು.... ಸೇರಿಸ್ತೆ ಲಾಕಪ್ಪಿಗೆ, ದಂಪತಿಗಳ್ಳ !

ಅದೇ ನಾನ್ವೇಳಿದ್ದು ಶೆಟ್ಟಿ, ಅದೆ. ನಿಧಿ ನಿಮ್ಮದ್ದೂನೂವೇ, ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕದ ನಿಲಯ ನಿಮ್ಮದ್ದೂವೇ, ಸರ್ಕಾರಂಚೋ ಸನ್ನಿಧಿ, ಸಭಾಗಿ, ಸದಾ ಕಾದಿರುತ್ತೇಂತ !

ಶೆಟ್ಟಿ—ಇಂಕಾ ಮಂದಟ್ಟಾಲೇದು ಮಿಾರು ಚಪ್ಪೇದಿ. ಲೇನಾದೇನೀ ಸುಬ್ಬಣ್ಣಡು ವಾಣಿಇಂಟಂಟ ಗೋಡಲೋ ಚಿಕ್ಕನ್ನಿಧಿ ವಾಡು ಅನ್ನೊಂಟಿ.... ಪೋಲೀಸ್‌ವಾಳ್ಳು ದೇನಿಕಿರಾವಲಾಂಟ ?

ಭಟ್ಟು—“ದೇನಿಕೇ”ಂತೀರ ಶೆಟ್ಟಿ? ದೇನ್ನೀಂದ್ರೆ—ಸುಬ್ಬಣ್ಣನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಅಂಶಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇದ್ದಿಟ್ಟು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಆ ಗೋಸಾಯಿ,.... ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ಪಂಚಭಾಷೇನೂ ಕಲಿತು, ಕೊಂಚ ದಿನ ಗಂಧದ ಕಾಶಿ ಪತಯ್ಯನ ಮನೇಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬರ್ತಫ್ ಆದದ್ದು—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನಿಗೆ....ಅಲ್ಲೆ ಗಂಧದ ಕಾಶಿಪತಯ್ಯ ಹೆಂಡ್ತಿ ಸಮೇತ ಉರ್ಟಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕಾವಲುಗಾರ ಜಟ್ಟಿ ರಂಗಯ್ಯ, ಮನೆ, ಪಾತ್ರೆ, ಒಡವೆಗಳು ಇಟ್ಟು ಚಬ್‌ಸಲಾಕಿ ಬೀಗ(Chubb's lock) ಹಾಕಿದ ಗೋಡೆ ಅಲ್ಮಾರೇನ ಅತ್ಯಡೆಯಿಂದಲೆ ಒಡೆದು ಮಾಲ್ನ ಕದ್ದು ಬಿಕ್ರಿ ಮಾಡಿ ನಿಭಾಯಿಸ್ಕೊಳ್ಳೋ ಅ ನಾ ನು ಕೂಲಿಗಳನ್ನೂ ಅಪಾಯಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ....ಪರಿಚಾರಕನಿಗೆ ಗೋಸಾಯಿ ವೇಷ ಹಾಕಿ....ಅಲಮಾರೆಯ ಇತ್ಯಡೆಯಿಂದ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕನ್ನ ಹಾಕಿ....ಮಾಲುಗಳ್ಳ ಬಿಕ್ರಿಮಾಡೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಅವನುಲೇಗೆ ಕಟ್ಟಿ....ನಗದ್ದ ಕೈಗೆ ಹಾಕೊಂಡು....ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ....
ದೆಹಲಿ, ಕಾಶಿ, ಕಡೆ ಪರಾರಿಯಾಗಿ....ಪೋಲೀಸ್ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟು
ಹೊತ್ತಿಗೆ....ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರ ಹೇರಿಸಿದ ಆತಿಥ್ಯದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ....
ಎರಡು ವರ್ಷ ಅನುಭವಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಯಾಕ್ಣೇಕ್ಷೇನೇ! ನನ್ನ ಮನೆ, ನನ್ನ
ಹೊಲ, ನನ್ನ ಗದ್ದೆ, ನನ್ನ ನಿಧೀಂತ ನಾವು ನಾವುಗಳು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಧರಿ
ಸೊಂಡ್ರೂನೂ, ಶೆಟ್ಟೀ, ಈ ಹಾಳು ಸರ್ಕಾರ ತೋಡಾ ಸಮೇತ ತಯಾರಿ
ತನ್ನ ಹಿಸ್ಸೇಗೆ!

೨

ಸಮಶ್ಲೋಯಿನ ದಂಬಿ

ಸೇರಿದೆ ಗೋಷ್ಠಿ—ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡೀಲಿ. ದೊಡ್ಡ ಟೈ ಬೋರೇಗೌಡ
ಎಕ್ಕಡ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಒಳಗ್ಗುತ್ತ ಗುಡಿ ಹೊಸಲ್ದಾಟೆ ಒಳಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡತಲ್ಲವೆ,
ಪಾದದ ಹೆಜ್ಜೆ ಟೈ ಚಿಮ್ಮಿ ಎದುರು ಗೋಡೆವರೂ, “ಚಂಗ್! ಚಂಗ್!
ಚಂಗ್!” ಅಂತ ಶಬ್ದಮಾಡ್ತಾ ಎದುರ್ಗೋಡೆ ಸೇರಿ ನಿಂತ ಬಿಡಿಕಾಸ್ಸು, ಬೆಲ್ಲದ
ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಗಡ್ಡFಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಬಗ್ಗಿ ಎತ್ತಿ, “ಅರೇಬೇರೇ ಏ ಕಾಸ್
ಕಹಾಂ ಆಯಾ ಯಹಾಂ” ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಭಟ್ಟು, “ಕಹಾಂ ಏನೂ,
ಯಹಾಂ ಏನೂ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೆಲ್ಲಾ ಪರೇಲಾಡ್ಡ ಪಟಿಂಗ್ರು ಜೂಜಿನ್ಗಲಾಟೇಲಿ
ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟೋದ ಬಿಡಿಗಾಸು! ಶೇಕದಾರ್ ಶಾಮಣ್ಣೋರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಿ.
ನಮ್ಮೈವರ ಹೆಸ್ರ ಹೇಳಿ....ನಮಗ್ಗಿಕ್ಕಿದ ಈ ನಿಧೀನ....ಸರ್ಕಾರೀಗೆ ಹಿಸ್ಸೆ
ಕೊಡದೆ ಉರೊಳಗಿನ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮಂಗ್ಕಾರ್ತಿಲ್ಲಾಕ್ಲೇ,” ಅಂದು.
“ಅಚ್ಚ! ಹೋನೆದೇವ್” ಅಂತ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಶಾಮಣ್ಣೋರ ಕೈಗೆ
ಕೊಡೊ ಬಿಡಿಗಾಸ್ಸು ಶೆಟ್ಟು ಕಸೊಂಡು, “ಮಂಗ್ಕಾರ್ತಿ ಕೆ ವೇಸ್ತಾರಾ!
ಐತೆ ಇಕ್ಕಡೀಯಂಡ. ಅದೀ....ಮಂಚಿಕಾಸೂ” ಅಂತ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು

ಬಿಡಿಕಾಸ್ತು ಶಾಮಣ್ಣೋರ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, “ದೀನಿ ವೇಯಂಡ ಮಂಗ್ಲಾ ತೀಲೋ. ಸಮಶಿಪೋಯಿನ ಕಾಸೂ! ದೇವುಣಿಕೇ....ಪರವಾಲೇದೂ! ಕಣ್ಣುನ್ನಾವಾ ಚೂಶೇಕೇ! ಲೇಕಾ....ಕೊನೇ ದಾನ್ಯೇಮಿ....ಅಂಗಡೀಕೆ ಪೋತಾಡಾ? ಮಂಚಿ ಕಾಸೂಂಟಿ....ಮನಕಿ ಉಪಯೋಗಮು....ಶ್ರೀಕಂಠು ಣಿಕೆ ಕಾಸು ಎಟ್ಟುಂಟೇ ಯೇಮಿ?....ಜಗಮಂತ ವಾಣಿದೇ ಕದಾ?” ಅಂದು.

ಭಟ್ಟು—ಶೆಟ್ಟೇ! ಒಳ್ಳೇ ಕಾಸಿಗೆ ಸಮಕಲು ಕಾಸು ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ದ್ವಾಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲಾ! ಸಮಕಲು ಕಾಸು ನಿಮ್ಮ ತಯಾರಾಗಿದ್ದದ್ದು ಅಶ್ಚರ್ಯ!

ಶೆಟ್ಟು—ಮೀಕಾಶ್ಚರ್ಯಮೇಮೋ....? ಮಾವಾಳ್ಳಕು ಲೇದೂ! ಮಾಕುಟುಂಬಮಂತಾ ಮುಂದರಿಕಿ ವಚ್ಚಿಂದಿ, ಒಕ್ಕೇ ಒಕ್ಕ ಸಮಶಿಪೋಯ್ತಿನ ದಮ್ಬನಿಂಚೇ! ನೇನು ಈ ಉರೋ, ಮೀ ಎದ್ದೂಗಾನೆ, ಅಂಗ್ಗಿ, ಇಲ್ಲೂ, ವಾಕ್ಕು, ತೋಟಮು ಕಾಕ, ಇಂಟಾಡಿದಿ ಪೈನ ಉಂಡೇ ಸೊಮ್ಮು, ದೀನಿಕಂತ ಅಸ್ತಿಭಾರಮು, ಮೇಮು ನಾಚಿನ್ನದಾಂಟೊ ತಿರುಪತೀಕಿ ವೆಂಗಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನಾನ್ವಿ ಪೋಯಿನಪ್ಪಡು, ಮಾಯಕ್ಕು ಚೇತೋ ಒಕ್ಕ ಸಮ ಶೋಯಿನ್ದಂಚ್ಚಿ ಉಂಡೆನೋ, ಇಪ್ಪಡು ಈ ಮಂಚಿಕ್ಕುತೀಲೋ ಉನ್ನಾನು ನೇನು!

ಗೌಡ—ಎಂಗಾದಾತು ಶೆಟ್ಟೇ?

ಶಾಮಣ್ಣ—ಶೆಟ್ಟು ಹೇಳೋದು, ಸಮಕಲು ಕಾಸಿಂಧ್ಲೇ ಅವರ ಸಂಸಾರ ವೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅಸ್ತಿಭಾರಾಂತ; ಚಿಕ್ಕಂದ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟು ಅವರ ಕುಟುಂಬಸಮೇತ ತಿರುಪತೀಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಕ್ಕಾವು ಕೈಲಿ ಒಂದು ಸಮಕಲುದನ್ನಿ ಇದ್ದಿದ್ದಿಂದಲೇ, ಶೆಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೋ ಮನೆ, ಬಾಕಿಲು, ದನ, ಕರು, ಅಂಗಡಿ, ತೋಟ, ಈ ಸಂಪತ್ತುಗೈಲ್ಲಾ ಲಭಿಸಿದ್ದಂತ ವಾದಿಸ್ತಾರೆ.

ಗಡ್‌ಫೀಖಾನ್—ವಾರೆ! ಯಾರ್!....ಏಕ್ ಸಮಕಲ್ದಮ್ಮಿ ಬುನಿಯಾಪ್ತೆ ಬಂದೇಸೋಕ್ಕಾ....ನಿಮ್ಮೂಗೆ....ಈಗ ಇರೋ....ಮನೇ ತೋಟ....ಯೆಲ್ಲಾ....

ಭಟ್ಟು---ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸ್ಕೊಳ್ಳಿ ಸಾಬ್ರೇ.... ಶೆಟ್ಟು ತಾವೇ ಹೇಳ್ತಾರೇ....
ಅವರಕ್ಕಾವ್ರ ಕೈಲಿ, ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧೀಲಿ, ಸಮಕಲು
ಕಾಸು....ಅದೇನ್ಮಥೇ ಶೆಟ್ಟೇ....ಕೇಳ್ತುಹುದೇ....?

ಶೆಟ್ಟು---ಅಡಕ್ಕಂಡ ಏಮಾ....ಅದಗಂದ....ವಿನೇವಾಳ್ಳು ಉಂದೇಟಪ್ಪು
ಚೆಪ್ಪೇದಾಸ್ತೇಮಿ ಅಭ್ಯಂತರಮು ನಾಕೇ! ಪೆದ್ದ ಕಥ....ಐತೇನೂ ಚೆಪ್ಪಾನು....
ಕೂಚೊಂಡ!

ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೇಳುಪರು.

ಶೆಟ್ಟರ ಕಥೆ

ಚಪ್ಪಿತ್ತೇ....ತಿರುಪತೀಕೆ ಪೋಯಿಂಟ್ನೇ ಅನಿ! ಮಾಅಯ್ಯ, ನೇನು
ಒಕ್ಕೇ ಕೊಪ್ಪು, ಮಾಯಕ್ಕ ಒಕ್ಕೇ ಕೂತ್ತು; ಮಾಯಮ್ಮ ಪೋಯಿ ಶಾನಾ
ದಿನಾಲು ಐಯ್ಯಂಡ....ಮಂಗ್ಳಾರ್ತೀಕೆ ಸಿಲ್ವೋನುಂಡಾಮು....ಪೂಜಾರಿ
ಕುಡಿಚೈತೊಟ್ಟು. ಎದುರು ವರಸಲೋ....ಒಕ್ಕ ಮುಶಿಲಾಯನ, ಆಡ್ಡಿ, ಒಕ್ಕ
ಚಿನ್ನೋದು;- ಅಂದ್ರೂ ಮಾವಾಳ್ಳ- ಆ ಚಿನ್ನೋದು, “ಮಂಗ್ಳಾರ್ತೀಲೋ
ವಿಡಿಕಾಸುಂಟೇ ವೇಯಯ್ಯಾ”....ಅನೆ. ಮುತಿಲಾಯನ, ತಿತ್ತಿ ವಿಪ್ಪಿ,
ವಿಡಿಗಾಸ್ಲ ಬೈಟತೀಶಿ, ಕರ್ಪೂರ್ಮು ಕಾಲ್ತುಂಡೇ ತಟ್ಟೋ ವೇಸೇಲೋಪಲ್ಲೇ,
ಮಾಯಕ್ಕ....“ಮಂಚಿಕಾಸೈತೇ....ಇಕ್ಕಡಿಡಿಯಂಡ!....ಮಂಗ್ಳಾರ್ತೀಕೇ ಸಮತಿ
ಪೋಯಿನ ದಂಮ್ಮಡಿ ನಾದಗ್ರುಂದೀ....ನೇನಿಸ್ತಾ” ಅನಿ ಚಪ್ಪಾನೇ, ಸಮತಿ
ಪೋಯಿನ ಒಕ್ಕಪ್ಪು ಆ ಮುಶಿಲವಾಣಿ ಚೇತ್ಲೋ ಪೆಟ್ಟೇದಾನ್ವಿ ಪೋಯಿನ
ಚೈನಿ, ಆ ಮುಶಿಲಾಮೆ ಬಿಗುವ್ವುಗ ಪಟ್ಟೋನಿ....“ಉಷಾರು ಅಂಟೇ....
ಇದಿ! ಏಂಟೂಉಂಡಾರಾ! ಎವ್ವರಿಂಟೆ ಪಡ್ವೋ ಗೊತ್ತೇದೂ!....ಅಯ್ಯ

ಇಟ್ಟುಂಡವಲ....ಮುನಿಂಟೆ ಕೊಡಾಲು! ವಿಚಾರಿಚ್ಚಂಡ” ಅನಿ ಮೊಗುಣ್ಣಿ
ಮಾತೊಟ್ಟು ದಬ್ಬಿ, “ದಾಮ್ಮಾ ಮಾಟಾಡ್ವು ದಾ” ಅನಿ, ಈಡ್ವೊನ್ನೇ
ಮಾಯಕ್ಕೆ. ಇಂಕೇಮಿ ಆ ಮುಶಿಲವಾಡು ವಚ್ಚಿ ಮಾಯಯ್ಯನಿ ಪ್ರಾಕಾ
ರಾನಿಕಿ ತೋಡುಕೊನಿಪೋಯಿ, ಇದ್ರೂ, “ಪಿಸಿಪಿಸಿಪಿಸಿಪಿಸಿ” ಅನಿ ಅದೇಮಿ

ಮಾಟ್ಕಾಡ್ಕೊನಿರೋ....ಭತ್ತಮು ಮೇಮು ಚೇರಿತಿಮೋ ಲೇದೋ....
ಮಾಯಪ್ಪ....ಚೆಪ್ಪೇ—“ಅದಿಮೂರ್ತಿ! ಮೀ ಅಕ್ಕಕು ರೇಪು ತಿರುಪತೀ
ಲೋನೇ ಪೆಂಡಿರಾ! ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮಹಿಮನೇ ಮಹಿಮ! ಇದು
ವಕ್ಕು ಅಲ್ಲುಡ್ಕಿ, ವೆದ್ದೀ ವೆದ್ದೀ ಚಿಕ್ಕಕಾ ಚೈಚೈ ಪಿಸುಕ್ಕೋನಿ, ಕಂಡ್ಕು
ಕಂಡ್ಕು ವಿಡಿಸ್ಕೋನಿ ಉಂಡಿನ ನನ್ನೀ ತಿರುಪತೀಕೇ ತಿಪ್ಪಿಚೆಕ್ಕೋನೀ....ಮನ
ಆಂಡಾಳುಕೆ ಮಂಗ್ಗಾರ್ತೀಲೋ ಸಮಶಿನಕಾಸು ವೇಶೇ ಬುದ್ದಿನಿಚ್ಚಿ ದಾನ್ನಿ
ಚೂಶಿ ಕೋಡಾಲುಗಾ ಚೇಸ್ಕೋವಲಾ ಅನಿ ಮನೈಕಟ್ಟೇ ದರ್ಶನಾನ್ನಿ
ನಚ್ಚಿವುಂಡೇ ಬಲರಾಮರೆಟ್ಟಿಗಾರು ಭಾರ್ಯ ತಲಕಾಯ್ಲೋ ಬುದ್ಧಿ ಪುಟ್ಟಿಂಚಿ....
ರೇಪು ತೆಲ್ವಾರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣಿ ಪಿಲ್ಲಿಂಚಿ....ತನ ಸನ್ನಿಧಾನಮುಲೋನೇ
ಲಗ್ನಮು ಚೇಪಿಚ್ಚೇ, ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮಹಿಮನೇ ಮಹಿಮ!”
ಅನಿಯೆ. ಇಂಕೇಮಿ? ಪೆಂಡ್ಲ ಜರುಗೆ....ಸಾಂಗೋಪಾಂಗಮುಗ! ಲಗ್ನಾನಿಕೆ
ಒಚ್ಚಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣುಲಂತಾ ಎಮಿ ಘಾಟೇ ಅಂಟಾರು!....ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣ ಇಚ್ಚೇ
ತಪ್ಪುಡು, **ಮಾ ಊರಿನಿಂಚೀ ತೆಚ್ಚಿನ ಸಮಶಿಪೋಯಿನ ಕಾಸುಲ್ಲೋ**
ಒಕ್ಕಟಿಕೂಡ ಖರ್ಚು ಕಾಲೇದು. ಮಾಂಗಲ್ಯಧಾರಣಮು ಎಯ್ನೋ
ಲೇದೋ, ಪ್ರಾರಂಭಮಾಯ ಜಗಡಾಲು; ಮೊದಟೆ ಜಗಡಮು....ಮಾಯಪ್ಪೂ
ಬಲರಾಮರೆಟ್ಟಿವಾಳ್ಳೂ ಮೇಳಮು ವಾಯಿಂಚಿನ ವಾಡ್ಯಗಾರುಡುಪೈನ ನಕ್ಕೇಲ್
ಕಟ್ಟು ಎಗ್ಗಿ! ಗಲಾಟಪ್ಪೆನ ಗಲಾಟ! “ಮೇಳಮುವಾಡು ‘ಇದಿ ನ್ಯಾಯಮಾ
ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ’ ಅನೇ ಕೃತಿ ವಾಯಿಂಚಿಂದಿ ಅಮಂಗಲಕರಮು....ವಾಡ್ಯಮು
ವಾಳ್ಳ ಕೂಲಿ ಇಚ್ಚೇಲೇದೋ,” ಅನಿ ಚೆಪ್ಪಿ. ಆ ಜಗಡಮು ನಿಲಿಪಿಚ್ಚೇದಾನಿಕೆ
ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಯ. ಆ ಗಲಾಟ ನಿಲಿಚೆನೋ ಲೇದೋ, ಬಲರಾಮ
ರೆಟ್ಟು,....ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣಿ, “ಲಗ್ನಮು ಸಮಾಪ್ತಮಾಯ್ನು” ಅನಿ ಅಡಿಗಿ ಆತಡು
“ಎಪೋಯ” ಅನಿ ಚೆಪ್ಪಿನೋ ಲೇದೋ.... ಎಗಿರೆ.... ಒಕ್ಕೇ ಎಗ್ಗು
ದೂಲಾನ್ನಿ! ಚಪ್ಪಾರು ಮಾಯಪ್ಪಣ್ಣಿ ಚೂಶೀ....“ಗೆಲಿಸ್ತಿನಿರಾ ವೆಧವಾ
ಗೆಲಿಸ್ತಿನೀ....ಎಕ್ಕಡ ವೆದಕಿನಾನೂ ಚಿಕ್ಕಕುಂಡಾ ಉಂಡಿನ ಕೋಡಾಲು
ಇಕ್ಕಡ ಚಿಕ್ಕೇ! ಚೂಡ್ರಾ! ನೀ ಅಲ್ಲುಡೂ ಕಂಟೈ ಲೇನಿ
ಅಂಧುಡು!!!” ಅನಿಯೆ. ಮಾಅಯ್ಯ ಪಕಾಪಕಾ ಅನಿ ನವ್ವಿ, ಸಂಬಂಧಿ
ಕಿನ್ನ ಇಂಕಾ ಪೈಕಿ ಎಗಿರೀ, “ಯವ್ವಿರಾ ವೆಧವಾ ಅಂಟಾವು, ಡಬ್ಬಲ್

ವೆಧವಾ!....ಸೋಲಿಪೋಯಿನ ಬಡ್ತಿ ನೀಡೀ....ನೂವು ಗೆಲಿತಿ ಮುಂದುಮೋಚಿ ತಿವೀ! ಇಕ್ಕಡ ಚೂಡೂ....ಗೆಲಿತಿನದಿ ಉಂಡನೀ!!” ಅನಿ ಚಪ್ಪೂ, ಮಾಯಕ್ಕ ತಲಪ್ಪನ ಚೆಯ್ಯಪಟ್ಟಿ ಎತ್ತ ತಾಡೂ ಚೆಯ್ಯೇ! ವೆಂಟಕಲಂತ ಒಕ್ಕೇ ಗಂಟ ಒಚ್ಚಿಡ್ ಚೇತ್ತೋ!! ನಾಟಕಂವಾಂಡ್ಕ, ಆಡವಾಂಡ್ಕ, ಪಾರ್ತಿ ತಲಕು ಪಟ್ಟೋನೇ **ಟೋಪನ್ನಾ!!!** ಮಾಯಕ್ಕರೆ ಪುಟ್ಟಿನಪ್ಪಿಂಚ ವೆಂಟಕಲೇ ಲೇವು!! ಇಂಕೇಮಿ....ಮೋಸಾನಿಕಿ ಮೋಸಮು! ಠಕ್ಕಪ್ಪಿನ್ನಿಕ್ಕಿ! ಎವರಿ ಎವರು ತಿಟ್ಟೇದಿ?....

ಅಪ್ಪುಡಿಂಚಿ ಅಲ್ಲುಣ್ಣ ಚೈಪಟ್ಟಿ ಒಕ್ಕೂಕ ಆಸ್ತಕ್ಕೂ ಒಕ್ಕೂಕ ವೈದ್ಯಡ ದಗ್ಗರಾನೂ ಪಿಲಿಚಿಕೊನಿಪ್ಪಾಯಿ ಎಂತೂ ಡಬ್ಬ ಖರ್ಚುಜೇರ ಮಾಯಪ್ಪ. ಅಯ್ಯೇಯೇಮಿ! ನಾಡು ಚಚ್ಚಿ, ಅಲ್ಲುಡು ಚಚ್ಚೇವರ್ಕು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರದೇ, ಮಾಭಾವ!

ಇದಿಕಾಕ ಮಾಯಕ್ಕರೆ, ದಾನಿ ಅತ್ತಿಮ್ಮ, ತಲಕಾಯಿಕೆ....ಕೇರಂಚ ನ್ನೇಮಿ, ಜಬಗುಸುಮೇಮಿ....ಭೂಮಿಲೋ ಉಂಡಿನದಿ ಲೇನ್ನಿ, ತೈಲಮ್ಲೂ, ನೂನ್ಲೂ ತಲಕಾಯಿಕೆ ರುಬ್ಬೀರುಬ್ಬೀ, ಬುರುಡಪ್ಪಿನ ಚಮ್ಮ ಎಗರ್ತೂ ಒಚ್ಚಿನೇ ಕಾಕ, ವಾಸನಕಿ ಒಕವೆಂಟಕನು ಲೇದು!....ಎಮಿ ರುಬ್ಬಿತೇ ಎಮಿಇಸುಕುಲೋ ಪಾತಿ ಕಟ್ಟಿ, ಗೊಬ್ಬಮು ವೇಸಿ, ವಿತ್ತಾಲು ವಿತ್ತಿ, ಎಂತ ನೀಳ್ಕು ವೇಸ್ತೇ ಎಮಿ? ಅಟ್ಟನೇ ಮೊಗಡು ಉಂಡಿನಾನೂ, ಗೊಂತಲೋ ಮಾಂಗಲ್ಯಮುಂಡಿನಾನೂ ಟೋಫನ್‌ಲೋಪಲ್ಲೋ . ಬೋಡಿ, ಮಾಯಕ್ಕ! ಪರಮಾತ್ಮನಿ ಲೀಲನೇ ಲೀಲ! ಕಂಡ್ಲು ಲೇನಿ ಕೊಡುಕ್ಕೇ, ಕಂಡ್ಲು ರಾವಲಾ ಅನಿ ತಿರುಪತೀಕಿ ನಾಂಡ್ಕು ಯಾತ್ರ ಚೇಸಿಂದೇಮೋ ಸರೇ!.... ಅಯ್ತೆ **ಮೇಮು** ... ಆಡವಾಂಡ್ಲು ತಿರುಪತೀಕಿ ಪೋಯಿ ತಲಕಾಯಿ ಬೋಡಿಚ್ಚೋನೇದಿ ಕದ್ದೂ! ಅಯ್ತೆ **ಮೇಮು** ... ವೆಂಟಕಲು ಲೇಕ ಬೋಡಿಗ ಉಂಡಿನ ಮಾಯಕ್ಕ ತಲಕಾಯ್ಲೋ, ವೆಂಟಕಲು ಪೆರುಗುವಲಾ ಅನಿ, ತಿರುಪತೀಕಿ ಪೋಯಿಂದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಮೂ! ... ಲೇದೂ ...ಅಲ್ಲುಣ್ಣೇ ಕಂಡ್ಲು ರಾಕ, ಅಕ್ಕರೆ ವೆಂಟಕಲೂ ಪೆರುಗಕ . ಇದ್ದರಿಕೂ ಗಂಟೀನ ಪರ ಮಾತ್ಮನಿ ಲೀಲನೇ ಲೀಲ!

ಇಟ್ಟ ಮೋಸಮುಪೋಯಿನ ದುಃಖಮುಲೋನೇ ಚಚ್ಚಿಪೋಯಿರಿ ಮಾತಂದ್ರೀನೂ, ಮಾಯಕ್ಕು ಮಾಮಾ, ಅತ್ತ. ಭಾವಕೆ ಉಂಡಿನ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಚೂಸ್ಕೋನೇಕೆ ನೇನುಕಾಕ ವೇರೆವ್ವರೂ ಲೇರು. 'ಮಾಭಾವಕೆ ಲೇನಿಕಂಡ್ಯಾ ನೇನೆ, ಮಾಯಕ್ಕುಕೆ ಲೇನಿ ವೆಂಟಕಲೂ ನೇನೇ! ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗ ಭಾವುಣ ಆಸ್ತೀ ಅಂತ ಚೇತ್ತಿ ತೀಸ್ಕೊನಿ, ವಾಣಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಂತ ನೇನೇ ಜರಿಗಸ್ತ ವಸ್ತಿ. ವಾದು ಚಚ್ಚೀಟಪ್ಪುಡು....ಚಚ್ಚೀಕೆ ಇಷ್ಟಮು ಲೇಕ ಉಂಡಿನ ವಾಣ್ಣೊ ನೋಟೋ....ನರಕಮು ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೋನೇ ದಾನ್ರಿ.... "ನಾರಾಯಣ" ಅನಿ, ಉಚ್ಚಾರಣ ಚೇಪಿಚ್ಚೇವೇ ವೆದ್ದಸನಿ ಅಯ್ಯೋಯೆ! ಮಾಭಾವ ಪಂಪುಕೋ ಉನ್ನಡು...." ಅಯ್ಯೋ! ಪೋ ತಾ ನೇ! ಒ ಕ್ಕು ಬಿದ್ದನೂ ನಾಕಡುಪುಲೋ ಪುಟ್ಟಕ ಪೋತಾನೇ! ಈ ವೆಂಟಕಲು ಲೇನಿ ಬೋಡಿನ್ರಿ ಪೊಡ್ಪಾಡಿನಪ್ಪುಡು....ಮೇಳಮುವಾಡು.... "ಇದಿ ನ್ಯಾಯಮಾ" ವಾಂಚ್ಚೇ ಅಪ್ಪುಡೇ ಗೊತ್ತು....ಇಟ್ಪೊತ್ತಾನೂ" ಅನಿ ಭಾವ ಒಕ್ಕತಟ್ಟು.---

ಅಕ್ಕ! "ಮೀರು ಚೆಪ್ಪಿನಾಯಕಟ್ಟೀ ಕಂಡ್ಕುಲೇನಿವಾಣ್ಣಿ ಚೈ ಪಟ್ಟಿನ ಪಾಡು ವಿಧಿ ಗೊತ್ತುಂಡ್ಕೊನೇ ವಾದು ವಾಯಿಂಚಿಂ ದಿ ಆ ಕೃತಿ" ಅನಿ ಮಾಯಕ್ಕು ಒಗತಟ್ಟು. ಈ ಇದ್ರ ಜಗಡಮು ಸಮಾಧಾನಮು ಚೇಸೇ ಲೋಪಲ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಮುವಾಳ್ಳು ವಚ್ಚಿ ದಚಾರಮುಲೋ ನಿಲುಚ್ಚಿಕೊನಿ, ನನ್ನು ಪಿಲಚಿ, "ಬಲರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿವಾಳ್ಳ ಕೊಡುಕಿಕಿ ಒಳ್ಳೋ ಇಟ್ಟ ಉಂಡೇ?...ವೈದ್ಯಾಡ್ಲಿ ಪಿಲಿಪಿಚ್ಚಿ ಮಂದು ಇಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೊಡ್ತಾ"---ಅನಿ ನನ್ನು ದಬಾಯಿಂಚಿ. ನೇನೇಮಿ ಚೆಪ್ಪುದು? ಕಂಡ್ಕು ಲೇನಿ ರೋಗಿ ಉಂಟೇ ಯೇಮಿ, ಪೋಲೇಯೇಮಿ! ಉಂಡಿನ ಆಸ್ತಿನಿ ಅನುಭವಿಂಚೇಕೇ ನೆತ್ತಿಲೋ ಎಪ್ಪುಡು ರಾಯಲೇದೋ, ಇಂಕ ಬದುಕೆ ಏಮಿ! ನಚ್ಚಿನವಾನ್ತಂತ.... "ವೈದ್ಯಾಡು ವಚ್ಚಿ ಚೇಸೇದೇಮುಂದಿ! ನಾರಾಯಣುನಿ ಪೈನ ಭಾರಮು ವೇಶಿನಾಮು! ವಾಣಿ ಇಷ್ಟಮೆಷ್ಟುನೋ ಅಟ್ಲಾಂತಿ! ಗಲಾಟ ಚೇಯಕ ಪೋಯಿರಾಂಡ!" ಅನಿ ತರಿಮಿತಿನಿ ಅಂದ್ರನೂ.

ಇಂಕೇಮಿ, ಭಾವಕಂತ್ಯಕಾಲಮು! ಪೋತಾ ಉಂಡಾಡು! ಮಾಯಕ್ಕು, "ಪೋತಾರೇ, ನೋಟೋ 'ನಾರಾಯಣಾ' ಅನಿ ಚೆಪ್ಪೇಗಾನಾ ಸದ್ಗತಿ,"

ಅನಿಂದಿ ಎನಿ ಮಾಭಾವ, ‘ಚಪ್ಪೇ ಚಚ್ಚಿಪೋತಾನೋ ಎಮೋ’ ಅನೇ ಭಯಮುಲೋ ಚಪ್ಪಡು! ದಾನಿಕೊಕ್ಕ ಸೂತ್ರಮು ಚೇಸ್ತು. ಟೆಂಕಾಯಿ ನಿಂಚಿ ಒಕ್ಕ ಅಂತ ಪಿಂಜು ಪೀಕ್ಯೊನಿ ಭಾವಚೇತ್ಲೋ ಪೆಟ್ಟಿ, ಇಂಕೊಗ ಚೇತ್ಲೋ ಒಕ್ಕ ಆಣ ಪೆಟ್ಟಿ, “ಭಾವಾ, ನೀರೆ ಜ್ಞಾನಮು ತಸ್ಪಿಂದಾ, ಲೇದಾ, ಚೂಸ್ತಾಮು!” ಈ ಚೇತ್ಲೋ ಎಮುಂದಿ?” ಅಂಟ್ಲಿ. “ನಾರು ಅನ್ಯೆ. “ಆ ಚೇತ್ಲೋ?” ಅಂಟ್ಲಿ. “ಆಣ” ಅನ್ಯೆ—ರೊಂದು ಚೇತ್ಲೂ ಜೋಡಿಚ್ಚಿ.... “ರೊಂಡೂ ಚೇರ್ಚಿ ಚಪ್ಪು, ಚೂಸ್ತಾಮು!” ಅಂಟ್ಲಿ. “ನಾರು ಆಣ! ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! ನಾರಾಯಣ ಅನ್ನಿ ಡಿಸ್ತೇ....ಇಂಕ ಐಪೋಯ!” ಅನಿಂದೆ, ಪಾಪಮು....ಪ್ರಾಣಮು ಪೋಯ....ಸೂ ಬಾವ್ವಿ.

ಇಂಕೇಮಿ! ಚೇಸೇದಂತಾ ಚೇಸಿ, ಆ ಊರೋ ಉಂಡಿನ ಆಸ್ತೀ ಪಾಸ್ತಿಲಂತ ಅಮ್ಮಿ ರೊಕ್ಕಮು ಚೇಸ್ಕೊನಿ, ಅಕ್ಕ ಜೊತ್ಲೋ ಈ ಊರಿಕಿ ವೆಳ್ಳೇದಾನಿಕಿ ಎಕ್ಕಂಡಾಮು ರೈಲು! ಅಪ್ಪಡು ಕೂಡ ಊರವಾಂದ್ಲು ವಿಡುವಲೇ ನನ್ನು! ಅಡಿಗ್ಗೇ ಅಡಿಗಿರಿ! “ಎಮೋ, ಇಟ್ಟಿ ಐಪೋಯ! ಆಯ್ತೇನೂ ಒಕ್ಕ ವೈದ್ಯಡುಗಾನಾ ತಮ ಭಾವುನಿ ಚೂರುಂಟೇ....!” ಅನಿ.

ದಾಂಟ್ಲೋನೇ ನೇನು....“ಮೇಮೇಮಿ ಚೇಸೇದಿ?....ನಾರಾಯಣುಡು ಪೈನ ಭಾರಮು ಮೇಮು ವೇಸ್ತೇ....ಭಾವುನಿ ಭಾರಾನ್ನಿ ನಾರಾಯಣುಡು ನಲುಗರು ಪೈನ ವೇಶಿಡಿಚ!” ಅನಿ ಚಪ್ಪಿ, ಮಾಯಕ್ಕು ತೋಡ್ಕೊನಿ ಮೀ ಊರುಕೊಚ್ಚಿ, ವ್ಯಾಪಾರಮು ಪುರುಚೇಸಿ, ಪದಿ ಎಡ್ಲಕ್ಕು ಪೈನನೇ ಆಯ!

ಯಾಲ ಚಪ್ಪಾನೂ....ಟೇ....ದೇವುಡುಗಾನಾ ದಯಪೆಟ್ಟೇ, ಸಮತಿ ಪೋಯ್ತಿನ ದಂಬ್ಬಿಲೋ ಉಂಡೇ ಮಹಿಮ ಸವರನ್....ಸವರನ್‌ಲೋನೂ ಲೇದೂ....ಅನೇದಾನಿಕಿ....!

ಅಕ್ಕಡಚೂಡಂಡ! ಸೂರ್ಯುಡು ಮುಳುಗುತೂ ಉನ್ನಾಡೂ! ಗಿರಾಕಿ ಕಾಲಮು! ಕುರ್ರೋಡು ಒಕ್ಕಡೇ. ಊರೋಳ್ಳು ಘಾತುಕಲು! ಪೋದಾಮು....ರಾಂಡಾ!

೩

ಮು ದ್ರು ಇ ಲ್ಲ ಕ ದ್ರು

~~~~~

ಪಾಡ್ಯಾನೋ ಬಿದಿಗೇನೋ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ—ಶೆಟ್ಟಿ ಕೊರತೆ ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡೀಲಿ. ಗೋಪ್ತಿ ಮುಂದೆ! ಶೇಕ್ದಾರ್ ಶಾಮಣ್ಣ “ ಬೇಡ, ಬೇಡ!” ಂತ ಎಷ್ಟು ಬಡುಕೊಂಡ್ರಾನೆ.... ದೂಲ, ವಾಸ್ತಾಲು, ಕಿಟ್ಟಿಗ್ಗು—ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗ್ವಾನಿ, ಗೋಡೆಗ್ಗು ಭದ್ರ.... ಸೂರೆಲ್ಲಾ ಮಂಗ್ಗೂರು ಹೆಚ್ಚು, ನೆಲವೆಲ್ಲಾ ಕಡಪಕಲ್ಲು; ಆದ್ರೂ ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳೋ ಮನೆ, ಎರಡು ಸಾವುಕೈ ಸಿಕ್ಕೋವಾಗ ಯಾಕೆ ಬಿಡಬೇಕು?.... ದೆವ್ವ ಪಿಶಾಚೀಲಿ ನನಗ್ಗಂಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲಾ '....ಂತ ಮುಷ್ಟುರ ಹಿಡ್ವು ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನ ಮನೇನ ಕೊಂಡ್ಕೊಂಡ ಶೆಟ್ಟಿಗೆ—....ಆ ಹೊತ್ತಿ೦ದ ಈ ಹೊತ್ತಿನವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಗೋಳು!— ಅಸಲು ಇಲ್ಲಿ, ಬಡ್ಡೀ ಕೂಡ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬಾಡ್ಡೀ ಮೂಲ್ಕು!.... ಇನ್ನು ರಿಪೇರಿ, ಸುಣ್ಣ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಕೈಕಚ್ಚಿದ್ದದ್ದು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ! ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಂದೋರು.... ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಇದ್ದು.... ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ ಹುಟ್ಟುತ್ತೂ ಮೊದಲು ಗೊಣಗುಟ್ಟೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.... ಕ್ರಮೇಣ ಗದರಿ.... ಕೊನೇಗೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ರಾತ್ರಿಗೆ, ಮನೇಲಿದ್ದೋರೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದೋರಯಾಗೆ ನಡುರಾತ್ರಿಲೇ ಕಿರಿಲಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಗೆ ಬಂದು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ದೋರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು, ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ.... ಮನೆ.... ಬೀಗದ ಕೈ.... ಬಾಡ್ಡೆ ಸಮೇತ.... ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಒಪ್ಪೋದು: ಶೆಟ್ಟಿ, ಬೀಗದಕೈ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋರಕೈಲಿ, “ಅಯ್ಯಂದಿ ಅಯ್ಯೋಯ ... ಪೊಯ್ಯೆವಾಳ್ಳು ಪೊಯ್ಯೆಪೋತಾರು ತಾಮು. ಅಯ್ಯೆ, ನಾಕಡುಪುಮೀದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ೦ದ.... ದೇನಿಕೆ ಇಲ್ಲು ವಿಡಿಚಿ ಪೋತಾರೋ ಚಪ್ಪೆದ್ದೆ೦ದ ಯವ್ವರಿ ತೋನೂ!” ಂತ ಶಪಥ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋದೂ: ಇನ್ನು ಮೂರೋ ಆರೋ ತಿಂಗಳು ಮನೆ ಬಾಡ್ಡೆ ಇರ್ಬೇ ಖಾಲಿ ಬೀಳೋದು.... ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ. ---ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ; ಪಾಡ್ಯಾನೋ ಬಿದಿಗೇನೋ.

ಶಿಟ್ಟು—ಕಾದಂಡೀ! ದೆಯ್ಯಾಲೂ, ಪಿಶಾಚಲೂ, ಉಂಡ್ಲೀ ಲೇಕ ಪೋನಿ! ರೊಂಡುವೆಯ್ಯಿ ರೂಸಾಯ್ಲ ಇಚ್ಚಿ ಕೊನಿನ ಇಂಟೊಲೇ ಬಾಡಿಗಕೆ ಉಂಡೇವಾಳ್ಳನಿ....ವಾಂಡ್ಕು....“ ಚೂಸ್ತಿಮಾ” ಅನಿ ಚೆಪ್ಪೇ ದೆಯ್ಯಾಲೂ .. .... ಚೇತೊಲೇ ಕೊಟ್ಟನಾ? .... ಕಾಳ್ಳತೋ ತನ್ನಿನಾ? ... ಕೊರಿಕಿನಾ?.... ಚಂಪಿನಾ? ದೆಯ್ಯಾಲೂ ತನುಂತಕು ತಾಮು ಉಂಡಿನ, ವೀಳ್ಕು ವೀಂಡ್ಕಂ ತಕು ಬಾಡಿಗಿಸ್ತಾ ಉಂಡರಾದಾ? ಪಿರಿಕಿಲು ಅಂಟೇ ಮೇಮು! ಬೆಲ್ಲಾ ಸಾಬು!! ದೀನೈ ಮಮ್ಮುಲ್ಲಿ....ಹಿಂದೂಲ್ಲಿ ಪಿರಿಕಿಲೂ ಅನೇದಿ....ಮಾರಂತ.

ಶಾಮಣ್ಣ—ಒಳ್ಳೇ ವಾದ ಶಿಟ್ಟೀ ನಿಮ್ಮ! ಕೈಯಿಂದ್ಲೂ ಹೊಡೆದೆ, ಕಾಲಿಂದ್ಲೂ ಒದೀದೆ, ಯಾರ್ನೂ ಕೊಲ್ವಿ, ಇದ್ರೂನೂವೆ ದೆವ್ವ.. ಮಲಗಿರೋ ವಾಗ ಬಾಗಿಲ ತಾಸಾಳಾನ ಆಡ್ನಿಯೋ....ಕಂಚಿನ ಚೊಂಬ್ನ ಉರಳಿಸ್ಸೋ... ಎಬ್ಬಿ....ಎದ್ದೋನು ದೀಪ ಹಚ್ಚೊಂಡು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡೋವಾಗ.... ನಡುರಾತ್ರೇಲಿ....ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟೊಂಡು “ಝಲ್ ಝಲ್” ಅಂತ ಹೆಜ್ಜೆಗೈದ್ರಾ ಹಜಾರದಾಚೆ ತಾಸಾಳು ಹಾಕಿದ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ತೂರಿ ಕೊಂಡು ಹೋದ್ದಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗ್ಸು ನಡುರಾತ್ರಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ್ರೇ....ನಿಮಗೆ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ? ....ಅದೇ....ಬೇಡ ಬೇಡಾಂತ ನಾನು ಬದುಕೊಂಡ್ರಾನೆ ಹುಚ್ಚುಹಠ ಹಿಡ್ತು ನೀವು ಕೊಂಡೊಂಡ ಮನೇಲಿರೋ.... ಐಬು !

ಶಿಟ್ಟು—ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ದೇವ್ವೇಗತಿ! ಅಟ್ಟಲ್ವಾ....ಗೆಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟೋನಿ ಕುಲ್ಕೇ ಆಡುದೆಯ್ಯಮಾ ಉಂಡೇದಿ ...ಆ ಯಿಂಟೊಲೇ? .. ಅಯ್ಯೋ....ಬೆಲ್ಲಂ ಸಾಬು!! ನೀ ಐಕಟ್ಟು ಯಿನ್ನುವುಗುಂಡಿಗ ಬಾಡಿಗಕೆ ಉಂಟೇ ಅಮಾಷ್ ಅಮಾಷ್ಕಾ ರೆಯ್ಯಿರೆಯ್ಯಂತ ಒಕ್ಕ ಕಾಸಿವ್ವಕ ತಾಫ ಚೂಡವಚ್ಚನು ಕಾದ!....ಇಂಕ....ಪಾಡುತುಂದಾ ಆ ಆಡಿದಿ?....

ಶಾಮಣ್ಣ—ಇಷ್ಟು ಮಾತೇಕೆ ...ಇನ್ನೂ ಸಪ್ತಮಿ ಚಂದ್ರ ಕಾಣೋ ವರಿಗೂ ಅದೇ ಗಲಾಟೆ ಆ ಮನೇಲಿ. ಬೇಕಾದ್ರೆ ಶಿಟ್ಟೀ!.. ಈ ಹೊತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಮಲಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ!

ಕೆಟ್ಟು—ತಿರುಪತಿ ವೆಂಗಟ್ರಮಣಾ ಅಂಟಿ. ಸಾಕ್ಷೀಲ ಈ ಪೀಕಲಾ
ಟಮು. ನೇನು ಆ ಪಾಡಿಲ್ಲ ಕೊನಿಂದಿ ಬಾಡಿಗಕು ಇಚ್ಚೆ....ಬದ್ದೇದಾನ್ನೇ
ಕಾಕ....ನೇನುಂಡಿ ಅಕ್ಕದ ಚಚ್ಚೇದಾನ್ನಿ ಕಾದು! ಅದಿ ಉಂದನೀ!....
ನಯ್ತೆ .... ಮೀಕಂದರಿಕೂ .. ದೆಯ್ಯಾಲೂ.... ಅಂಟಿ ನಂಬಿಕನಾ?.... ಬೆಲ್ಲಂ
ಸಾಬ್ಬೂ! ತಾಮು ಚೆಪ್ಪಂಡ!

ಗದFಯಾನ್ - -ದವ್ವ! ....ಪೈತಾನ್! ....ಅಯ್ತೆ ಬಿಲ್ಕಲ್ ನಯ್ತೆ
...ಮೇಫಿ ನಮ್ಮಗೇಲೂ ತುಮ್ಮೇಫಿ ನಿಮ್ಮಗೇಲೂ ... ನಯ್ತೆ.
ಎಕ್ ಭೋಟಾ ಕಾನಿ ಬೋಲ್ತಾಹೂಂ ಕೇಳೇಕೆ ಬೇಕೂ ನೀವು....

ಸಾಬರ ಕಥೆ.

(ಛಟ್ಟರಿಗೆ) ಸ್ವಾಮಿ! ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲ ಜಾತಿ ನಹೀ ಆಪ್?....ನಾನು
ಗನ್ನ ಜಮಾಯ್ತಿ ಬೆಲ್ಲ ಕಮಾಯ್ತಿ ಬೇಸಾರ್, ಇಸ್ಮೆ ಸೊಬ್ ನನ್ನೆ
ದಳ್ಳಾಳ್ ಥ....ದಳ್ಳಾಳ್ ಇದ್ದ ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪ....ಅವನ್ನೆ ಜೋರು ಟೆವ್
ಜೋಟ ಬಚ್ಚ ಮಗ ಇದ್ದ. ‘ಮುದ್ದು’ ಹೆಸರು, ಹುಡ್ಗಾಗೆ ಹೆಸರು;
ದೇವಿಯೇ! ...ಹರ್ ಎಕ್ ಅಮಾಪ್ತೆ ರಾತ್ ಪುಟ್ಟಲ್ತಾಕೆ ಝೋಪ್ಪಿ ಮುಂದೆ
ಹುಣ್ಣೇ ಜಾಡ್ವೇ ಕೊಂಬೆಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿ, “ಮುದ್ದು! ಮುದ್ದು!
ಮುದ್ದು!” ಅಯ್ಯ ರಾತ್ ಸೊಬ್ ಅಲ್ತಾಯ್ತಿತ್ತಿತ್ತು....ಎಕ್ ಬಡಾ ಗುಗ್ಗು!
....ಕ್ಯಾ ಬೋಲ್ತೀ ಕನಡೀಮೆ ಸಾಮಾ?

ಛಟ್ಟು—ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪನ ಮನೆ ಮುಂದಿನ ಹುಣಿಸೇಮರದ ಕೊಂಬೇಲಿ
ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟ ಮಲ್ಲಪ್ಪನ ಮಗ ಕೈಕೂಸು
....ಅದ್ರ ಹೆಸರು “ಮುದ್ದು! ಮುದ್ದು! ಮುದ್ದು!” ಅಂತ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ
ಕಿರುಲ್ಲಿತ್ತು ಒಂದೂ ಬೆ.. ದೊಡ್ಡ ಗೂಚೆ... ಅಲ್ವೇ ಸಾಬ್ರೇ?

ಕೆಟ್ಟು—ಮಂದಟ್ಟಾಯ....ಚೆಪ್ಪಂಡ ಸಾಬ್ಬು .. ಈ ಶನಿ ದೆಯ್ಯಮುಲ
ಮಾಟ ದೇಸಿಕೊಚ್ಚಿನೋ ಆ ವೆಂಗಟರಮಣುಡಿಕೇ ವೆಲುಗು!

ಗಡ್‌ಫ್‌ಖಾನ್—ಜೇ ಹಾಂ! ಹಮಾರಾಮೇ ಗುಗ್ಗೂ .. ಗೂಬೆ...
ಮೌತ್ಯೆ .. ಸತ್ತಯೋಗೂದಾಗೆ ...ನಿಷಾನಿ...ಗರ್ತು ಆಯ್ತೆ. ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪ
ಓ.. ಬಿ ಚಾರಿ.. ಬೆದಕೊಂಡಿ ನನ್ನ ಕೇಳತಾನೆ ಗುಗ್ಗು ಅಲ್ಪಾಯಿಸ್ತದ್ದೆ
ಮತ್ತಬ್! ನಾನು ಖಾಜಿಸಾಬ್‌ಗೆ ಕೇಳೆ. ಓ ಬೋಲ್ತಾಯ್— ‘ಗುಗ್ಗು...
ಕಬ್ರಸ್ತಾನೆ...ಮನಾಣ್ಲಲ್ಲಿ ಮುರ್ದ ಹಣ... ತಂದು ಬದ್ತೋ ಜಾನ್ವಾರ್.
ಕೊಹಿ ಕೊಹಿ ಯಾರು ಯಾರು ತಿನ್ನೋಕೆ ಬೇಕು ಅಪ್ಕ ಸಾಯೋಕೆ
ಅವ್ವಲ್ ಖಬರ್ ಕೊಡಾಕೆ ಹೇಳ್ತೆ! ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಾಕೆ ಬೇಟಾಕು ಖಾನೇಕ
ಇರಾದ ಹೈ - ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಗೆ ಹೇಳು .. “ಕುಚ್ ಅಝಾಬ್...ಕೇಸ್ ಕಫ್‌ದಲ್ಲಿ
ಲಪಟ್ಟೇ . ಸುತ್ಕೊಂಡಿ .. ಘರ್ಮ ಎಲ್ಯಾ ‘ಮುದ್ದು ಮರ್ಗ ಯಾ!’
ಮುದ್ದು ‘ಮರ್ಗಯಾ’! ಅಂತ ಅಣ್ಕೊಂಡಿ ಕಪ್ಪಾವೆ ಲಪ್ಪೇಸ ಜೀಸ್
ಮಸಾಣ್ಗೆ ತಕ್ಕೊಂದ್ಕೋಗಿ ಮಟ್ಟೇಮೆ ಮಲಾಯ್ಸಿ ಆಗಯಾತೋ...ಹೋ
ಗಯಾ ಗುಗ್ಗೂಕಾ ಗಲಾಟಾ”--ಕರ್ಕೆ. ಮೈ ಖಾಜೀ ಮಾತು, ಪುಟ್ಟ
ಮಲ್ಲಾಗೆ ಪಾಂಛಾಯ್ಸಿ...ಖಾನೇಭಿ ಮೈಯ್ಸಾಚ್ ಕಿಯಾ. ಘಜರ್ ಉಟ್ಟೇ
ಎದ್ದು ಎಲ್ಯಾ “ಮುದ್ದು ಸತ್ತ! ಮುದ್ದು ಸತ್ತ!” ಅಯ್ಸಾ ಅಲ್ಪಾಯಿಸ್ತಾ...
ಎಕ್ . ಕ್ಯಾ ಬೋಲ್ತೀ ತುಮಾರಾಮೇ? .. ಹಾಂ! ಸೋರೇಕಾಯಿ ಲೇಕೇ...
ರುಮಾಲ್‌ಮೇ ಲಪಟ್ಟೇ ಬಾಪ್ಪ, ಮಾ .. ಮನೆ ಎಲ್ಯಾವೆ .. ರೋತೇರೋತೇ
ಮಸಾಣ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಕಪ್ಪೇಕೆ ಸಾತ್ ಸೋರೇಕಾಯಿ ಮಟ್ಟೇ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೇ ಫಿರ್
ಆಗಯೇ ...ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟ ಮನೇಗೆ. ಆವತ್ತು ರಾತ್‌ನಿಂದ ಬಹೀಂಚ್ ಗುಗ್ಗೂ
...ಅದೇ ಗೂಬೆ ..ಅದೇ ಮಣ್ಣೇ ಝಾಡ್ತೇ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿ “ಮುದ್ದು ಇಲ್ಲ!
ಕದ್ದು! —ಮುದ್ದು ಇಲ್ಲಾ, ಕದ್ದು!” ಅಯ್ಸಾ ಅಲ್ಪಾಯಿಸ್ತಾ. ಔರ್
ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪ “ಕ್ಯಾ ಭೇಜಾ! ಕ್ಯಾ ದಿಮ್ನಾಕ್ ಜೀ ಗುಗ್ಗೂಕು!
ಮುದ್ದುಕು ಕದ್ದು ಬದ್ಲೇಸೋ ಹಿಕ್ಮತ್ ಸಮಜ್‌ಲಿಯಾನಾ! ಕ್ಯಾ ಅಜಬ್
ಗುಗ್ಗೂ!” ಕರ್ಕೆ ಓ ಬೀಚಾರಿ ಘಾಬ್ರ ಹೋಕೆ, ಕಾಮ್ ಫೋಡ್ತೇ ಜೋರು
ಬಟ್ಟೇಕೆ ಸಾತ್ ಗಾಮ್ ಫೋಡ್ತಿಯಾ, ಮೈ ತೋ ಹೈರಾನ್‌ಹೂಂ ...ಈ
ಗುಗ್ಗೂಗೆ ಕೈನಾಮಾಲುಂ ಹುವಾ? ....“ಮುದ್ದು ನಹಿ, ಕದ್ದು” ಂತ
...ದಿವ್ವೆ ಮೈತಾನ್ ಹೇಳಿ ಇರ್ಬೇಕು.

ಬೋರ--ಇದೇನ್ನಾಬ್ರೇ! ಮಸ್ಕಿರಿಗೇನ ಯೇಳಿದ್ದು ಕತೆ!....ದೆವ್ವ
....ಪಿಶಾಚಿ....ಮೋಹಿನಿ .... ಮುನೀಶ್ವರ.... ಯಾವಾಗಲಾರೂ ಕೇಳಿವ್ವಾ? ?
ಕಂಡಿವ್ವಾ? ?

ಗರ್ಡ್‌ಬಾರ್--ಇಲ್ಲ ಬೋರಣ್ಣ!....ಕಳೆ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲಾ ದೆವ್ವ. ನನ್ನೆ
ಕಾಣಿಸ್ತಿದ್ದೇಳಿ ದೆವ್ವ ಇಲ್ಲಾನೇ ಇಲ್ಲಾ ಕರ್ಕೇ ಮೈ ಕೈಸ ಭಾಯಿಾಸ್
ಕರೂಂಗ!

ಬೋರ--ಕೇಳಿ ಸಾಬ್ರೇ . ಶೆಟ್ಟೀ ನೀಮಾನುವ ಕೇಳಿ ಭಟ್ಟಿಗೂ
ಶಾಮಣ್ಣರಿಗೂ ಓಟೋಟು ತಿಳಿದಿರಬೈದು ಆದ್ರೂ ...

ಭಟ್ಟಿ,
ಶಾಮಣ್ಣ } --ಹೇಳಿ ಬೋರಣ್ಣರೇ ಹೇಳಿ.

ಶೆಟ್ಟಿ -- ಇದೇನು! ವಿಪರೀತಮೈಪೋಯ! ಚಪ್ಪಂಡ ಗೌಡವಾಳ್ಳಾ!
ನಾಕೇ....ಮಿ ಅಭ್ಯಂತರಮು ಲೇದು! ವಿನೇವಾಳು ಉಂಡೇವರ್ಕೂ ಚಪ್ಪೇ
ವಾಳ್ಳಾ ಚಪ್ಪಾನೇ ಉಂಡೊಚ್ಚುನು. ಆಯ್ತೆ ದೆಯ್ಯಮೈತೇ ಎಮಿ! ಆಡದಿ
ಆದ್ರೇ! --ಇಲ್ಲಾ ಬಾಡಿಗಕಿ ತೀಸ್ತೋವುಂಡೇ ಮೊಗವಾಡು .... ಆಡು
ದೆಯ್ಯಾನಿಕಿ ಬೆದರಿ ಇಲ್ಲಡಿಚಿ ಪೋಯ್ತೇದಿ ಮೊಗತನಮಾ? ಅದೀನು....ಕಾಳ್ಕಿಕಿ
ಗೆಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟೋನಿ ಕುಲುಕೇ ಕುಲುಕೇ ತಾಫ ಚೇನೇ ಆದದೆಯ್ಯಮು
ಉಂದೇ ಇಲ್ಲಕಿ ದಬ್ಬಲಾ ಬಾಡಿಗ ಇವ್ವಲಾ ನನ್ನಿ ಅಡಿಗತೆ! ..

ಬೋರಣ್ಣ--ಶೆಟ್ಟಿ! ನೀವೇಕೋ ಅಂಗಿ, ಅಮಾಸೆ ಇಂದ ಏಳು ರಾತ್ರಿ
ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟೊಂಡು ಯೆಂಗ್ನು ಕುಣಿಯೋದು ನೋಡಾಕೆ, ಬಾಡ್ಣಿ
ಕೊಟ್ಟೊಂಡು ನಿಮ್ಮನೇಲಿರಬಾದು! ....ಆದ್ರೆ ನಿಮ್ಮನೆ ದೆವ್ವ ಅಂಗಲ್ಲ. ಆ
ನಾಯಕ್ಕಾನಿ ಕುಣೇತಿರೋವಾಗ, ಕತ್ತು ಕುಯ್ದೋಗಿ .... ಕುಡುಗೋಲಿಂದ
ಕಟಾಯಿಸ್ತಂಗೆ ಬಿರ್ದೊಂಡು....ರಕ್ತ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಸುರೀತ....ಮೊಕ ಎಲ್ಲಾ
ನನ್ನ ಗತ್ತಾ....ತಾಫೆ ಕಟ್ಟೋದು ಒಂದು ಚೆಂದ! ....

ಶೆಟ್ಟಿ—ಏವಿ! ಗೊಂತುಕೋಶಿ ಪ್ರೇಯಿ ರಕ್ತಮು ಕಾರುತುಂಟುಂದ ಕುಲುಕೇಟಪ್ಪೂ....

ಬೋರಣ್ಣ — ಆದ್ರೂನೂವೆ ಏಬಿಲ್ಲ...ಅಸಾಯ ಇಲ್ಲಾ....ಮನೇಲಿ ದೋರ್ಗೇ ...ಏಟು ಬೆದರಿದ್ರಾವೆ...ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಜೀವ ಸಾಯ್ತಿಲ್ಲಾ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನ ಮನೇಲಿ! ಈಗ ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಶೆಟ್ಟಿ. ಈ ದೆವ್ವದ ಚರಿತ್ರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಆಳಬರಿಗೆ. ಇವಳು ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗ....ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಮಾತು ನಾನಾಡ್ತಿರೋದು....ನಾನು ಪ್ರಾಯದ ಉಡ್ಗ. ಚಿಕ್ಕನಿಂಗಪ್ಪನ ಮನೆ ಮದುವೆಗೆ ಕರಿದಿದ್ದು....ಅವಳ್ಳ....ಕಂಚಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವಳು ಬಂದದ್ದು ಗೊತ್ತು ಊರ್ಗೆಲ್ಲಾ. ಓದದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ. ನಿಂಗಪ್ಪನೂ ಕಾಯಿಷ್ಟು! ಬೀಗ.... ಕಾಪಿ ತೋಟದ ಕೆಂಚಪ್ಪನಿಗೂ ಕಾಯಿಷ್ಟು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂಗ್ ಗುಮ್ಮು ನಾಯಕ್ಕಾನಿ. ಯೆಣಾನೂ ಸಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ....ಕಂಪ್ಲೆಂಟೂ ಇಲ್ಲ. ಮದರಾಸು ಕಡೆಯಿಂದ ತಿಳಿದೂನೂವೆ ಕಯ್ಯಾಡಿಸಾಕಾಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡ್ತಿತ್ತು ಪ್ರೇಲೀಸು. ಆದ್ರೆ ಊರ್ಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿನ ಆಸ್ತೀನ ಕಳ್ಳೊಂಡು ಅರಾಜಾದ ಮನೆ...ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂತು ಶೆಟ್ಟಿ! ಇನ್ನು ಕಾಪಿ ತೋಟೋನೋ! ಮನೆ ಬಾಕ್ಸು ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ತೋಟದ ಸಮೇತ ಮಣ್ಣಾಗೋದ! ಆದ್ರೆ ಈ ಉಡ್ಗಿ ಅಮಾಸೆ ಬರುತ್ತು, ಕತ್ತಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಸ್ತಾ ....ಎಜ್ಜಾಬು....“ಝಲ್! ಝಲ್!”ಂತ ತಾಫಾ ಕಟ್ಟು ಇವತ್ತಿಗೂವೆ....!

ಶೆಟ್ಟಿ—ಚಾಲೂಂಟಿ .... ಗೌಡವಾಳ್ಳು! ಚಾಲೂಂಟಿ! .... ಏತೇನೂ ಇಂಟೋ ಉಂಡೇವಾಳ್ಳಿಕಿ ಅಸಾಯಮು ಯೇಮಾನ ಚೇಸಿನ....ಆ ದೆವ್ವಮು? ...ಸಾಬುಲು ಚೆಪ್ಪಿನ ಗೂಬ ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪನಿ ಬಿಡ್ಡ....ಕೊಡಕು.... ಮುದ್ದೂನಿ .... ಕೊಡುಕುನಿ ಕೊರಿಕಿನಾ? ಒಟ್ಟೋ ಚೆಪ್ಪಾನು .... ದೆಯ್ಯಾಲು ದೇನಿಕಿ ಭೂಮಿಲೊ....ಉಂಡಿವೋ ದೇವುಣಿಕೇ ನೆಲಗು.... ಅಯ್ಯೇ ದೆಯ್ಯಾಲ್ಲಿಂಚೇ ಯೆವ್ವರಿಕೂ ಏಟು ಪಡಲೇದು ಕದಾ! ದೆಯ್ಯ ಮುಂಡೇ ಯಿಂಟೊ ಉಂಡಿನವಾಳ್ಳು ಬೆದರಿ ಉಂಡಾರೆ ಕಾಕ--ಎವ್ವರೈನ ಚೆಚ್ಚಿರ....ಇದಿವರ್ಕೂ?

ಬೋರಣ್ಣ — ಯಾಕೆಷ್ಟೇ? ದೆವ್ವ ಇರೋ ಮನೇಲಿ ಒಬ್ಬನಾ ಸತ್ತಿದಾರಾಂತಲ್ಲೇ ಕೇಳೋದು ನೀವು! ಒಂದಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಲ್ಲ, ಅತ್ತಲ್ಲ, ಇಪ್ಪತ್ತಲ್ಲ — ತಿಳಿದು ಮಾತಾಡ್ತೀನಿ! — ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜೀವ ತಿಂದ ಮನೆ ನಮ್ಮೂರೊಳ್ಳೇ ಅಯ್ಯೆ!! ನನ್ನ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ.... “ ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ ”ಂತ ಯೆಸ್ಸು ಮನೇಗೆ; ಒತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತೂ ಆ ಬೀದಿ ಬೀದೀನೆ ತಿರುಗಾಡಾಕೆ ಬೆದರಿದ್ದು ಗಂಡಸ್ಸು! ... ಈಗಲ್ಲವೆ ಮನೆ ಆಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದ್ರವೆ.... ದರಣಯ್ಯನ ಓಣೀಲಿ ಕಾಲಿಕ್ಕೋರು ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮೂರಿ!

ಶೆಟ್ಟು — ಏಮಿ! ಸುಂಕಂಕಟ್ಟಿನಾ! ಊರು ಲೋಪ್ಪಾ! ಅದೆಟ್ಟಯ್ಯಾ! ಅದೇನು ಸುಂಕಮು! ?-

ಬೋರಣ್ಣ -- ಜೀವಾನೇ ಸುಂಕ. ದರಣಯ್ಯನೊರೊಂತ ಇದ್ದು ಶೆಟ್ಟಿ .... ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಯಿಂದೆ.... ದೊಡ್ಡಮನತನ.... ಈಗ ಅವರ ಎಸಂಗೆ ಆ ಆಳುಬಿದ್ದ ಮನೆ ಓಣಿ ಅಟ್ಟೇ ಬಾಕೆ! ಆ ಮನೇಲಿ ಜನಗ್ಗು ತಂಗಿದ ಒಂದೊಂದು ರಾತ್ರೀನೂ ಒಂದೆಣ.... ಇಂಗೆ ಮುವ್ವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜೀವ ತಿಂದೈತೆ ಆ ಆಳುಮನೆ. ಅದ್ದೇ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆಂತೆಸ್ಸು ಮನೇಗೆ. ಯೇಕ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ....

ಶೆಟ್ಟು — “ ಏನುವಲಾ ಅನಿ ನಾಕೂ ಆಶ ಗೌಡವಾಳ್ಳು. ಅಯ್ಯೆ ಪೊದ್ದು ಮುಣುಗಿ ಶ್ಯಾನಾ ಸೇಪಾಯ ಅಮಾವಾಶ್ಯ ದಿನಮು. ಜೀಗಟ್ಟಿ. ಅಂಗಡ್ಲೋ ಪಿಲ್ಲವಾಡು ಒಕ್ಕಡೇ ಇಂಟೋನೂ ಅದೀನೂ ಏಕಾಂಗಿಕಾಕ ಇಕ್ಕಡಂತ ಕಟ್ಟ ಮೆಟ್ಟಲು ಅಂತೇಮಿ ಭದ್ರಮು ಕಾದು. . ತಮ ಕಥ.... ಮುಪ್ಪೈತೊಂಬಿಡಿ ಜೀವಾಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷಣಂ ಚೇಸಿನ ದೆಯ್ಯಾಲು ಕಥ.... ಎಲು ಗುರೋ ಏನುವಲನೇಗಾಕ.... ಇಪ್ಪೈದು .... ಇಂತಪೊದ್ದೋ! ... ಕಾವಲತಿ ಉಂಟೆ.... ವಿಂಞಂತಾ ಏನನಿ.... ನೇನು ಪೋತಾನು .... ವೀಕೇಮಾನಾ ಭಯ ಮುಂಟೇ .... ಉಂಟೇಯೇಮಿ .... ಲೇಕಪೋತೇಯೇಮಿ .... ಚೇರೇ ವಸ್ತಮಿ .... ಮೈ ಚೇರೇ ಪೋಯಿ ಇಳ್ಳು ಚೇರುತಾಮು.... ಬೆದರುಪೊದ್ದಂಡ!.... ಜೀವಾಲು ತಿನೇ ದೆಯ್ಯಮುನಿ ಕಥ ರೇಪು ವಿಂಟಾಮು. ನನ್ನ ಪಟ್ಟೋನಿ ರಾಂಡಾ,”.... ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಬಾಹುಗಳಿಂದಲೂ

ಸಾಬ್ರನ್ನೂ ಗೌಡರನ್ನೂ ಒಂದ್ಕಡೇ, ಭಟ್ಟರನ್ನೂ ಶಾಮಣ್ಣರನ್ನೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಭದ್ರನಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು....ಅವರ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಗೆ, — “ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಂಡ ಅಂಟೆ! ಇಕ್ಕಡೆಯಾಲ ಮಾಟ್ಟು! ಮೊಬ್ಬಲೋ ನನ್ನ ವಿಡುವಕ ಪಟ್ಟೋನಿ.... ಚರುವುದಾಟಿ....ಊರುಲೋಪಲ ಮಾಟ್ಟುಡಿಕೊಂತಾಮು ” —.ಎನ್ನುತಾ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನಂತೆ ಮಿಕ್ಕವರ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ನಡುಗ್ಗಿರೋ ತನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳ್ಳ ನೆಟ್ಟಗಿಡ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮನೆಕಡೆಗೆ ನಿಷ್ಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು.

೪

ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆ

ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಲ್ಲ! ನಾಟಕದವರು ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕು! ಅಂಥ ಸೀನು ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಮುಂದೆ!

ಶೆಟ್ಟಿ—“ ದ್ಯೂತಮಾಡ್ತುಂಡಾರು ದುಡ್ಡು ಪೆಟ್ಟು! ನಳಮಹಾರಾಜು ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರೋಗೊಟ್ಟುಕೊನಿಂದುಂಜ್ಜೇ.... ಪಾಂಡವುಲು, ಒಕ್ಕರೊಕ್ಕರೂ ಪೆಂಡ್ಲಮ್ಮನು ಮರವಕ ಅನ್ಯಾಯಮೈಯ್ಯಂದೀ ಉಂಡ್ವೀ. ಆಕಾಲಮುಲೋ ಸರ್ಕಾರಾ? ಪ್ರೋಲೀಸಾ? ಅಡುಗೇವಾಳ್ಳೆವರು ವಿನೇವಾಳ್ಳೆವರು! ಇಪ್ಪಡು, ಸರ್ಕಾರ ದಬ್ಬು ಮಿಂಗೊನ್ನಿ ಮೀರು ಉಂಡಿನಾನೂ (ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಪುಳ್ಳಯ್ಯನಿಗೆ) ಊರು ಪಟಂಗುಲಂತ ಪರೇಲ ಅಡ್ತೂ, ದೇವೀ ಗುಡ್ಲೊ, ಪಾಡಯ್ಯೇದಿ ಚೂಸ್ತಾಉಂಡೇಬಾನ್ವಾ ಪ್ರೋಲೀಸ್ಲ ಉಂಡೇದಿ? ಮೀರು....ಮಾರಾಜ್ಜು ದ್ರಸ್ಸು ವೇಸ್ತೊನಿ? ”

ಪುಳ್ಳಯ್ಯ—ಅಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟೀ.... ಯಾವಸೆಕ್ಷನ್ ಮೇಲೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡೋದು ನಾನು? ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಗುಡಿ. ಹೇಳುವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ. ಬಿದ್ದುತ್ತುಜನ....ಪಟಂಗರೇ ಆಗ್ಲೀ ಪ್ರಭುಗೈ ಆಗ್ಲೀ....ಇಸ್ಪೇಟು ಆಡ್ತಿದ್ರೆ.... ನಾನು...? ?

ಶೆಟ್ಟಿ—ಸರಿಪೋಯ! ದಾನ್ವೇ ಕಾನ್‌ಸ್ವೇಬ್ಬು, ಕಾನ್‌ಸ್ವೇಬ್ಬೇ!
 ಇನ್‌ಸ್ವೇಕ್ಟುಲು ಇನ್‌ಸ್ವೇಕ್ಟುಲೇ! ಒಕ್ಕ ಕುಕ್ಕಕಿಂದ ನೂರು ಗೊರಲು ಕುರ
 ಬೋಡು ಪೆಟ್ಟೇ ಐಕಟ್ಟು....ಒಕ್ಕ ಇನ್‌ಸ್ವೇಕ್ಟರ್ ಕಿಂದ.... ಮಿಮ್ಮಲ್ಮಂತ
 ವೆಟ್ಟುಂಡೇದಿ ಸರ್ಕಾರು ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೂವೆ ಪುಳ್ಳಯ್ಯನು ರೇಗಿ ಸೋಟಾ
 ವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತ ಗುಡಿಯನ್ನು ನುಗ್ಗಲು ದೇವೀ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್
 “ಇಮಿಟೇಷನ್ ಲಂಚ ” ಕಟ್ಟನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿರುವ ಆದಿಶಕ್ತಿ
 ಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಈಗಿನೀಚೆಗೆ ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ, ಕೇವಲ ಮಹಾ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ದಯೆ ಹಾರೈಸುತ್ತಾ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಪಟಂಗರು, ಕೈಲಿದ್ದ
 ಎಲೆಗಳನ್ನು ಎಸೆದು....ಹಮ್ಮಡಿ ಕಚ್ಚಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪುಳ್ಳಯ್ಯನ ಸೋಟಾ
 ಏಟುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಿಗೆ ತಮಗಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿ
 ಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತ ಕಂಬಿ ಕೇಳುತ್ತಲೂ....ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದ ದೇವಿಯ
 ಗುಡಿಯನ್ನು ಶೆಟ್ಟಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ವರು
 ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ದಿವಾಕರನು ಖಾನ್‌ಸಾಹೇಬ್ರ ಆಲೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಆಗತಾನೆ
 ಶಾನುಣ್ಣನವರ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಭಟ್ಟು—ಇದೇನು ಶೆಟ್ಟೀ, ಇನ್ನೂ ಐದು ಘಂಟೆಯಿಲ್ಲ; ನೋಡಿದ್ದಿ
 ಪುಳ್ಳಯ್ಯ ಪಟಂಗರ ಅಟ್ಟಾಂಬರಿದ್ದದ್ದು! ಸಾಹೇಬ್ರ ಆಲೇನೂ ಬಿಟ್ಟು....
 ಶೇಕ್ವಾರ್ ಆಫೀಸ್‌ನೂ ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಬೋರಣ್ಣೋರೂ....ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ
 ಸಂಪ್ರದಾಯ ತಪ್ಪಿ ಇಷ್ಟುಹೊತ್ತೇನೇವೇ....ಸೇರೋಹಾಗೆ.....?

ಶೆಟ್ಟಿ—ಯೇವಿಾಲೇದೂ, ನೆನ್ನ ಮುಪ್ಪೈತೊಂಬಿದಿ ಜೀವಾಲು
 ಮಿಂಗಿನ ಜಿಯ್ಯಮು ಉಂಡೇ ಧರಣಯ್ಯಗಾರಿ ಯಿಲ್ಲು, ಪಾಡಯ್ಯಪ್ಪೇಯಿನಿಲ್ಲು
 ....ಕಥ ಚಪ್ಪಾನು ಅನೆ ಗೊಡ್ಡು....ವಿನೇದಿ ವಿನುವಲಾ....ಅಯ್ಯ ನೆನ್ನೈಕಟ್ಟು
 ಮಬ್ಬಲೋ ಲೇಕ .... ಎಲುಗುಲೋನೇ ವಿನಿ ಎಲುಗುಲೋನೆ ಇಂಟಿಕೆ
 ಪೋಯೇದಿ ಮಂಚಿದೀನಿ ಪಿಲ್ಲಿಂದಿ ಮಿಮ್ಮಲ್ಮಂತ. ಯವರೇಮಿ ಚಪ್ಪೇನೂ
 ಸ್ವಾಣಭಯಮು .... ತಜ್ಜನ್ಮಮು .... ಮನುಷಿಕೆ .... ಕಾದಾ ಗೊಡೋಳ್ಳು! ?
 ಚಪ್ಪಂಡ ಕಥ.

ಬೋರೇಗೌಡನ ಕಥೆ

ನಾನೇಳ್ತಂಗೇ....ಬಟ್ಟೆಗೆ ಓಟೀ ಓಟು ಗೊತ್ತು. ಚಿಕ್ಕ ಐದ ಆಗ. ಶಾಮಣ್ಣೋರೂ ನಾನೂ ಪ್ರಾಯದ ಉಡುಗರು, ಸಾಬ್ರೆ; ಈಗ ಕುಗ್ಗವೆ ಶಾಮಣ್ಣೋರು. ಆಗ್ನೋಡ್ವೀಕ್ರಾ ಅವರ ಜಿಸುಮು. ಉಕ್ಕು ಜಾತಿ ಕಾಲುಕೈಯ್ಯಿ ಗದ್ದನ್ನು. ಒಂದೇ ಗಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬ. ಕಲೀಫ್ ಪೀರ್ ಪಾಚಂದು. ಧರಣಯ್ಯನೋರ್ವು ಎದುರು ಗಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲು ಗಲ್ವಿನೂ ನಮ್ಮ ಕಲೀಫ್ ರ್ವ ಬುಡ್ರು. ಖಸಾಬ್ ಮುರ್ತುಜಾಲಿ ಅವಂದೊಂದುಗಲ್ವಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು. ಇಜೇದಶಮಿದಿನ ನೋಡ್ವೀಕ್ರ ದೊಡ್ಡಳೇ ಕುಸ್ತಿ. ನಲವತ್ತೆಂಟು ಜೋಡಿ ತೀರದ್ವೇಲೇನೇವೇಯೇ ಮನೆಗ್ಬರೋದು. ವರ್ವಾ ವರ್ವಾನೂ ಆದತ್ತು. ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ವೀಗೂ ದುಸ್ಸುನಿ ಯೇಟಿದ್ರೂನಾವೇ....ದೋಸ್ತೀನೂ ಇತ್ತು. ಈ ಮೂರು ಗಲ್ವಿಲಾವೆ ಕಿಲಾಡಿ ದರಣಯ್ಯನೋರ ಗಲ್ವಿ ಕಲೀಫ್ ಫೇಕ್ ರಂಗಯ್ಯ, ರುಸ್ತುಂ. ಕುಸ್ತಿ ಆಗ್ಲಿ ಈಜೋದಾಗ್ಲಿ ಪಟ್ಟವರೆ ಆಗ್ಲಿ....ಅವನ್ನ ಮಾರಿಸ್ತೋರು ಉಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಟ್ಟುಕಿಲ್ಲ. ಬಾರುದ್ದ ಕೋಲು ಕೈಲಿ ಇದ್ದಿಟ್ಟಿಗಾನ ಊರೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬೀರ್ದಿರ್ದಿ ಒಂದ್ಕಲ್ತಾಗ್ಲಿ ಸಿಬಾಯಿಸ್ತುಕ್ಕೋನು .... ರುಸ್ತುಂ. ಆದ್ರೆ ದುಡ್ಡೋದು ಅವನ ಐಬು. ಮೈನೂ, ಗುಂಡ್ನೂ, ಉಕ್ಕು, ಸಿಂವುದಂಗಿ. ಭತ್ತದ್ವೋಡ ತೊಟ್ಟೊಂಡು ಕಾಲ್ಗೆ, ಉಲಿಯಾಸ ಕಟ್ಟಾನೆ ಮೂರು ಗಲ್ವೀ ಮುಂದೂನೂ. ಕುರಿಮರಿಗಲ್ಲ ಬುಟ್ಟೀ ಅಂಗಂಗಿ ಬಾಯಾಗೆ ಕಚ್ಚೊಂಡು ಭರ್ಕಾಯಿಸ್ತಿದ್ದ....ಫೇಕ್ ರಂಗಯ್ಯ!

ಗಡ್‌ಫಾನ್—ಹಾಂ ಬೋರಣ್ಣಾ, ಬಕ್ರಿಯೋಂಕೂ :ದಾತೋಮೆ ಚಾಕ್ ಲೇಕೇ ನನ್ನ ಬಚ್ಚನ್ ಮೆ ದೇಖ್ಯಾಹೂಂ! ಫೇ ರುಸ್ತುಮೋ ಉನ್ ದಿನೋಮೇ...ಈವಾಗ ಹಂಗಿ ಯಾರೂ ಬೋರಣ್ಣಾ ?!

ಬೋರಣ್ಣಾ — ಈಗಲಾ!? ಅಂಚೀಕಡ್ವೀ ಅಂಗಿ ಜಿಸ್ತು ಇರೋ ಒಣಕಲ್ಲು ನೈಕ್ರೈಲ್ಲಾ ಉಸ್ತಾದುಗಳು .. ಈ ಬೈಸ್ವಲ್ಲಾ ಬಂದೂಕೂ ಬಂದ ಕಾಲ್ವಲ್ಲಿ....ಆದರಿದ್ದೇಕ್ರ....ಜುಮಾರತ್ತು... ಫಾತ್ಯ; ನಮ್ಮಲ್ವೀಲಿ ಮುರ್ತು ಜಾಲೀನೂ ಇದ್ದ....ರಂಗಯ್ಯನೂ ಇದ್ದ. ಪಕ್ಕರ್ ಫಾತ್ಯಾಕೊಡಿಸಿ ಒರಗ್ಬಂದು

....ಕೂತ್ರಿ. “ಇದ್ಯಾಕಿಂಗೇ?” ಅಂದ ರಂಗಯ್ಯ. ಪೀರ್ಸಾಚಾ “ನನ್ನಲ್ಲಿಲಿ ಆಡತ್ತು; ಜುಮ್ಮಾರತ್ ಘಾತ್ಯಾ ತೀರ್ದೊಂದು ದೀಪ ಆರ್ಲಿ ಒರಕ್ಕಂದು ಬಾಕ್ಲಾಕ್ಲೊಂದು ಕೂತ್ಯೊಳ್ಳೊದು. ಗಲ್ವಿಬಳ್ಳಿ ಅನುಮ ಭೀಮ ಇಬ್ಬು ಲಡತ್ ಸದ್ದು ಕೇಳ್ವತೆ” ಅಂದ. ಯೇಳ್ತಾನೇವೇ ಒಳ್ಳೆ ಗರದನ್ನೇಲೆ ಕಂಚಿ, ತೊಡೇಮೇಲ್ಕೆ, ಬುಜಕ್ಕುಜ, ಲಗಾಯ್ದೊಂದು ದೊಡ್ಡೋಡಿ ಕುಪ್ಪಿ ಅಗೋ ಸದ್ದು ಆಗ್ತಾಯ್ತೆ! ಒಳ್ಳೆ! ನಂಬೈಯಿಲ್ಲ ರಂಗಯ್ಯನ. “ಇದು ಸುಳ್ಳು! ಏನೋ ಇಕ್ರತ್ತು... ಸಾಬೀತಾಗ್ಬೇಕು ಈಗ!” ಅನ್ನೊಂದು ಒಂದೇ ಗುದ್ದು....ಬೀಗ ಸಲಾಕೆ ಸಮೇತ ಬೂಸ ತಿರುಗ್ತಿ ಎಸ್ತು ಒಳಕ್ಕುಗ್ತೆ! ಬೆದ ರೊಂದು ನಿಟ್ಟುಸು ಬುಡ್ತಾ ಕೂತ್ಯೊಂಡಿದ್ದ ನಮ್ಮಿವೇಗೆ ಕೇಳ್ವಂತು ಒಂದೆಳ್ಳು ನಿಮಿಸ್ತಲ್ಲಿ ಒಂದಿರು...ರಂಗಯ್ಯನು “ಅಯ್ಯೋ” ಅಂತ. ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ ಗೀಚೊಂದು ಒಳಕ್ಕುಗ್ಗಿದ್ದ. ದೀಪ ಅಚ್ಚಿದ್ದ. ಸುತ್ತುತ್ತ ನೋಡಿದ್ರೇನೋ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಯಂಗೋ ಅಂಗೇ! ಮಲ್ತುಂಬ ಇದ್ದಡೇನೇವೇ. ಅಕಾಡ ಲಾಲ್‌ಮಟ್ಟೇ ತುಂಬ ಬಾರ್ ಬಾರ್ ಅಗ್ಗ ಎಜ್ಜೆಗ್ಗು ಅನುಮಂತಂದು ಬೀವ್ವೇನಂದು. ಅಲ್ಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮೆಟ್ಟಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಕಗ್ಗು. ಆದ್ರೆ ಯಾವ ಜುಮ್ಮಾರತ್ಯೂ ಇಲ್ಲದ್ದು ಒಂದು, ನನ್ನಲ್ಲಿಲಿ, ಗೋತ ಆಕ್ಲೆ ಸಾಡ್ಲೆ ಮೂಲೇಲಿ. ಯೆಣ! ರಂಗಯ್ಯೆಣ! ಬಾಯ್ತುಂಬ ರಕ್ತ! ಎದೆ ಎಲುಬೆಲ್ಲಾ ಚೂರ್ಚೂರು! ಅಂಗಾತ ಬಿದ್ದನ್ನೆ. ಅವನ್ನೇಲೆ ಬೆಟ್ಟ ಬಿದಿದ್ದೆ ಎಂಗೋ....ಅಂಗೆ! ಇನ್ಯಾರೇನು ಮಾಡೋದು! ಪ್ರೇಲೀಸ್ ಬಂದ್ರೆ ಯೇನು ಡಾಕ್ಟು ಬಂದ್ರೆ ಏನು! ಗಲ್ವಿ ಗಲ್ವಿನೆ! ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಒರೆ. ಒಳಕ್ಕುಗ್ಗೋನು ಯೆಣ! ಗಲ್ವಿಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ! ಮುಚ್ಚೊಂದೋಯ್ತು. ಆದ್ರೆ ದರಣ ಯೋರು ತನ್ನ ಗಲ್ವಿ ಕಲೀಫ ನನ್ನಲ್ಲಿಲಿ ಸತ್ತಾಂಬೊ ಸೇಡು ಇಟ್ಟೊಂಡು ....ಕೇಸಾಕ್ಲು ನನ್ನೇಲೆಲ್ಲಾ. ಊರಲ್ಲಾ ಅವರ್ದಡಿ.. ಆದ್ರೆ ಕಚೇರೀಲಿ ಕುಲಾಸೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ. ಆದ್ರೂನೂನೆ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತಿನ ಲಾಕಾಪ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೋರೂ ಕಸಾಬ್ ಮುರ್ತಿಜಾಲಿ ಗಲ್ವಿಯವ್ರೂ. ಒಟ್ಟುಪ್ಪತ್ತೊಂಬ ತ್ತನ ಮನೆ ಮಕ್ಕೂ ಮರೀ ಬುಟ್ಟು....ಒಬ್ಬನ ಸಾವೆ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತನ ಗಲ್ಲೋಗ್ಗೇವೇ ಅಂಬೋ ಎದರ್ಕೇಲಿ ನಡುಗ್ತ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಲಾಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ. ಊರುರೇ ದರಣಯ್ಯನ ಕಾಲಿಗಿದ್ದು ಬೇಡೊಂಡ್ರಾವೆ ಕೇಳವಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು

ನೀರು ಸುರಿದಂಗೆ ಸುರಿದು....ಮದರಾಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಲಾಯಿಗಳ ತರ್ರಿ....
 “ನನ್ನಲ್ಲಿ ಫೇರ್ ರಂಗಯ್ಯ ಸತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬ ಗಲ್ವಿನೆಲ್ಲಾ ಗಲ್ಲ ಗೆ
 ಸಾಗಿದ್ದ್ರೆ ಗಂಡ್ವಲ್ಲಾ ನಾನೂ”ಂತ ನೀರು ಸುರಿದಂಗೆ ದುಡ್ಡ್ಸುರ್ದು ನಡಸ್ತ
 ಮೊಕದ್ದಮೆ. ದೇವ್ರ ಏಟು ಐಸ್ವರ್ಯ ಕೊಟ್ಟ್ರಾ....ಮಕ್ಕುಮರ್ಯಾನು
 ....ತನ್ನಂಗೇ ಮಕ್ಕು ಮರಿ ಇರೊ ಗರೀಬರವೇಲೆ ರೋಷ ಕಟ್ಟುರ್ದು!
 ದೇವರ್‌ದಯ....ನಮಗ್ಗಾವೆ ಸಾಕ್ಷಿ....ಸೆಷನ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಲ್ಲ. ಕಾಲಿಗಲ್ಲಿ....
 ಒರಗ್ಗಾವು. ಒಳಕ್ಕು ಗೆಡ್ಡೀನೊಬ್ಬ!....ಯೆಣಾನ ಅಚ್ಚಾಪಿಮಾಡ್ತ ಪರಂಗಿ
 ಡಾಕ್ಟ್ರ....‘ನೂರನ ಮೇಲ್ವಿದ್ವದ್ರಾ ಇಂಗ್ಲಿಯಾರ್‌ಕ್ಲಿ ಈಟು ಗಟ್ಟಾಗಿರ್ದ
 ಮನಸ್ಸನಜಾತಿ ಎಲ್ವಿಗ್ಗು’ಂತ ಕೈಪೀತು....ಇನ್ನೇನು ಕುಲಾಸ ನಾಪೆಲ್ವಾವೆ.
 ಅವತ್ತಿಂದ ಅದೇನ್ರಿಶಾಚಿ ಯಿಡೀತೊ ದರಣಯ್ಯನ್ನ, ಅವನ್ನಸತನಾನೆ
 ಮಣ್ಣು. ನೆನ್ನೆ ಯೇರ್‌ಗೆ ಆ ಓಣೆ, ಆ ಅರ್ಧಮುರ್ಧ ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ....
 ಮೂವತ್ ಸಲವತ್‌ಜನ ಅಗ್ಲಾ ರಾತ್ರಿ ಎರಡೊತ್ತಾನೂನೆ ಒಬ್ಬ ತುಂಬ
 ಉಂಡು ಕೈತೋಳಿತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮನೆ ಯೆಡ್ಲೆ ಅಲ್ಲೆ, ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್‌ಜೀವ
 ಓದ ಆ ಮನೆ, ಈಟಿ ಬಾಕಿ.

ಕೆಟ್ಟು - ಅಯ್ಯ ಯೇಮಿ....ಮುಪ್ಪೈತ್ತೊಮ್ಮಿದಿ ಜೀವಾಲು ಫಡ್ವನಾ
 ....ಆ ಯಿಂಟೊಲ್ಲೆ?

ಬೋರಣ್ಣ - ಹೂಂ, ಅದೇ ಕತೆ ಯೇಳೋದು ನಾನು.

ಕೆಟ್ಟು - ಯೇಮಿ ಒಕಿಂಟೊಲ್ಲ ಮುಪ್ಪೈತ್ತೊಮ್ಮಿದಿ ಪೀನಿಗಿಲಾ!
 ದೇವುಡೇ ಗತಿ! ಗಾಡ್ಲು, ಚಪ್ಪೇದೈತೆ....ವೇಗ್ರ ಚಪ್ಪಂಡ....ಕಥೆ.

ಬೋರಣ್ಣ - ಮೂವತ್ತೆಂಟೆಣಗ್ಗು ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಕೇಳಿವ್ವ....ಮನೆಯಿಂದೊ
 ರೊಟ್ಟು ಅಮಲ್ದಾರು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಿಟ್ಟು ತನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಮಸಾಣಕ್ಕೋ
 ಮಣ್ಣಿಗೋ ಸಾಗಿದ್ದು ನೋಡಿವ್ವ. ನನ್ನೆ ಬುದ್ದಾಗಿ ತಿಳ್ಳು ಓದ ಮೂವ
 ತ್ತೊಂಬತ್ತೇ ಜಿಫವದೈತೆ ಯೇಳ್ತೀರೋದು ಈಗ. ಇಲ್ಲರೊ ಈ ನಮ್ಮ
 ಸಾಮಣೋರು ಒಬ್ಬೇ ಸಾಕ್ಷಿ....ಒಂದ್ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮಣ್ಣಿದ್ರುಗೇನೇ ಒಂಜೀವ
 ಓದ ನನ್ನತೇಗೆ.

ಫೇಕ್ ರಂಗಯ್ಯ ಸತ್ತು ಒಂದ್ವಾರೊಡನೆ....ನಾವೆಲ್ಲಾ ಲಾಕಪ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿ.... ದರಣಯ್ಯನ ತಮ್ಮನ ಮದುವೆ ಆದ ರಾತ್ರಿ ಮನಿಕೊಂಡವೆ ನೂರಾರ್ ಜನ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳೊತ್ತೂ ಮದವಣಿಗ-ಮದವಣಿಗಿತ್ತಿ, ಬೀಗ-ಬೀಗ್ತೀರು ಆರು ಜನ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಯೆಣಗ್ಗು ಬೆಳಕರೀತೂವೆ! ಅ ಪ್ಪೂ, ಅಮ್ಮೂ, ತಮ್ಮೂ, ಒಸೆಂಡೀನೂ, ಅವಳಪ್ಪೂ, ಅಮ್ಮೂ, ಮಸಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ವಾಗ್ಲೇ....ಪ್ರೀಕಂಟದೇವ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಬಡ್ಕೊಂಡ! “ಮನೆ ಬುಟ್ಟುಡು ಆ ಮನೆಲಿ ಒಂದ್ರಾತ್ರಿ ಇರ್ಬಾರ್”ಂತ. ದರಣಯ್ಯನಟ ಕೇಳ್ತಲ್ಲ. ಮಾರನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಡ್ತೀನೂ ಮಗನೂ.... ಒಬ್ಬೇ ಮಗ....ವಾಂತಿಬೇದೀಲಿ ಫಡ್ಡ. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ. ಅಂಗೋ ಇಂಗೋ ಮುವ್ವತ್ತೇಳ್ತನ ಒಟ್ಟು ತಿಂದದ್ದು ಬಲಿ ಆ ಮನೆಲಿ ಇದ್ದ ಭೂತ. ಆಟೋತ್ಗೆ ದರಣಯ್ಯನೂ ಇಲ್ಲ; ಮನೆ ಯೋರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ದಾಯಾದಿ ಚನ್ನಾಯಪಟ್ಟ! ವಾರಸ್‌ದಾರ.... ಮನೆ ಮಾರಾಕೋಗಿ ಕೊಂಡ್ಕೊಳ್ಳೋರ್ಯಾರೂ ಯಿಲ್ಲೆ ಮನೆಸಿಕ್ಕಿಳಸ್ಸೇ ಕೊಂದ. ಅವನಿಟ್ಟದ್ದದ್ದ ಊರು ಮುಂದಿನ ಗಂಧದ ಕಾಶಿಸತಯ್ಯನ ಭತ್ರ. ಭತ್ರದ ಕಾವಲುಗಾರ ಏಳಿದ್ವುಥನೆಲ್ಲಾ ನಂಬ್ಲಾರ್ದೆ ನನ್ನೂ, ಕಸಾಬ್ ಮುರ್ತಿ ಜಾಲೀನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿರೋ ಸೇಕ್ವಾರ್ ಶಾಮಣ್ಣಾವರೂ ಕರಪ್ಪ. ಓದ್ವಿ. ಮನೆ ಕತ್ತೆಲ್ಲಾ ಏಳಿದ್ವಿ. ಆದ್ರೇನು? ದರಣಯ್ಯನ ರಕ್ತ....ಅಟ! ನಂಕತೆ ನಂಬ್ಲಿಲ್ಲ! “ಸಿನ್ಮಸೇಗೆ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೀಂತ ಯಸ್ಸು. ರಾತ್ರಿ ತಂಗಿದ್ರೆ ಒಂಜೀವನಾದ್ರು ತಿನ್ನೊ ದೆವ್ವ ಇರೋ ಮನೆ”ಂತ ಏಟೇಳಿದ್ರಾ ಕೇಳ್ತಲ್ಲ. ‘ದೇವ್ರಮುಂದೆ ದೆವ್ವಾನೆ?’ಂತ ಅಂದು “ಈವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಆ ಮನೆಲೇ ಮನೀಗೊಳ್ಳೋ ದ್ವಾನು....ನೀವು ಮರ್‌ದುಗಳಾದ್ರೆ ಮೂವ್ವೂ ಬನ್ನಿ! ನೋಡೇಬಿಡೋಣ ಈ ದೆವ್ವದ ಜೂರತ್ನ!” ಅಂತ ಶಾಲೊದೊಂಡು ಒಂದ್ವೊಲಿ ಒಂದಿಂಬು, ಇನ್ನೊಂದ್ವೊಲಿ ಒಂದು ಲಾಟಿಂಗು ಇಡ್ಕೊಂಡು ಬಂದೇಬುಟ್ಟು ಬೂಪ! ಈಗ್ಗಾ ವೇನ್ಮಾಡೋದು? ಓದ್ರಾಳಾಗೋಗ್ಗೀರಿತನ್ನೊಂಡು ನ ಮ್ಮ ಟ್ಟಿ ಬಂದ್ಬಟ್ಟೋ ಊರ್ದೆಲ್ಲಾ ಪಿರ್ದಿಪಟ್ಟ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದೊಸ್ತೈಲಿ? ಯಿಲ್ಲಾ ಈ ಉಚ್ಚನ್ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೂ ಓದ್ವೋ....ನಮ್ಮಲ್ಲೊಬ್ಬ ಯೆಣ ಅಂಬೋದು ಗುಂಡ್ಗೆ ಯೇಕ್ತದೆ. ಆದ್ರೆ ಮಾಡೋದೇನು? ಮರದ್‌ಗಳು ನಾವ್ಕೊವರು ಚನ್ನಾಯಪಟ್ಟಾ ಕ್ಕಾ ಬುಟ್ಟೊಡೋದು ನಂಬುಳ್ಳಾ ಪುರದ ಗೈರತ್ನ !

ಒಂಟಿ ಅವಯ್ಯನ್ ಜೊತೆಲಿ! ಆ ಆಳ್ ಮನೇಗೆ ಓಗ್ಗುಯ್ಲೆನ್ನೇವೇಯೇ ಸಾಮಣ್ಣೋರು ಏಳದ್ರು. ಎಂಗೋ ಬಯ, ನಿಗ ತಪ್ಪಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ರೇನೇವೇ ಅಪಾಯ, ಎಂಗಾದ್ರುವೇ ಅಲ್ಪಚ್ಚೊಂದು ಚಾಗ್ಗೆ ಮಾಡ್ಚೊಂಡ್ವಿಟ್ಟಿ ವೈಯಿಲ್ಲದ್ವು ನಮ್ಮನ್ನೇನ್ಮಾಡಿತ್ತು. ಒಂದಿಸ್ಪೆಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟೊಂದು.... ಪಟ್ಟುಟ್ಟೋ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟೋ ಆದ್ವ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದ್ವಿಡೋಣ ಅಂತೇಳದ್ವುಕ್ಕಂ ಯಾಗಿ ಇಸ್ಪೆಟಾಡ್ವಾ ಕೂತಿಡ್ವಿವಿ ನಾನೂ ಮನೇತನ್ನೂ ಜೊತೆ, ನಮ್ಮಯ್ಯ ಮುರ್ತಿಚಾಲಿ ಸಾಮಣ್ಣೋರು. ಎಲ್ವ ಕರಿ ಕಪ್ಪೆಸೆಟ್ ಆಯಿತು ಅವರ್ಗೆ. “ಇದೇನೋ? ಕಾಸಿಲ್ಲಾಟ! ಜೋರಿಲ್ಲ”ಂತ ಮನೆಯಾತ ಜೋರಿದಿಂದ ನಲವತ್ತು ರೂಪಾಯಿತ್ತಿ....ನಾವು ಅತ್ತತ್ತಪ್ಪಾಯಿ ಅಂಚೊಂದು ತಿರ್ಕ್ಕಾ ಮರು ದುಡ್ಡಿಗಾಡಾಕೆ. ಆಡ್ವಾ ಆಡ್ವಾ ಇದ್ದಿ....ಗೆಪ್ಪಿ ಏತಾ ಸಾಮಣ್ಣೋರೇ.... ಮುರ್ತಿಚಾಲಿ ತಲೆದೂಗ್ವ ಆಕಳಪ್ಪ ಅವನ್ನೊಂದಿದ್ರೂಪಾಯಿಗ್ಲ ನಮ್ಮಡೆ ತಳ್ಳಿ “ನೀವಾಡ್ವೊಳ್ಳಿ....ಅಲ್ಲಾಹೋ! ಅಲ್ಲಾಹೋ!”ಂತಾನೆ ಬಿದ್ವೊಂದು ನಿದ್ದೆ. ತಿರ್ಕ್ಕಾ ನೂವೆ ಸಾವಿರದ್ವು ಮೂವ್ವು ಅಂಚೊಂದು ಆಡ್ವಿಡ್ವಿವಿ.... ಸಾಮಣ್ಣೋರು ಆಕ್ತಿದ್ವು ಒಂದೊಂದೆಲೇಗೂ ಆಕಳಪ್ಪ “ರಾಗ್ವಾ! ರಾಗ್ವಾ!”ಂತ ಬಾಯ್ಗೆ ಚುಟ್ಟಿ ಒಪ್ಪಿಸ್ತಾ....“ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಬಿಸುಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗ್ವೆ....ನಿದ್ವೆ ....ನೀವ್ವೇ ನೂರೆಂಟು ಆಡ್ವೊಳ್ಳಿ.”ಂತ ಗೊಣಗುಟ್ಟು ಬಿದ್ವೊಂದು, ನಾನು ಕಟ್ಟು ಕಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಮಾಡಿಸ್ವೊಂದು ನನ್ನೂ ಮನೆಯಾತನ್ನೂ ಅಂಜಿರೊ ನನ್ನ ಬೆಳ್ಳು — ಭುಜಾನೂ ಸೋತ್‌ಬೀಳ್ತಿದ್ವು .... ನನ್ನಲೆ ನಿದ್ದೆಲಿ ತೂಗೋದ್ವು....ನೋಡ್ವು ಅವಯ್ಯ....‘ಇದೇನಿ ದೆವ್ವ ಇರೋ ಮನೆ ಅಂದಿ ....ನನ್ನೊತೆಲಿ ಬಂದ ನಿಮ್ಮಾವ್ರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬೂ ನಿದ್ದೆವೇನಿ ನೀವೂನೂ ತಲೆ ತೂಗ್ತಿರೋದು .... ಇದೇನು ನನ್ನ ಬೆದರೋಕೆ ಅಂತ ಮಾತಾಡ್ವೊಂದು ಮಾಡ್ವಿರೋ ತಮಾಸೇನು?’ ಅಂದ. ನನಗ್ಯಾಕೋ ಕಣ್ಣು ಒಂದ್ವುಡೆ ಕಬ್ಬಕಡ್ಲೆಂಗ ಇಳೇತಿದೆ ನಿದ್ದೆ ಬಾರ. “ಅಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ವಾಗೂನೂ ನಿದ್ದೆ. ದೀಪ ಇಳಿಸಿ ಮನಿಕೊಳ್ಳಿ ನಮ್ಮಂಗೇನೆ” ಅನ್ನೊಂದು ಕಾಲುಗ್ಗು ಚಾಚ್ವು; ಅವಯ್ಯನುಕ ಕಣ್ಣುಗ್ಗು ಕಡ್ಲೆಕಂಡ ಕೂಸಿನ್ನುಕದಂತೆ ಆಗಿ....ಕೈ ನಡ್ವು ನಾಲೆ ತೊದಲ್ವು....“ಅಯ್ಯೇ....ಗೌಡ! ನಿಮ್ಮಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೇನೋ ಪಿತೂರಿ! ದೆವ್ವಾಂತೀರಾ ಮನೇಲಿ ಹತ್ತುವ್ವತ್ತು ಹೆಣಗ್ಗು ಬಿಡ್ವು ಅಂತೀರ ನಡ್ವಾತ್ರೀಲಿ

ನಂಜೂತೇಲಿ ಬಂದ್ತೀವು ನಿದ್ರೆ ಅಂತ ನಟ್ಟಿ ಬೆದರ್ಸೋಕ್ಕೋಡ್ತಿರಾ ನನ್ನ !
 .....ಬೆದ್ರೋನಲ್ಲ ನಾನು!” ಅನ್ನೊಂಡು ಒಂದು ಸಿಗರೇಟು ಜೇಬಿ
 ಸಿಂದ ತೆಗೆದು ಬಾಯಾಗಿಟ್ಟೊಂಡು ಒಂದೊಂಕೇ ಕಡ್ಡಿ ಗೀಚಿ ನನ್ನಗ್ಗು
 ನನ್ನೋಡ್ತು .... ಕಡ್ಡೀನ ಸಿಗ್ರೇಟ್ಲೆ ಅಚ್ಚಿದ್ದಾಗ್ಲೇನೇವೇ ಅಜಾರ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ
 ಕಂಚಿನ್ ಸರಪ್ಪಿ ಕದಲಸ್ವಂಗೆ ಸದ್ದು ಆಗತ್ಲಾವೇ ನನ್ನೈಕಾಲುಗ್ಗು ನಡುಗ್ಗು
 “ದೇವ್ರೇ! ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ! ಇದೇನ್ವಂತೂ! ಕಾಪಾಡಪ್ಪಾ! ನನ್ನಂದೇ!”
 ಅಂತ್ಕಿರಲ್ಲೆ ನನ್ನದರ್ಕ್ಕೇಲಿ. ಅಸಯ್ಯೋ ತಟ್ಟಿದ್ದು.....ದೀಪಾಸ್ವೈಲಿತ್ತೊಂಡು
 .....“ಕತ್ತೇಲಿ ಸಾಯಿ.....ಮೂರು ಪ್ರಾಣಿಗ್ಗು ನಿದ್ರೆಲಿ ಬಿದ್ದಿರೋವಾಗ
 ನಾನೊಬ್ಬೇ ಇಲ್ಲಿರೋದು ಆಸಿ” ಅನ್ನೊಂಡು....ದೀಪದ್ವಮೇತ.....ಏಳಾಕೆ
 ಮುರ್ದೆ; ಮನೆಮಾಡಿ ಮೇಲ್ನ ದಿವಾನ್ವಾನೇಲಿ ಕೂತಿರ್ದು ನಾವು-- ಏಳ್ವಂಗೆ
 ದೀಪದ್ವಮೇತ ಕಿರುಬ ಅಟ್ಟಿದ ಕಡಬಂತೆ ಬಡಬಡಾಂತ ಮಾಡಿ ಮರದ್ಬಟ್ಟು
 ಇಳ್ತೋದ! ಕೋಣೇನೂ ಕತ್ತೆ. ನಾನೂ ಸುಸ್ತು. ಅಂಗೇ ಬಿದ್ದೊಂಡು,
 ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಬೇಕರ್ಪು ಏಟೋ ಒತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಸಾಬಿ ಒಂದ್ಕಡೆ, ಇವಯ್ಯ
 ಒಂದ್ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಗೊರೈ! ಇಬ್ಬರೂ ಜಿಗ್ಗಿ ಎಬ್ಬಸ್ತೆ. ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬ ನೋಡಿ
 ನಕ್ಕಿ. ಸಾಬಿ “ಅಂಗಾದ್ರೆ ಯಾರೂ ಸಾಯ್ಲಿಲ್ಲ ನಾವು”? ಅಂದ. ಅಟ್ಟಿಲ್ಲ
 ಕೇಕ್ಕಾರ್ಯ “ಮನೆಯಾತ ಎಲ್ಲಿ?” ಅಂದ್ರು. ನಾನು “ರಾತ್ರಿನೇ ಯಾರೂ
 ಸರ್ವಣಿ ಆಡಿಸ್ವಂಗೆ ಕೇಳಿರಾತ್ಲೊ ಎದಕೊಂಡು ದೀಪಾನೂ ಎತ್ತೊಂಚು
 ಕಿತ್ತೊಂಡ ಆವಯ್ಯ....ಭತ್ತಕ್ಕೇ!” ಅಂದೆ. ಶಾಮಣ್ಣೋರು....“ಆಗಾದ್ರೆ....
 ಈ ಆಸ್ತನೇಗೆ ಒಂದ್ರಾತ್ರಿಯಾದ್ರೂ “ಸುಂಕ” ಕೊಡದೆ ಕಳೆದ್ವಲ್ಲ ಅಂದದ್ದಂ
 ತೋಪ!” ಅಂದ್ರು. ನಾವೂನೂ ಒಪ್ಪಿ ಎದ್ದು ಇಳಿದು ಬಂದ್ವಿ ಮೆಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ.
 ಕೊನೇಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟೋ ಅಷ್ಟೊತ್ತೆ ಕಂಬಂಗೆ ನೆಟ್ಟೊಂಡು ಮೂರ್ದನಾನೂ
 ಕಂಡ್ವಿ; ಕೈಲಿದ್ದ....ದೀಪ ಒಂದ್ಕಡೆ ಮುರಿದಿದ್ದ ತಾನೂ ಕುತ್ಲೆ ಮುರ್ದೊಂಡು
 ಜಿಕ್ಕೊಂದಿದ್ದ ಮನೆಯಾತ್ನ ಯೆಣಾನಾವ!

ಶೆಟ್ಟು - ಅಯ್ಯೋ ಯೇಮ.... ?

ಬೋರಣ್ಣ - ಯೇಮಿಯೇನು ಶೆಟ್ಟಿ....ಕೊನೇಗೂ ಆ ಮನೇಗೆ ಸುಂಕ
 ವಸೂಲೆ ಆಯ್ತು !!

ಶಾಮಣ್ಣ:-ಹೆಬ್ಬವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಈ ಹೊತ್ತು. ಯಾರೋ ಸಾಪ ಹೆಂಗ್ಗೆ ಮಗೂಗೆ ಸಿಡುಬೋ ಗಿಡುಬೋ ಎದ್ದಿರಬಹುದೂ! ಎಂದೂ ಮರೆತ ಮಹಾಕಾಳೇ ಇಂದು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದು ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ ಹೋಗಿರಬೇಕು.

ಶೆಟ್ಟಿ:-ಕಾದಾಮರೆ! ಸಂಕಟಮು ವೋಚ್ಚೇತಷ್ಟೇ ವೆಂಕಟರಮಣಾ ಅನ್ನೇದಿ ಮೇಮಂತ. ಸಂಸಾರಮುಲೋ ಸಮಸ್ತಮೂ ಸಲೀಸ್ಸ ಸಲ್ಲುತುಂಡೇ ವೆಂಕೂ ದೇವುಡು ಯಾಲ! ಎವ್ವರು ಯಾಲ! ಮನುಷ್ಯಡು ಚೈಮಾರಿ ಪ್ರೇಯಿನಪ್ಪುಡೇಕಾದ ದೇವುಡುರಾವಲ! ಒಳ್ಳು ಬಾಗುಂಡೇವರಕ್ಕು ವೈದ್ಯಡ್ಡಿ ಪಿಲಿಪಿಸ್ತಾರಾ! ಯೇನ್ನಾಬ್ಬು?

ಗಡ್‌ಫೀಖಾನ್:- ಬರೋಬರ್ ಶೆಟ್ಟೀ ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ರೀಕ್. ಆದ್ರೆ ವೈ ಕೈ ದಿಮಾಕ್ ಜೂರತ್ ಗೈರತ್ ಗರಸ್ ಇರೋ ಮರದ್‌ಕೈಲಿ ಆಗದ್ ಕೆಲ್ಲ....ಪತ್ತರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬನಾಯಿಸ್ತ ಸನಂಕೈಲಿ ಅಗ್ಗೈತೆ ಕ್ಯಾ? ಕ್ಯಾ ಸಾಮಾ ಆಪ್ ಬೋಲಿಯೆ! ಖುದಾಕೆ ಖುದರತ್ ಹೋನಾಚ್ ಹೋನ! ಅಲ್ಲಾಕೆ ಕುನ್ಯುಕ್ ಬಗೈರ್, ಕುಚ್ಚು ನಹಿ ಕರ್‌ಸಕ್ತಾಯ್ ಆದ್ಲಿ! ತಾಹಂಭೀ ಸಾಮಿ, ಅಯ್ಯ ಪತ್ತರನ್‌ಕೆ ಸನಮ್ನು ಪೂಜ ಕರ್ನೇಮಿ ಕುಚ್ ಮತ್ಲಬ್ ಹೈಕ್ಯಾ? ಇಲಂ ಹೈ ಕ್ಯಾ? ಇನ್ನಾಫ್ ಹೈ ಕ್ಯಾ? ಇಮಾನ್ ಹೈ ಕ್ಯಾ....ಮೈತೊ ಹೈರಾನ್ ಹೂಂ! ಬಿಯಿಜ್ಜತ್ತೆ ನಹಿ ಮೈ ಪೂಘ್ನೇಕ ಸಾಮಿ, ಆಸ್ಸೆ ಸಮಜ್ಜೇಕೇಲಿಯೇ!

ಭಟ್ಟು:-ನೀನ್ ಕೇಳೋ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾಬ್ರೆ ಹೊಸ್ತಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಜನಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಇದೆ! ಆದ್ರೆ ಆ ಕೇಳೋ, ಸಾವಿರ ಜನಗ್ಗೆ ಸಾವಿರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಾವಿರ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಗಳು. ಆದ್ರೆ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೇನ್ನೂ ಉತ್ತರಾನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಮುಂಚೆ....ಒಂದು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಬೇಕು....ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳೋನೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳೋನೂ....ಅಸ್ತಿಕರಾಗಿರಬೇಕು.

ಶೆಟ್ಟಿ:- ಯೇಮಿ? ಆಸ್ತಿ ಉಂಡವಲ್ಲಾ? ಅಯ್ತೆ ಸೇದವಾಳ್ಳ ಗತಿ ಯೇಮಿ? ಮುಂಚೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಮಯ್ಯಾ ನೀದಿ! ಆಸ್ತಿ ಉಂಡೇವಾಳ್ಳು ದಾನ್ನಿ

ಅನುಭವವಿಂಚೆ ಗಲಾಟೋ ಉಂಡುಗ.... ಸ್ಯಾದವಾಳ್ ಗತಿಯೇನು ಅಂಟಿ.
ನೇದವಾಳ್ಕೇ ಕದಾ ಪುಟ್ಟೇದಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಯುಗಯುಗಾನ್ಯಾ ?

ಭಟ್ಟ—ಎಗರಾಡ್ಬೇಡಿ ಶಿಟ್ಟಿ. ಶಾಂತಿ ತಗೊಳ್ಳಿ. ಆಸ್ತಿಕರು ಅಂದರೆ
ಹಣವಂತರಲ್ಲ. 'ಆಸ್ತಿ' ಅಂದ್ರೆ ...

ಶಿಟ್ಟಿ—ಗೊತ್ತು ಬಾಗೊತ್ತು . ಎನುಕಲು! ಅಯ್ಯೆ ಎನುಕಲು
ಎಕ್ಕಡಯ್ಯ ಒಟ್ಟೆ ಇಕ್ಕಡ ?

ಶಾಸ್ತ್ರ—ಎನುಕೆಗಳಲ್ಲೇ! ಭಟ್ಟು ಹೇಳೋದ್ದು ಕೇಳಿ, ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು
ಕೇಳಿ.

ಭಟ್ಟು—'ಆಸ್ತಿ' ಅಂದ್ರೆ ದೇವ್ರಾಂತ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಿಂಥೆ ಅಂತ
ನಂಬೋವೆಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಕರು! "ನನಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಾಸು ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಬೇಕಾ
ದಷ್ಟಿವೆ! ನನಗ್ಯಾರಿಂದ್ಲೂ ಏನೂ ಆಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲಾ"ಂತ ಉಬ್ಬಿ! ಐಹಿಕ
ನಪ್ಪರ..." ಈ ಹೊತ್ತಿದ್ದು, ನಾಳೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಾನೋ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು
ಐಶ್ವರ್ಯಾನೋ ಹೋಗ್ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ" ಎಂಬೋದ್ದು ಹೀದೇನೂ... ತನ್ನೂ
ತನ್ನ ಬಾಳೆ ಒದಗಿರೋ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸುಡೋ ದೇವ್ರ ಒಬ್ಬಿದಾನೆ
ಅಂಬೋದ್ದು ನಂಬೋನೂ ಇರೋವೆಲ್ಲಾ ನಾಸ್ತಿಕರು. ಈಗ "ಅಲ್ಲಾ" ನಲ್ಲಿ
ನಂಬಿಕೆಯಿರೋ ಸಾಬರು, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬೋ ನಾವು, ಯೆಲ್ಲೂ
ಆಸ್ತಿಕರು. ನಾಸ್ತಿಕರ ಮಾತು ನಮಗ್ಯಾಕೆ.

ಸಾಬ್ರು—ಮಾಘ್ ಕರಿಯೆ ನಾವು ಎಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ
ಅಲ್ಲಾಗೂ... ನಿಮ್ಮ ರಾಮ, ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆನೂ ಫರಕ್ ಇದ್ದಾದೆ. ನಮ್ಮ
ಅಲ್ಲಾಗೆ ಜಿಸಂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಯ್ಯಿ ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮನು ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ
ನಾಲ್ಕುಕಾಲು ಎಂಟುತಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೈ ... ಅಯ್ಯೆ ಹೇಡೇನಾಲೂಂಕು
ಡರ್ರಾನೇಕೇಲಿಯೆ.... ಬೊಮ್ಮೋಂಕೆ ಹಿಕ್ಕತ್ ..

ಭಟ್ಟು—ಅನ್ಯಾಯ ಸಾಬ್ರೆ! ನೀವ್ವೇಳೋದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ.
ನಿಮ್ಮೇವರ ಹಾಗೇನೇನೇ ನಮ್ಮ ದೇವ್ರಾನೇ. ಕೈಯಿಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ಕಾಲಿಲ್ಲ ..

ಲೆಟ್ಟು....ಅದೆಟ್ಟೆಯ್ಯಾ? ಸಾಬುಲು ಚೆಪ್ಪೇದಿ ಸರಿಕದಾ. ಬ್ರಹ್ಮಣಿಕೆ ನಾಲುಗು ತಲಕಾಯಿಲು ಲೇನಾ? ಎಷ್ಟುಡಿಕೆ ನಾಲುಗು ಜೆಯ್ಯಿಲು ಕಾದಾ? ರಾವಣುಡಿಕೆ ಪದಿ....ಉಂಡ್ತಿ ; ನಾದು ರಾಕ್ಷಸುದು ..... ಕುಮಾರುನಿಕೆ.... ಸಾಬ್ಲು ಏನಾ ಸಹವಾಸನುಲೋ ಮನದೇವತುಲಪೈನ ಮರ್ಯಾದನೇ ಪೋತುಂದಿ....ಕೊಮಾರಸ್ವಾಮಿ ದೇವುಡುಗಾರಿಕೆ ಆರು ತಲಕಾಯಿ.. ವದನ ಮುಲು ಕಾದಾ? ಇದಂತ ಮಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿದರಿಚ್ಚೇದಾನ್ಕೇ ಕಾದಾ.... ಏರ್ಪಾಡಯ್ಯಂದಿ?

ಭಟ್ಟು---ಅದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶೆಟ್ಟೀ ನಮ್ಮೂನ್ನೂ, ಏರ್ಪಾಡೊಂದ್ರಲ್ಲ... ಅದೇ ಅಸ್ತಿಭಾರ ನಮ್ಮ ಮುನ್ವತ್ತಮೂರುಕೋಟೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ಮೈಯ್ಯಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಲು ಈ ಬಾಬ್ಬಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಡುಬಿಗೆ ಕಾಳ, ದುಡ್ಡಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸ್ಯಾಸು ನಾಡೋಕೆ ಸರಸ್ವತಿ, ಭಾವಿ ನೀರು ಬತ್ತಿದ್ರೆ ಗಂಗಾಧರ, ಹೀಗೆ ಡಿಸಾರ್ತಮೆಂಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೇರಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟು ಆದ್ರೂನೂವೆ... ಈ ಮನುಷ್ಯ ರೂಪ ಧರಿಸಿರೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಹುಟ್ಟೋಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ ವಿಕಾರ ಆಕಾರಗ್ಗು ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ವತ ಗಳ್ಳ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದೇವು ಮೈಲುದ್ದ ಕೈಕಾಲು ಇಟ್ಟೊಂದ್ ಧಾಂಡಿಗನೂ ಅಲ್ಲ... ಚೀಮೆ ಚಿಗಟಾನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅದೇ ದೇವು ಕ್ರಿಮಿನೂ ಅಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಸೆಯೆಂಬೋದು ತಜ್ಜನ್ತ. ತಜ್ಜನ್ತವೇನೂ-ಅನನ ಜನ್ಮಕ್ಕೇ ಕಾರಣ! ಈ ಅಲೇನ ತೀರಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನ್ ತನ್ನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನನನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೆ ನಿರೂಪಿಸ್ಕೊಳ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ತನಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯೋಕೋ ಕಲ್ಲು ಕೆತ್ತೋಕೋ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳೋಕೋ ಹಾಡೋಕೋ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಒಂದು ಗೀತೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸ್ಕೊಳ್ತಾನೆ ತನ್ನ ಧೈಯದ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ. ಸಾಬ್ಬು ಅಲ್ಲಾಗೆ ರೂಪವಿಲ್ಲಂತ ಎಷ್ಟು ವಾದಿಸಿದ್ರೂ...ಕಣ್ಣುಚ್ಚೊಂಡು ಅಲ್ಲಾನ ಅವರು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ್ರೆ ಮುಖಮೋರೆ ಯಲ್ಲಿದ್ರೂ....ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಳಕಿನ ಹಾಗಾದ್ರೂ ಕಂಡೇ ಬರುತ್ತೆ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣಿಗೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೆದರಿದ್ರೆ 'ಅಪ್ಪಾ!' 'ಅಮ್ಮಾ!'ಂತ ತಂದೆತಾಯಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿಬಂದ ಹಾಗಾಗ್ಗೀ ತನ್ನಗೂಂತ ಆಡಿಸಿದ್ದ ಗೊಂಬೆ

ಮುಂದೆ 'ಅಮೃತ! ಮೃತದ ಗೊಂಬೆಯ ಸರಿಮಾಡಿದ್ದು' ಅಂತ ತಾಯಿ ಹತ್ತ ಓಡುವ ಹಾಗೆ... ಈ ಹೊತ್ತು ಮಗು ಸಿಡುಬೆದ್ದು ನರಳೋದನ್ನು ನೋಡಿ.... 'ಅಮೃತ! ಮಹಾಕಾಳಿ!... ನನಗಿರೋದು ಒಂದು ಕುಪ್ಪಸದ ಖಣ ನನ್ನ ಕೈಲಾಗೋ ಅಲಂಕಾರ ಇಷ್ಟೇ. ಇಷ್ಟಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಗುನ ಸರಿಮಾಡ್ತಿದ್ದಾ 'ಂತ ಯಾವೆಂಗಿದ್ದ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲಂಕಾರ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹೋದದ್ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ, ನಾಟ್ಯ.... ಆದ್ರೂ ನಂಬಿಕೆ ಯಿದೆ. ಆಶೆ ಇದೆ. ಮಮತೆ ಇದೆ. ನೀವು ಧ್ಯಾನಿಸೋ ಅಲ್ಲಾಗೆ ಕೈಕಾಲಿಲ್ಲದ್ರೂನೂವೆ.... ಆತ ರಹಂ ಅಂತಿರಲ್ಲ, ಆ ಕನಿಕರ ಮಮತೆ, ಆತ ಇಟ್ಟಿರೋ ನಿಮಗೆ ಕೈಕಾಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೇ? ಕಣ್ಣುಗಳು ಇವೇ ಅಲ್ಲೇ? ಹೀಗೇ ನಾಟ್ಯ ತನಗಿಷ್ಟವಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತನ್ನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರೇನೇ ರಚಿಸ್ತುಕೊ ಅಭ್ಯಾಸ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತತ್ತ್ವಭಾವ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧನು ಬರೀ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣಾದ್ರೂನೂವೆ ಅಪುನಗಿರೋ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅಪುನು ಪೂಜೆಮಾಡೋ ಭಕ್ತನ ಯೋಗ್ಯತೆನೇ ಅಲ್ಲೆ.... ಬರೀ ಕಲ್ಲಿಗೆ ನಮಗಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿನೂ, ಶಕ್ತಿನೂ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಟ್ಟು- -ಅಯ್ಯೋಯ್ಯೋ. ದೇವಂಥಂತ.... ಮೇವೋ ಮೇ ಜೇವೋನಿ ದೇವಂಥಾ, ಏಂ ಬೋರಣ್ಣಾ ಅಂತಾ ವಿನಿ ಉಕ್ಕುಂಡಾವೇ?

ಬೋರಣ್ಣ- ಅಲ್ಲ ಸಟ್ಟು ಗುಡಿ ಮನಸರೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಯಿಗ್ರಾನೂ ಕಲ್ಲು ಕುಟಿಗ ಕಡೆದದ್ದು. ಆದ್ರೂನೂವೆ.... ಕಡೆದ ಕಲ್ಲೊಂಬಿನ, ದೇವ್ರಂತ ಅತ್ತ ನಗ ನಂಬ್ಬ ಮೇಲೆ ಇರೋದು ಜೀವಾಳ!

ಶಾಸ್ತ್ರೋಪ- ಗುಡೀಂತ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ನಾವಿರಬಹುದು ನಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆಮಾಡ್ತ ಬಿಟ್ಟಿರೋದ್ರೆ ಸುರ ತಪ್ಪು ವಾದಿಸಿದೀರಲ್ಲಾ ನೀವು. ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ವಿಗ್ರಹ ಅತ್ಯಂತ ಯತ್ನದ ಬೆಳ್ಳಿಲಿ ಮಾಡಿದ ಗಣೇಶ ಸಾರ್ವತಿ ಈಶ್ವರ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕೆಳಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೋಜ ಹಾಕೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಾಲ್ಟೀಲ ಬಣ್ಣದ ಪರಟು ಒಣ್ಣದ ಅರ್ಧ ಪರಾಯ ತಲೆ ಕೃಷ್ಣ

ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟು ಇಟ್ಟುಂಡಿರೋ, ಒಬ್ಬ ಈ ಕಾಲದ ಮನುಷ್ಯನ ತಸ್ಪೀರ್ನ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಗಲುಹಾಕಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪುಣ್ಯ ದಿವಸಾನೂ ಮೊದಲು ಆ ತಸ್ಪೀರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಂಗಳಾರತಿಯಾಗಿ ಆ ಮೇಲಿನೇವೇ ಕೆಳಗಿರೋ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಈಗಿನವರೂ ಆಗಿದೆ; ನನ್ನೊಂಟ್ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮನೇಲಿ, ಅಂದ್ರೆ ನಂಬೀರ ನೀವುಗ್ಗು ?

ಶೆಟ್ಟಿ—ಯೇನಿ ? ದೇವುಂಡ್ಲಾ ಪ್ರತಿಮೆ ಪೆಟ್ಟಿ ದಾನ್ನ್ ಪೈನ ಮೋಜಾ ವೇಸ್ಪೋನಿ ಕ್ರಾಪು ಚೇಸ್ಪೋನಿನ ಮನುಷ್ಯನಿ ತಸ್ಪೀರಿನಿ ಪೂಜ ಚೇಸೇದಾ ? ಅದೀನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣುಲು ಇಂಟೊನಾ ! ಪಾತಕಮಯ್ಯಾ, ಮಹಾಪಾತಕಮು ; ಕುಲಕುಲಮೇ ಕಾಲಿಪೋವನು. ಇಂಟಾಡಿದಿ ತಾಲಿ ತಾಲೀನೆ ಪೀಕಿಪೋವನು.

ಶಾಮಣ್ಣ—ಅದೇ ನಂಬ್ಬೆ ಅನ್ನೋದು. ಈ ಮನೆ ಇಂಟಾಡಿದೀ ಅಂದ್ರಲ್ಲಾ ಆಕೆಗೆ ಇಷ್ಟು ದೇವರುಗಳು ಇದ್ರಾವೆ ತಾಲಿ ಕಿತ್ತೊತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾಯಾನ ತಪ್ಪಿ ಮಾಂಗಲ್ಯ ರಪ್ಪಿಸಿದ ಅವನು, ಅವನ ರೂಪ ವೇಷ ಹೇಗಿದ್ದ್ರೂ ನೂವೆ ಸತ್ತ ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣಗಳು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಯಮನ ರೂಪ ಎಷ್ಟು ಘೋರವಾಗಿದ್ದ್ರೂ ಆತ್ಮೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವಾಂತ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಂಬಿದಹಾಗೆ.... ಈಕೇನೂ ಆ ತಸ್ಪೀರ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬ್ಬೆ ಯಿಟ್ಟಿರೋದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ? ತಪ್ಪೆ ? ಯೇನ್ವಾಬ್ಬೆ.

ಖಾನ್‌ಸಾಬ್ - ಯೇತೊ ಮೊಹ್ಬಬತ್‌ಕೀ ಬಾತ್ ಹೈ....ಉಲ್ ಸತ್ ಕೀ....ಭರವಸ್ ಕೀ ಬಾತ್ ಹೈ....ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ....ಕಾನಿ ಹೇಳಿ !

ಶೆಟ್ಟಿ ಕಥನಾ ?.... ಚಪ್ಪಂಡ....ಯಮಧರ್ಮುಡು ಎಕ್ಕಡ ! ಮೀರು ಚೆಪ್ಪೆ ಕ್ರಾಪ್ ಚೇಸ್ಪೋನಿ ಮೋಜವೇಸ್ಪೋನಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಕಾಲ್ಟೇ ಚೆನ್ನೋಡು ತಸ್ಪೀರು ಎಕ್ಕಡ....ವಾಣಿಕಿ ಪೂಜಾಂಟಿ ಯೇನಿ....ನಾಕೇನಿ ಮಂದಬ್ಬಾ ಲೇದು ! ಅಯ್ತೇನೂ ಚಪ್ಪಂಡ ! ಕಥೆ. ಒಕ್ಕೇಮಾಟ ! ನೆನ್ನ ಮೊನ್ನ ಏಕಟ್ಟು ರಕ್ತಂ ಕಾರ್ತ ದಯ್ಯಾಲು ಈ ಕಥಲೋ ಒಚ್ಚೇದೈತೆ.... ನಾಕೇನಿ ಭಯಂ ಲೇದು....ಅಯ್ತೇನೂ ನೆನ್ನ ರೆಯ್ಯಿ ಒಕ್ಕ ಕಲಗಂಟಿನಿ ! ಗೊಂತ

ಕೋಸ್ತೋನಿ ರಕ್ತಮುಕಾರ್ತು ಗೆಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟಿನ ಕಾಳೋ ಕುಲುಕ್ತಾ ನಾ ಬಾದ
ಗಿಲ್ಲುಲೊ ಕುಟ್ಟಿ ಆದ್ತಿ ಸಾಬ್ಬು ಚಪ್ಪಿನ ಗೂಬ್ಬೆನ ನಿಲೈಕ್ಕುನಿ....ಮುದ್ದು
ಕದ್ದು....ಅನಿ ಪಲ್ಲವಿ ಪಾದ್ತಾ ಒಕಗೋಸಾಯಿನೆನಕ “ನಿಧಿನಿಧಿ” ಅನಿ
ತಾಳಂ ವೇಸ್ತ ಮಾಯಿಂಟಿಕೊಟ್ಟು....ನಡು ರಾತ್ರಿಲೊ ‘ಓಟ್ಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪು,
ಅಂಗದಿನಿಂಚಿ ಮೆಂತ್ಯಲು ದೋಸ ಕೊತ್ತಿಂ ಚಟ್ಟಿ ಇಪ್ಪೇ ತೆಪ್ಪಿಚ್ಚೆಪ್ಪಾವ,
ಲೇಕಾಪ್ಪೋತೆ ನೀ ಗೊಂತ ಪಿಸುಕುತ್ತು?’ ಅನಿ ನನ್ನ ದಬಾಯಿಂಚಿನ
ಏಕಟ್ಟು ಕಲಲೊ ಚೂಸಿ....ಕಿಲ್ಲಿ ಮಾಯಿಂಬಾಡಿದಿ, ಮಾಸಿಲ್ಲೋದು....
ಬಳ್ಳಾಂ ಬೋಯಿಲು ಅಂದ್ರಾ ಒಚ್ಚೆನಮಾಟ್ಲ ನಾಕಿ ಗಾಬರಿ ಪೋಯ್....
ಇಂಕಮಾಟ ಗುಡ್ಡೊ ದಯ್ಯಾಲು ಕಥವಿನ್ತಾದು ಅನಿ ಮನಸು ಗಟ್ಟೀಪ್ಪುಂಚ್ಚಿ.
ನೇನೇಮಿ ಪಿರಕಿಕಾದು. ಅಯ್ಯೇನೂ ನಡುರಾತ್ರಿಲೊ, ರಕ್ತಮು ಕದ್ದು
ಮುದ್ದು ಕದ್ದು ಅನಿ ಗೂಬ್ಬೆನ ಎಕ್ಕೊನಿ ವೆನಕೊಗ ಪೈರಾಗ ನಿಧಿನಿಧಿನಿ
ತಾಳಮು ವೇಸ್ತ ನಿಧ್ರೆಲೊ ಒಪ್ಪ ಒಕ್ಕುಡಿಡಿ....ಯಿನಪು ಗುಂಡಿಗ ಉಂಡಿನ
ಮೊಗವಾಡುಕೂ....? ಶಾಮಣ್ಣಗಾರು ಈ ಮೂ ಕಥಲೂ ದಯ್ಯಾಲು
ಗಿಯ್ಯಾಲು ಯೇಮನ... ?

ಶಾಮಣ್ಣ -ಜಿವ್ರನೇಡಿ ಶೆಟ್ಟ. ವೆನ್ಪು ಪಿರಾಚಿ ಯೇನು. ಇಲ್ಲ
ನನ್ನರೇಲಿ ಕೇಳಿ.

ಶಾಮಣ್ಣನ ಕಥೆ

ಬಹಳ ದಿನದ ಮಾತಲ್ಲ. ಈಗೀಗ ಐದು ವರ್ಷದ ಮಾತು ಕೃತ್ಯವೆಂದ್ರ
ಅಂತ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ತುನುಕೂರು ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟು. ಅಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ
ತಂಗೀನ. ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಅಳಿಯನಿಗೆ. ಒಬ್ಬನೇ ನಗ
ತಂದೆಯಿಲ್ಲ; ತಾಯಿ ವೆಸರಲ್ಲೇ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ನಗದು ಇಟ್ಟುಟ್ಟು ಹೋದ
ತಂದೆ, ಅಳಿಯನ ಚಿಕ್ಕಂದಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧ ಒದಗಿದ್ದು ಬಲು ಅದೃಷ್ಟ ನಮಗೂ
ನಂತಂಗೀಗೂ. ಅಳಿಯ ವೈಮುಖ ಬಣ್ಣ ಗುಣ ಅಚ್ಚುಟ್ಟು....ಅಲ್ವೆ ಮಗು
ಹಾಗೆ ಸ್ವಭಾವ. ಇನ್ನು ತಾಯಿನೋ ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತೋಳಲ್ಲ....ಸೂಸೆ ಅಂದ್ರೆ
ಪ್ರಾಣ .... ಮದುವೆ ಯಿರಲಿ, ಪ್ರಸ್ತವಿರಲಿ, ಅದಲ್ಲ ಕಥೆ. ತಂಗಿ ಅರು ತಿಂಗಳ

ಗರ್ಭಿಣಿ. ತವರು ಮನೆಗೆ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕರೆತರೋಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿ ನಾನೂ ನಮ್ಮಮ್ಮನು ಕ್ಯಾತ್ನಂದ್ರಕ್ಕೆ. ಇಳಿದದಿನ ಸುಬ್ರಾಯನಪ್ಪ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮನೆಮಠ ಹೊಲ ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಮಗನಿಗಿದ್ದಾನಾವೆ....ನನ್ನ ತಂಗಿ ಅತ್ತೇಗೆ ನಗದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದ್ದ ಗಂಡಾಂತ.... ದೇವ್ರದಿಂಡು, ವ್ರತ-ನಿಯಮ ಯಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಜ್ಜೆ ಆ ಚಿನ್ನದಂಥ ಹೆಂಗಸಿಗೆ. “ಮಗನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ! ನಾನು ಇಡಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ! ಇವೆಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಮಾಡಿ.... ಇವರ ಸೇರೋ ಬಗೆ ಹುಡುಕೇನೆ” ಅಂಬೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾನ ಮುಂದಿಟ್ಟೊಂಡು ಕಾಶಿವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಕಂಚಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದರ್ಶನವಾಯಿತು! ರಾಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ರಾಮಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದ ಸಹಸ್ರ ಲಿಂಗಕ್ಕೂ ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅರ್ಚನೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲೆ ಮಧುರ, ದ್ವಾರಕೆ, ಹರಿದ್ವಾರ, ಗಯ ಈ ಬಾಬುಗಳೂ ಆಯ್ತು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊತ್ತು ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ನಾಗಸರ್ಪ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗೆ, ನಾನೂ ನಮ್ಮಮ್ಮ ನಮ್ಮ ತಂಗೀನ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕರೆತರೋಕೆ ಹೋದದ್ದು. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಕಥೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಶಾಮಣ್ಣ. ಮೆಟ್ರಿಕಲೇಷನ್‌ವರೆಗೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ತಂದೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೋತ್ತೂ ಸ್ಕೂಲುಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಾನ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದೆ. ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಟಿ. ಎ. ಶಾಮಣ್ಣ. ಟಿ. ತಾವರಿಕೆರೆ, ಎ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೆಸರು ಅತ್ತತ್ತ. ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಾಮಣ್ಣ. ಅವನೂ ಟಿ. ಸೆ ತರೀಕೆರೆ, ಮಲ್ನಾಡುಕಡೆ. ಭಾಗ್ಯವಂತರ ಹೆಸರು; ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟು ಇತ್ಯಾದಿ. ಬಿ.ಎ. ನೂ ಪ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅಂತಾರಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ, ಆ ಬಾಬತ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸ ಕಲೆಕ್ಷಂಡು ತಿರುಗಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಧಾನ್ಯ ಸಸ್ಯಾದಿಗ್ಗೆ ಕಾಫಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗ್ಗೆ ತನಗೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವವರಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಸ್ತಾ ಇದಾನೆ. ಈಗ ತಹಲ್‌ವರಿಗೂ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಶಾಮಿ, ಇಬ್ಬರು ಹತ್ತತ್ತಲೇ ಕೂಟ್ಟೊಳ್ಳೊದು, ಅಲ್ಲೆ ಭಾಗ್ಯವಂತನ ಬಡಾಯಿ ಅನನಿಗಿಲ್ಲ. ಒಡತನದ ಬೆದರಿಕೆ ನನಗಿಲ್ಲ ಹೀಗೋಹಾಗೋ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅದು ಹೇಳೋಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ.... ಅನ್ನೋನ್ಯ, ಸ್ನೇಹ ಅಂತ

ಅಂತೇವೇ ಹೊರ್ತು ಇವೆಲ್ಲಾನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದ ಒಂದು ಬಾಂಧವ್ಯ ನಮಗೆ. ಕಥೆ ಯಾಕೆ ಬೆಳಸಬೇಕು. ಮೆಟ್ರಿಕಲ್‌ರೇಷನ್ ಮುಂಚೆನ್ನೇವೇ ಮನೇ ಬಂದು ಸೇರಿದೆ ನಾನು. ಶಾಮಿನೋ ಹಾಸನದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಮದರಾಸು. ಅಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಆಗುತ್ತೂಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಪುನಃ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೆಬ್ಬಾಳ. ಆಮೇಲೆ ತನ್ನೂರು ತರೀಕೆರೆ. ಅವನಾಯಿತು ಅವನ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟು ಆಯಿತು. ಆದ್ರೂನೂವೇ ನೋಡಿ! ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸ್ನೇಹ ಇವುಗಳ್ಳೆ ಮೀರಿಸಿದ್ದೇ ಬಾಂಧವ್ಯ, ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಿಂದ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳೂ ಬಿದಿರೆ ಕಾಗದಗಳು ಬದಲಾಯಿಸ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈಗಿನವರಿಗೂ ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ರೆ ಈಗ ಹೇಳೋ ಕಥೆ ಈಗಿಂದೀಚಿನದು. ಕ್ಯಾತ್ನಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಮ್ಮಮ್ಮೂ ಆರು ತಿಂಗಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ನನ್ನ ತಂಗಿನ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕರೆತರೋಕೆ ಹೋದದ್ದು ಸುಪ್ರಾಯನವರನ್ನೇ ದಿನ, ಅಂತರ್ವೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಕಥೆ?

ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಕ್ಯಾತ್ನಂದ್ರ. ಬೀಗ್ನಿಮನೆ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡದು. ಅವತ್ತಿನ ಖರ್ಚು.... ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಗೋದಾನ ಭೂರಿ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಅಲ್ವಿ ಈ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಗಲಾಟೇಲಿ ಹೊಲಗೇರಿ ಮೂದಿಗ ಕೇರಿ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಊಟ, ಅಲ್ವಿ ಊರ ಗುಡೀಲಿ ಅಭಿಷೇಕ, ಸಹಸ್ರಾರ್ಚನ, ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಮನೇ ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಸುಪ್ರಾಯನ ಸ್ವರ್ಣಪ್ರತಿಮೆ ದಾನ.... ಅಲ್ವಿ ಮುತ್ರೈದೆಯರಿಗೆ ಕಿರಿಗೆ ಕಣ ದಾನಕ್ಕೂ, ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ನಾರ್ಕುಡಿ, ನನಗೆ ಜರತ್ತರಿ ಅಂಚು ಫೋತ್ರ, ವಲ್ಲ.... ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂದ್ರೆ ಏ ಸಹಸ್ರ ಪ್ರೀತಗಳಾದ್ರೂ ಮುಟ್ಟಿರ್ಬೇಕು ಆ ಮುದುಕಿ ಕೈಯಿಂದ ಖರ್ಚು. ನಾನು ಹೇಳೋ ಕಥೆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಆದ ಗಲಾಟೆ ವರ್ಣನೆ ಅಲ್ಲಾ; ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು.... ನಿಮ್ಮಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪು ವಾದದ ವಂಧ್ಯ ನಾನು ನುಗ್ಗಿ ಹೇಳಿದ ತಪ್ಪೇರಿನ ಪೂಜೆಯ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕರಣ. ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆ ಸರಾಸರಿ. ಗಂಡಸರಿಗೆಲ್ಲಾ ಊಟ ಆಗ್ಗೋಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಕೋಣೇಲಿ.... ಎಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿಹಾಕಿ ಗೋಮ ಫುಟ್ಟಿ ಕೈ ತೊಳಕೊಂಡು ಆಗ್ತಾನೆ ಹಂಗಪ್ಪ.... ಪರಿಚಾರಕರಿಲ್ಲ, ಮನೆ, ಮನೇವು, ನೆಂಟು, ನೆರೆಹೊರೇವು.... ಹೆಂಗಸ್ರೇ ಕೆಲ್ಸ; ಹೇಳಿದ

ಹಾಗೆ, ಗಂಡಸೂಟದ ಗಲಾಟೆಯೆಲ್ಲಾ ತೀರಿ ಆಗ್ತಾನೆ ತಮ್ಮ ಊಟಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಹಿಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ತೀರೋ ಗಜಗುಜಿ. ಮಾವ ಅಂದ್ರೆ ನಾನು, ಅಳಿಯ, ಆತನ ಸೋದರಮಾವ, ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಮೂವರು ನೆಂಟು, ಜಗಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೂತು ತಾಂಬೂಲ ಅಗ್ಗಿತಿಥೇವೆ. ಕಗ್ಗತ್ತಿ. ಗುಡಿ ಶಿಖರದ ಮೇಲಿನ ಲಾಂದ್ರದ ಬೆಳಕು ಇದ್ದ ಕತ್ತಿಗಿನ ಇನ್ನೂ ಕಪ್ಪಾಗಿ ತಿದ್ದಾಡಿದೆ. ಜಗಲಿ ಗೋಡೆ ಗೂಡ್ಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಹಣತೇ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆ. ಮೊದಲು ಮಾತು ಎತ್ತಿದ್ದು ಪುರೋಹಿತರು; ಸುಬ್ರಾಯ್ ಸಸ್ತಿ ಪ್ರತಾ ಹೇಳಿ ಬಾಗಿರದ ಸಮೇತ ಹೊರಟುಹೋದ ಕಥೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತು ಬಂದು, ಕಂಡ ಹಾವೂ, ಕಾಣದ ಹಾವೂ, ಕಡಿದ ಹಾವೂ, ಕಡಿಯದ ಹಾವೂ, ಮಲಯಾಳಿ ಮಂತ್ರ, ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ಬೀಸಿ ವಿಷ ಇಳಿಸೋದು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹಾವುಗಳ ಕಥೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ, ಬಲು ಚಟುವಟಿಕೆ, ದೂರದ ಸಂಬಂಧ ಅಳಿಯನಿಗೆ; ಹೇಳಿದ— ಅವರ ಇಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕ್ಲಾಸುಗ್ಯು ಜರಿಗಿರೋ ವಾಗ್ಲೇನೇವೇ ಒಂದು ನಾಗರ ಹಾವು ಕಂಡ್ವಂದು ಹುಡುಗನಿಬ್ಬರಿಗೆ ಬಂದಿ, ಎದುರು ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿ ದೊರೆ ಬಂದೂಕ್ ಸಮೇತ ಬಂದು ಆ ಹಾವನ್ನು ಕೊಂದ ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ.... ‘ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ! ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ! ಕೃಷ್ಣಕೃಷ್ಣ!’ ಅಂದ ನಮ್ಮ ಅಳಿಯನ ಸೋದರಮಾವ. ‘ಯಾತ್ರಿ’ ಅಂದದ್ದಕ್ಕೆ.... ‘ಹಾವಾಗ್ಲೀ ಹಸುಮಗುವಾಗ್ಲೀ.... ಹಿಂಸೇ ಹಿಂಸೇನೆ’ ಅಂದ ಆತ. ನನಗೆ ಶಾಮಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಪರಪರನೆ ನಕ್ಕೆ. ‘ಇದೇನ್ನ ಗೂ’ ಎಂದ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನ್ವೇಳಿದ್ದು: “ಹಿಂಸೆ ಅಂದ್ರಲ್ಲಾ, ಹಾವಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹುತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕಂದು ಹತ್ತುನೂರು ಹುಡುಗರು ಓಡಾಡೋ ಸ್ಥಳಿಗೆ ಬಂದು ವಿಷದ ಹಲ್ಲು ಇಬ್ಬೊಂದು ಹೆದರ್ಪೂ ಪ್ರಾಣಿನ ಕೊಲ್ಲೋದು ಹಿಂಸೆ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ರೆ ಅದರ ಜನ್ಮಕ್ಕೂ ಮೋಕ್ಷ ಹುಡುಗರ ಹೆದರಿಕೆಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಪಾಪ ಎಲ್ಲಿರೋ?” ಅಂದದ್ದಕ್ಕೆ “ಆ ಮಿಷನರಿ ದೊರೆಯೇನೊ ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ನೋವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಗುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಆ ಹಾವು! ನಮ್ಮ ಶಾಮಿಗಾನ ಇದ್ದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಹಾವು ಹೇಗಾದ್ದು ಜೀವಸಮೇತ ಹಿಡ್ತು ನರನರ ಕಿತ್ತು ಕೊನೇಗೂ ಕೊಲ್ಲೋಕೆ ಹಿಂಜರಿದು

ಕೊಲ್ಲಿದ್ದ. ಮುಖ್ಯ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿಗೆ ನಾಗರಹಾವಿನ ಮೇಲಿರೋ ಸೇಡು ಈ ಮಿಷನರಿ ಸಾಬ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದದ್ದು ಆ ಹಾವಿನ ಪುಣ್ಯ” ಎಂತ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟಲ್ಲ ಅಳಿಯ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿ ದಣಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾನು ಅಂದು.... ಆಕಳಿಸೋ ಬಾಯಿಗೆ “ರಾಘವಾ! ರಾಘವಾ!” ಎಂತ ಚಿಟಕೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಸ್ತು.... ನೀವೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ, ನನಗೆ ನಿದ್ರೆಬರುತ್ತೆ, ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದೋತೇನೆ” ಅನ್ನೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ. ನಾನೊ ಹಾವಿನನ್ನೇಲೆ ಸೇಡಿಟ್ಟಿರೋ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಯಾರು, ಏನು, ಎತ್ತ, ಅಂಬೋಡ್ಕೊಳ್ಳಾ ವಿವರಿಸ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ತಿರಿಗಿ ತೆರಿಯ್ತು ಅಳಿಯ ಆಗ್ರಾನೆ ಮುಚ್ಚೊಂಡ್ಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲು! ತಿರುಗ್ತೇನೆ! ನನ್ನ ತಂಗಿ ಬಾಯ್ಬಿಡ್ತೇನೆ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಬಾ, ಬಾಂತ ಸಾಂಜ್ಜೆ ಮಾಡ್ತಿದಾಳೆ. ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಜಗಲಿಲಿದ್ದೊರಿಗೆ “ಬಂದೆ” ಎಂತ ಹೇಳಿ ಜಗಲಿ ಇಳಿದು ತೆಗೆದ ಬಾಗಿಲು ಹಾಸಿ ಒಳಗೆ ಹೋದ್ದೋ ಇಲ್ವೊ.... ನನ್ನಂಗಿ ಕುತ್ತೇನ ಎರಡು ತೋಳುಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದು, ಮುಖಾನ ನನ್ನೆದೇಮೇಲಿಟ್ಟು “ಅಣ್ಣಾ! ಬಂತಲ್ಲಾ ಕೇಡು ನನ್ನ ತಾಳಿಗೆ ಇನ್ನೇನಗತಿ!” ಅನ್ನುತ್ತ ತನ್ನ ಭಾರಾನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಗೋಳಾಡ್ತಿದಾಳೆ! ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಮೈಗೇನಾದ್ರೂ ಬಂದ್ರೆ.... ತಾಳೆಗಪಾಯ ಎಲ್ಲಿದು? ಒಂದೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅವಳ ತಲೆ ಸವರ್ದ “ಇದೇನೈಂಚು”.... ಅನ್ನುತ್ತು “ಮೆಲ್ಲಗಣ್ಣು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾತಾಡು ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿಗಾನ ಎತ್ತಿದ್ಯೋ.... ನಾನು ಕೆಟ್ಟಹಾಗೆ!” ಎಂದು ಅಂದು ನನ್ನ ಎಳಕೊಂಡುಹೋಗಿ.... ಮೊದ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಾ ಮುಂದಿ ನ್ನೋಣೆ ಗಂಡಸ್ತು ಊಟಮಾಡಿದ್ದು.... ಅಂತ ಅದ್ರವಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಣೆ: ಅಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಸಲಿಂದ ಹತ್ತಿಜ್ಜೆ ಈಚೇನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ “ಅಲ್ಲೋಡಣ್ಣ! ಇನ್ನೇನಗತಿ! ನನ್ನ ಗತಿ! ನನ್ನ ತಾಳಿ ಗತಿ! ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಲಿರೊ ಮಗುವಿನ ಗತಿ!” ಅಂತ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬರುವ ಅಳುವನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಾ ಎರಡು ತೋಳಿಂದ್ಲೂ ನನ್ನ ಕುತ್ತೇನ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬಿಗಿದು ನನ್ನೇಲೆ ಬಿದ್ದೊಂಡ ನನ್ನಂಗೀನ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಕೊಂಡು ತಿರುಗ್ತೇನೆ ಅವಳು ತೋರಿಸಿದಕಡೆ ನೋಡೋಕೆ, ನನಗೀಗ್ಲೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ನಾನು ಆಗ ನೋಡಿದ್ದ ನೋಡುತ್ತೂವೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒರಕೊಂಡಿದ್ದ ತಂಗಿ

ಸಮೇತ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬೀಳ್ವೆ ನೆಟ್ಟೊಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇಂಬೋದು ಈಗ್ಲೂ ನನಗಾತ್ಮಯ್ಯ! ಕೋಣೆ ಕತ್ತಲೆತ್ತೇ ಹೇಳ್ವೇಕು! ಇರೋ ಬೆಳ್ಳು ಪುಟ್ಟದೊಂದು ನೀರಾಂಜನ. ಎದರು ಗೋಡೇಲಿ ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಚಾಮುಂಡಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರು, ಕೆಳಗೆ ಸರಸ್ವತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಿ! ಫಳಫಳಾಂತ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವೆ! ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಅರ್ಧ ಕತ್ತಲೆ ಬಿದ್ದೊಂಡಿದಾನೆ, ಅಳಿಯ. ನಿಜ, ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊರಕೆ. ಇವನ್ನೆ ಲೇಗೂ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಹಾಕಿರೋ ಗೋಡೆಗೂ ಒಂದಡಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದಡೀಲೆಯಾದ್ರೂ ಎತ್ತೊಂದು ಹೆಡೇನ ಒಂದ್ಬರೀ ನಾಗ್ರಹಾವು ಹಿಂದಿರೋ ಗೋಡೇಗೂ ಮುಂದಿರೋ ಅಳಿಯನ ಮುಖಕ್ಕೂ ಆಡಿಸಿದೆ. ಅದ್ರ ಕಣುಗ್ಗು ಆ ಒಂದು ನೀರಾಂಜನದ ಬೆಳಕಲ್ಲ.... ಚಾಮುಂಡಿ ಚಿನ್ನದ ಪ್ರತಿಮೆಗಿನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಜ್ವಾಲೆ ಕಾರಿದೆ! ನನ್ನ ತಿಯೇನು! ಹೆಣ್ಣಾಗೆ ನನ್ನೆಲೆ ಒರಗೊಂಡಿರೋ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಗತಿಯೇನು! ಹೆಡೆ ತೂಗ್ತ ಇರೋ ಆ ನಾಗರಹಾಸಿಗೆ ಮುಖ ಬಿಚ್ಚೊಂಡು ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ ನಿಜ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಳಿಯನ ಗತಿಯೇನು? ಯಾವ ದೇವರೂ ಕೂಗೋದು? ದೇವ್ರುಗೈಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನದಲ್ಲೂ ಬೆಳ್ಳೆಲೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದಾರೆ.... ಆ ಹಾವಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ! ಜಗ ಲೀಲೋ ಮಾತುಗಳ ಗಲಾಟೆ. ಹಿಂದಿನ ಹಜಾರ ಹೆಂಗಸು ಗಜಗುಜಿ. ಇಲ್ಲೋ ನಾನು ನಂತಂಗಿ. ನಮ್ಮೆದ್ದುಗೆ ಕೋಣೆಲಿ ಹೆಡೆಬೀಸಿರೋ ನಾಗ ಸರ್ಪ, ಅಳಿಯ. ಒಂದೂ ತೋಜ್ಜೆ ನನ್ನ ಬೆದರ್ಕೇಲಿ.... ಆ ಹಾಳು ನೋಟಾನೂ ನೋಡ್ಲಾರ್ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೊಂಡು ನನ್ನ ತಂಗೀನ ತಬ್ಬೊಂಡೆ. ಎಷ್ಟು ಸಿಮಿಷಗಳು, ಎಷ್ಟು ಘಳಿಗೆಗಳು, ಇಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ವರುಷಗಳು ಹಾಗೆ ನಿಂತಿದ್ದವೋ ನಾನೂ ನನ್ನ ತಂಗೀನೂ, ಈಗ್ಲೂ ನನಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಅಲ್ಲೆ “ಶಾಮಿ” ಶಾಮಾಂತ ನನ್ನೆಸು ಬೀದಿಯಿಂದ ಯಾರೋ ಕೂಗು ಕೇಳ್ದೆಂದು ಬಿಚ್ಚೇನೆ ನನ್ನಣ್ಣ, ಅದೇ ಸೀನು ಎದ್ದುಗೆ! ಅದೇ ಕೋಣೆ. ಅದೇ ನೀರಾಂಜನದ ಬೆಳಕಲ್ಲ. ಅದೇ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಅದೇ ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿದ ಸರ್ಪ, ಅದೇ ಅಳಿಯನ್ಮುಖ. ಆದ್ದೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಬೀದಿಯಿಂದ ಬೈಸುಲ್ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸ್ತ “ಶಾಮಿ ಶಾಮಾಂತ ಕಿರುಲ್ಲಿರೋ ಧ್ವನಿ ಸಮಾಮಿದು”.... ಅಂತ ತಿಳಿಯತ್ತೂವೆ.... ಈ ಎದ್ದು ಕೋಣೆ ನೇ

ಮರ್ತು ಕೆಂಚೂನ ಅರ್ಥ ಎಕ್ಕೊಂಡು ಅರ್ಥ ಎಕ್ಕೊಂಡು ಬೀದಿ ಬಾಕಿಲು ಹೊಸಲು ನೇರಿ “ಶಾಮಾ! ಶಾಮಾ! ಇಲ್ಲೇ ಇದೇನೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಾ! ಬೇಗ ಬಾ!” ಅಂದ ಜ್ಞಾಪಕ. ಅವನು ಈ ಕತ್ತೇಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟಾರ್ಚಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಬಾಕಲಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಹೆದರಿಕೇನೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದು ಒರಗಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂಗೀನ್ನೂ ನೋಡಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಬಂದು “ಎನು ಶಾಮಾ ಇದು?” ಅಂದದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ. “ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಒಳಗ್ಗೆ” ಅಂದು ಅವನ ಕೈಹಿಡ್ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಕರೆದೆ. ಕೋಣೇಲಿ ಇರೋ ಸ್ವಿತಿ ತೋರಿಸಿ .... ‘ನಮ್ಮಳಿಯ ಶಾಮಿ!’ ಅನ್ನುತ್ತೂವೆ .... ಅದೇನು ಗಂಡ್ಲು! ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳುಕೊಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಜೀವಾಳಾನ. ಟಾರ್ಚ್ ಆರಿಸ್ತ. ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಲು ತೆಗೆದು “ನಿನ್ನ ತಂಗೀನ ಹೆಗಸು ಹತ್ತಿರ ಒಪ್ಪಿ .... ಹೇಳೇ ಬಿಡು. ‘ಹಾವು’! ನೀವೇನಾದ್ರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ತೆ ಇದ್ದ್ರೋ ಅಪಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಗಳ ಕಿರಾಟ ಕೇಳಿ ಹಾವು ರೇಗಿತೋ ಗಂಡಸ ರಿಗೆ ಹಾಸಿ, ಅಂಜೋದ್ದ ಹೇಳ್ವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಬಾ!” ಅಂದ. ಇವನು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೇಗ್ತೆಗೆ ಹೇಳಿ ತಂಗೀನೊಪ್ಪಿ ಬಂದೆ. ‘ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಲು ಹಾಕು’ ಅಂದ ಶಾಮಿ. ‘ಬೀದೀ ಬಾಕಿಲು ಹಾಕು’ ಅಂದ ಎಫಡೂಬಿಗಿದೆ. ಹಾವು ಊಟ ಮಾಡಿ ಗೋಡೇಗೇ ವಾಲಿಸಿದ ಮಣೆಗ್ಗಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೆಕ್ಕೊಂಡು, ರಬ್ಬರ್ ಬೂಡ್ಲುಹಾಕೊಂಡಿದ್ದದ್ದು, — ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಕೋಣೇನ ಸಮಾಪ್ತಿ — ಈಗ ನನ್ನೆದುಗೆ ಆಗ್ತೆ ಇತೋ ಹಾಗೆ ಇದೇ ಥಟ್ಟನೆ ಟಾರ್ಚ್ ಸ್ವಿಚ್ ಮಾಡಿ ಮಣೇನ ಗುರಾಣಿ ಹಾಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡುಕೊಂಡು ಟಾರ್ಚಿನ ಬೆಳಕು ಹಾವಿನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಿಡಿತ “ಹುಸ್ ಹುಸ್” ಅನ್ನುತ್ತೂವೆ ಶಾಮಿ, ನಿಂತಿ ದಾನೆ ಇವನು, ಸರಾಸರಿ ಇವನೆತ್ತರ ಎದ್ದಾಗಿತ್ತು ಆ ಹಾವು! “ಫೆಬ್” ಅಂತ ಲಾಮಾ ಕಡೆ ಹೊಡೆದ ಜ್ಞಾಪಕ. ಆ ಪೆಟ್ಟು ಶಾಮಾ ಕೈಲಿದ್ದ ಮಣೆಗೆ ತಗು ಲಿದ್ದ ಜ್ಞಾಪಕ! ಮತ್ತಿರುಗಿ ಹೊಡೆಯೋಕೆ ಆ ಹಾವು ಹೆಡೇನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಸೋವಾಗ ತಾಕಿದ ಗೋಡೆ ಬಿಡೋಷ್ಟಲ್ಲೇ ಒಂದೇ ಹಾರು ಶಾಮಾ ಹಾರಿ ಆ ಗೋಡೆ ಸಮೇತ ಆ ಹಾವ್ನ ಮಣೆಯಿಂದ ಅದುಮ್ಕೊಂಡ. ಅರ್ಥದ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಮಣೇ ಮೇಲೆ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ. ಮಿಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅಮಕ್ಕೊಂಡಿಧಾನ ಗೋಡೇಗೆ ಮಣೆಯಿಂದ ಶಾಮಿ. ಕೆಳಗೆ ಬಾಕಿ ಒದ್ದಾವ್ತಿದೆ ಹಾವಿನ ಬಾಲ.

ಮಲಗಿದ್ದ ಅಳಿಯನ್ನ ಒಂದೇ ಒದೆ ಒದ್ದ ಎಬ್ಬಿ, ತಲೆ ತಿರುಗಿಸ್ತ, “ಶಾಮಿ, ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗು ಇವನ್ನ ! ಹೊರಗ್ಗಿಟ್ಟಿಟ್ಟು ಮನೆಲಿರೋ ದೀಪಾನೆಲ್ಲಾ ತಂದ್ಬಿಡು, ಅಳಿಯಂದಿರ ಪ್ರಾಣಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸೆ ಬಿದ್ದಿರೋ ಈ ಹಾವ್ವಾ ತೀನ ಜೀವ ಸಹಿತ ಬಿಡಬಾರ್ದು. ಒಂದು ಗಳು ಒಂದ್ಬತ್ತಡಿ ನೂಲುಹಗ್ಗ ” ಅಂದ. ಬೆಚ್ಚಿದ್ದು ಎದ್ದ ಅಳಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೊರಗೆಳ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೀವ ಸಹಿತ ನನ್ನ ತಂಗೀ ಕಾಲಿಗೆ ಕೆಡವಿ, ಶಾಮಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ದೀಪಗ್ಗು, ನೂಲು ಹಗ್ಗ, ಒಂದು ಗಳು ತಂದಿಟ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಆ ಹಾವ್ವಾ .... ಸುಮಾರು ಆರಡಿಯಾದ್ರೊ .... ಇದ್ದಿರ ಬೇಕು. ಗೋಡೆಗೆ ಮಣೇ ಸಮೇತ ಅದುಮಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಶಾಮಿ. ಈ ಗಳೂನ ಮಣೇಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆ ಹಾವ್ವೂ ಮಣೇನೂ ಗಳೂನ ಗೋಡೆಗೆ ಕಾಲಿಂದ ಅದುಮಿಕೊಂಡು ಎರಡುಕೈಯಿಂದ ನೂಲೇಣೀನ ಸುತ್ತಾಕೆ ಸುತ್ತಾಕೆ ಅದ್ದೇಗೆ ಬಿಗಿದ್ನೋ .... ಎದ್ದುಗೇ ನಿಂತಿದ್ದ ನನಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ. ‘ಆ ಕೊನೇ ಹಿಡುಕೋ ಹುಷಾರೂ’ಂತ ಗಳುವಿನ ಒಂದು ಕೊನೆ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ, ಇನ್ನೊಂದ್ ಕೊನೆ ಅವನೆತ್ತೊಂಡದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ. ಮಣೇಗೂ ಗಳುಗೂ ನೂಲೇಣಿ ಹಾಗೆ ಬಿಗಿದು ಒದ್ದಾಡ್ತಿರೋ ನಾಗರಹಾವ್ವು ಅವನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಹೊತ್ತೊಂಡ್ಲೊದ್ದಿ, ಹಿತ್ತಲ ತೋಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಿ. ಆಗ್ಲಾದ್ರೊ ಕಲ್ಲೋ ಮಣ್ಣೇನೋ ತಗೊಂಡು ಚಚ್ಚಿ ಕೊಲ್ಲಾ ದಾಳಿತ್ತೇ ಆ ಹಾವ್ವ ! ಉಹುಂ ! ಶಾಮಿಯ ಸೇಡು ತೀರ್ಬೇಕಲ್ಲ. ಜೋಬಿಂದ ಒಂದು ಪೆನ್ಸೈಫ್ ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಹುಣಸೇ ಮರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಭಡಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಣೇನ ನೆಲದ್ದಡೆ ಕಟ್ಟಿದ. ಹಾವು ಮೇಲ್ಗಡೆ .... ಹೊಡೆದಾ ಹೊಡೆದಾ ಹೊಡೆದಾ ನೋಡೀ ಆ ಹಾವ್ವ ! ಆ ನಾಲ್ಕು ಭಡಿಗ್ಗು, ಕಿತ್ತು ಕಡ್ಡಿಯಾಗೊವರೂ ಹೊಡೆದಾ .....

“ಸಾಯಿ ಸಾಯಿ .... ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮನೇಲಿ ಈಗ್ಯೂ ನರುಕೋ ಹಾಗೆ ನೊಂದೂ ನೊಂದೂ ಸಾಯಿ ! ನೀನಲ್ವೇ ಕಡಿದಿದ್ದು ? ನೀನಲ್ವಿದ್ರೇನೂ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ, ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಕಡಿದಿರಬಹುದು. ನಿನ್ನೀ ಹಾಳು ಹಾವಿನ ಜಾತೀ ಜಾತೀನೆ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗೋವರಿಗೂ ನನ್ನ ಮುಯ್ಯ ತೀರೋದಿಲ್ಲ ” ಅಂತ ಆ ಹಾವ್ವ ಹೊಡೆದೂ ಹೊಡೆದೂ, “ಒಂದೆಂಟ್ಟತ್ತು ಸೌದೆ ಒಂದು ಸೀಸೆ

ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ತಾ " ಅಂದ. ಒಂದೂ ತೋಚಿ, ಅವನು ಕೇಳಿದ್ದು ತಂದಿಡುತ್ತಾ ಮಣೇಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಇವನ ಹೊಡೆತದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ನರಾನು ಕಿತ್ತು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು ಇನ್ನೂ ಬುಸುಗುಟ್ಟಿರೋ ಹಾವಿನೈಲೆ ಸೌದೇನ ಪೇರ್ನಿ ಸೀಮೆ ಯೆಣ್ಣೇನೂ ಸುರ್ದು ಜೋಬಿಂದ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಶೆಗೆದು ಕಡ್ಡಿಗೀಚಿ, ಸೌದೇ ಗಿಟ್ಟು, ಅದೇ ಉರೀಲಿ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಹತ್ತಿಸ್ಕೊಂಡು ಸೇದ್ತಾ ನಿಂತಿದಾನೆ ಶಾಮಿ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಮನೆವು. ಒಂದ್ಯಡೆ ಅಂಯ್ನ ಅಪಾಯದಿಂದ ಹತ್ತಿದ ಬೆದರ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬದುಕಿಬಂದ ಸಂತೋಷ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಲ್ಲ ಮನಸ್ಸು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಳಿಯನ್ನ ಬದುಕಿಸ್ತ ಶಾಮಿಮೇಲಿನ ಮಮತೆ—ಅವನು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾವೆ ಮೂರ್ಛಿತರೋ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯ ಅಸಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚೊಂಡೇ ಹೋಯ್ತು ! ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾರೆ. ಬೀಗಿತಿ ಮಟ್ಟಿಗ್ಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು " ಇದೇನ್ಮಗು ? ನಾವು ಇವತ್ತು ಇದ್ದ ವಿಪತ್ತಿನ ಪರಿಹರಿಸೋಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿರಬೇಕು ನಿನ್ನ. ನಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ದಾರಿ ನನಗೊಬ್ಬೇ ಮಗ. ಅವನ್ನೂ ಅಪಮೃತ್ಯು ಬಾಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸ್ತೆ. ನನ್ನ ಸೊಸೆ ಮಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ನನಗೆ. ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ತಂಗಿ ! ಅವಳ ಮಾಂಗಲ್ಯಾನೂ ರಕ್ಷಿಸ್ತೆ. ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಆ ಹಾವು : ಅರಿಯದ ಜಂತು. ಏನೋ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಸುಬ್ರಾಯನ ಸ್ವಾಮಿ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೋಕೇ ಆ ಹಾವು ಕಳಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸೋಕೆ ನಿನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ ದೇವು. ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಹಿಂಸೆ ಒಪ್ಪಾನೇ ? ಹಾವಾಗ್ಗೆ ಹುಲಿಯಾಗ್ಗೆ .... ದುಷ್ಟವ್ಯಗ ಗಳ್ಳ ಕೊಲ್ಲೋದು ಪಾಪವಲ್ಲ. ಜೀವಸಹಿತ ಹೀಗೆ ದಹಿಸೋದ್ದ ದೇವ್ರ ಪ್ಪಾನೇ ಮಗು ? ಅನ್ನುತ್ತಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಕಣ್ಣುಗ್ಗೆ ಕಿಡಿ ಹಾರಿಸ್ತಾ " ಈ ಹಿಂಸೆ ಒಪ್ಪಾನೇ ಅಂತೀರಾ ದೇವು ? ಹಮ್ಮಯ್ಯ ! ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಹಿಂಸೆ ನನಗೂ ನನ್ನ ತಂಗಿಗೂ ನಮ್ಮನೆಗೆಲ್ಲಾ ತಂದಿಟ್ಟು ನಗಿದ್ದ ದೇವು ಈ ಹಿಂಸೆಗೇನೂ ಹೇಳ್ಗೆ ಪಡೋಹಾಗಿಲ್ಲ ! " ಅಂತಾ ಶಾಮಿ ಎರಡು ಕೈಯಿಂದಲೂ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತ ಕೂತ್ಕೊಂಬಿಟ್ಟ. ಬೀಗ್ಗೆ ಚಿನ್ನದಂಥ ಹೆಂಗ್ಗೆ. ಚಿನ್ನದಂಥ ಹೃದಯ, ಹೇಗಿದ್ದೂ ಹೊತ್ತೊಟ್ಟಿ ಹೆತ್ತೊಟ್ಟಿ. ಧಾಂಡಿಗನಾದ ಗಂಧು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಮಂದಟ್ಟಾಯಿತೋ ಕಾಣೆ ಅಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ;

ಶಾಮಿ ಹತ್ತಿರ ತಾನೂ ಕುಳಿತು, “ಮಗೂ, ನೀನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ನಾವು ಬೇಡ ಅನ್ನೋಹಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾರೊಂಬೋದು ನನಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ರೂ ಹೋಗೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಬದುಕಿದ. ನೀನು ಯಾರಾದ್ರೂ, ನಮ್ಮನೇಗೆ, ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದೇವು. ಆದರೂ ಈ ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ನಿನಗಿರೋ ಭಲಾನ ಗಮನಿಸಿದ್ದೆ .... ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಏನೋ ಅನಾಹುತ .... ಶಾಮಿ ಮುಖಾನ ಸವರ್ತ “ಹೇಳು ಮಗು .... ದುಃಖಾಂಬೋದು ಮನಸ್ಸಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟೊಂಡ್ರೆ ಹೃದಯಾನ ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತೆ. ಇಷ್ಟಿಗೆ ಹೇಳೊಂಡ್ರೆ .... ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತೆ ದುಃಖ! ಹೇಳು ಮಗು!” ಅನ್ನುತ್ತೂ ಶಾಮಿ “ಹೇಳೋ ದೇಸಿದೆಯಮ್ಮಾ! ನಾನೂ ನನ್ನಂಗಿ ಅವಳಿಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತಂದೇತಾಯೀನ ಕಳೆಕೊಂಡ್ವಿ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮಕ್ಕಳಹಾಗೆ ಎತ್ತಿ ಆಡ್ವಿ ಬೆಳಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದೋವು ನಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತೇನೂ ಆಕೆ ಗಂಡ್ನಾವೆ. ನಮ್ಮಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟುಹೋದ ಭೂಮಿ ಕಾಣೇನೂ ತಮ್ಮಾಸ್ತೀಗಿಂತ ಹುಷಾರಾಗಿ ಸೋಡ್ವಿಟ್ಟ ತಮಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ್ರಾವೆ ನನ್ನೂ ನನ್ನಂಗೀನ್ನೂ ತಮ್ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಬೆಳಸಿದ್ದುಮ್ಮಾ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಜೊತೆಲಿ ಓದಿದ್ದೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ನಲ್ಲಿ. ಆಗ ವರ ನಿಶ್ಚಯ ಆದ್ದು ನನ್ನಂಗೀಗೆ. ಜಹಗೀರ್ದಾರ್ ಮಗ. ಮೈಯಿ ಮುಖ, ಬುದ್ಧಿ, ಗುಣ ಚೆನ್ನದಹಾಗೆ. ನಮ್ಮತ್ತಿ ಮಾವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮದುವೆಗೆ. ಬೀಗರಿಗೂ ಬೀಗರಿಗೂ ಪ್ರೋಟಾಪೂಟಿ ಖರ್ಚು. ಮದುವೆನೂ ಆಯ್ತು. ನಾಗೋಲೀದಿನಾಮ್ಮಾ ; ನಮ್ಮ ಬಂಗಲೇ ಎದುರು ಬಂಗಲೇಲಿ ವರ ಇಳಿದಿದ್ದದ್ದು. ಕೊನೇ ಉರಟಣೆ ಒಂದಾಗಬೇಕು ನಮ್ಮನೇಲೀಂತ ಅಸೆ ನಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತಿಗೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಮ್ಮನೇ ಹೆಂಗಸೆಲ್ಲಾ ವಾದ್ಯಧ್ವನೀತ ಕರೆತಂದು ಅಳಿಯನ್ನ. ನಮ್ಮ ಬಂಗ್ಲೆ ಸೇರಿ ಮೆಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡ್ವಿದಾನೆ ಅಳಿಯ “ಹಯ್ಯೋ, ಎಡಗಾಲು ಮೊದಲು ಇಡಬೇಡಿ”ಂತ ಒಬ್ಬ ಮುದಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೇನೇವೇ ಆ ಮೆಟ್ಟಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಎಡಗಾಲಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು—ನಮ್ಮ ಭಾವ ಮೆಟ್ಟಂಚಿನ ಸಕ್ಕ ಗುಲಾಬೀ ಗಿಡಗಳ ಪೊದರು. ಅಳಿಯ ಕಾಲಿಟ್ಟದ್ದು ನೋಡಿದೆ. ಇಟ್ಟಕಾಲು ರೋಜಾ ಪೊದರಿಂದ ಒಂದು ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ ಕುಕ್ಕಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ್ದು ನೋಡ್ವಿ. ಹಯ್ಯೋಂತ ಬೀಳ್ತಿದ್ದ

ಭಾವನ್ನ ಹಿಡುಕೊಂಡ್ವೀ. ಇನ್ನೇನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಂದದ್ದಾಯಿತು, ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳಾಯ್ತು, ಏನಾದ್ರೆ ಏನು? ಬೆಳಕು ಹರಿಯೋಕೆ ಮುಂಚೆ ತಾಲಿ ಕಟ್ಟೋವು ನನ್ನಂಗಿ. ಐದು ದಿನದ ಹೆಂಡ್ತಿ. ಹುಡ್ಕಿದೀನಿ ಹುಡ್ಕಿದೀನಿ ನೋಡೀಮ್ಮಾ ಆ ತೋಟವೆಲ್ಲಾ ; ನನ್ನ ಅವಳಿಜವಳಿ ತಂಗಿ ಜನ್ಮಾನ್ನೇ ನುಂಗಿದ ಆ ಹಾವ್ವ ; ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ; ಈ ದುಃಖದಲ್ಲೇ ಕೊರಗೀ ಕೊರಗೀ ಸತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತೇನೂ ಮಾವ್ವು ! ನಮಗಿನ್ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಧನ ಧಾನ್ಯ ಎಷ್ಟಿದ್ದ್ರೂನವೆ ನನಗೆ ನನ್ನಂಗಿ, ನನ್ನಂಗೀಗೆ ನಾನು ; ಅದೇಮ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಭಾವನ್ನ ಕೊಂದ ರಾವಿಗೆ ನಾವಾಗ್ಲೀ ನಮ್ಮ ಭಾವನಾಗ್ಲೀ ಒಂದು ಪಾಪವೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮಾ ? ಆದ್ರೆ .... ಏನೋಮ್ಮಾ ಆ ಹಾವು ಜಾತೀಂದ್ರೆ .... ಪ್ರಾಣಸಹಿತ ಬಿಡೋಕೆ ನನ್ನಿಂದ ಆಗದು ....” !

ಯಾಕೆ ಹೇಳೋನೇ ಗುಡಿಕಟ್ಟೆ, ವಿಗ್ರಹಾನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿಸಿ, ವರ್ಷ ವರ್ಷಾನೂ ಪೂಜೆ ಆಗ್ತಿರೋ ಕಲ್ಲುಗೊಂಬೆನ ಪೂಜೆ ಮಾಡೋದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇಂತ ವಾದಿಸ್ತಿದೀರಲ್ಲ ನೀವೆಲ್ಲಾ ! ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೋಜು ಹಾಕೊಂಡು ಬಣ್ಣದ ಕಾಲ್ಟೀಲ, ಬಣ್ಣದ ಷರಟು, ಕ್ರಾಸ್ ತಲೆ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು, - - ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಮದರಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ಫುಟ್ ಬಾಲ್ ಆಡ್ತಿದ್ದಾಗ ತೆಗೆದು ನನಗೊಂದು ಕಾಪಿ ಕಳಿಸಿದ ಫೋಟೋ,—ಅದ್ನ ಕಟ್ಟ್ಪಾಯ್ತೆ ಅದೇ ಕೋಣೇಲಿ ಅದೇ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಚಾಮುಂಡಿ ಪ್ರಭೃತಿಗಳ ತಲೆ ಮೇಲೆ ತಗುಲ ಹಾಕಿದ ಶಸ್ತ್ರೀರ್ದ ನನ್ನ ತಂಗೀನೂ ಭಾವ್ನೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡೋದು ತಪ್ಪೇ ನೆಪ್ಪೇಂಬೋದ್ದ ನಾನ್ನಿಷ್ಟನ್ನಿಸಲಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವುಗಳು .....

ಶೆಟ್ಟಿ—ಮಂಚಿ ಮಾಟಾಂಟಿ ! ತನ್ನೆಕ್ಕಡವಚ್ಚೆ ? ರಾಮುಡೇಮಿ, ಕೃಷ್ಣಾಡೇಮಿ, ಪೆದ್ದ ಪೆದ್ದ ಯುಗಮುಲೋ ವಚ್ಚಿನ ಪೆದ್ದಾ ತಾರಮುಲು ಪೇದ ನಾಳ್ ರಕ್ಷಣಾನಿಕೆ ಪರಮಾತ್ಮುಡು ಪೆದ್ದಾ ತಾರಮು ಎತ್ತಿನ ಏಕಟ್ಟು. ಈ ಚಿನ್ನ ಯುಗಮುಲೋ ಕಲಿಯುಗಮುಲೋ ಚಿನ್ನ ಚಿನ್ನ ಟೆತಾರಮುಲು ಎನ್ನಿ ಯೋ ಎತ್ತುತಾಡು. ಮೋಜು ವೇಷ್ಕೊಂಟಿ ಯೇಮಿ, ಸಿಗರೇಟು ತಾಗ್ತಿ ಯೇಮಿ ? ಪದಿ ಜನಾಲ್ನಿ ಬದುಕಿಂಚ್ಚೆ....ಪರಮಾತ್ಮುಡುನಿ ಟೆತಾರಮು ರೂಪ್ಪಾ ಎಟ್ಟುಂಟಿ ಯೇಮಿ ; ಪರಮಾತ್ಮುಡು ಎತ್ತಿನ ಪಂದಿರೂಪಮು ಎಟ್ಟುಂಡಿನ ಯೇಮಿ

ಭೂದೇವಿ ನಿ ಬದುಕಿಂಚೆ ಲೇದಾ? ಈ ಕಲಿಯು, ಗುಲೋ ಚಿನ್ನ ಚಿನ್ನ
 ಔತಾರಮ್ಲ ಎನ್ನಿಯೋ ಎತ್ತುತಾನೇ ಉಂಟಾಡು ದೇವುಡು—ಲೇಕಪ್ಪೇತೆ
 ವಾನ್ಕೆಕೂಲ್ವೇದೇನ್ನಿ? ಎನಮು ಪ್ಪೇತ ಸಲ್ಲಗ ಉಂಡೇದಾನ್ತೆ? ಕಾದು, ನ್ಯಾಲ
 ತಡ್ಡಿ ಪೈರು ಪಂಡಿ ಪದಿಜನಾಲ ಕಡುವು ನಿಂಡೇದಾನ್ತಿ. ಪೆದ್ದಾವಳ್ಳು....
 ಮೀರು ಚೆಪ್ಪಿತ್ತೇ ಶಾಮಣ್ಣವಾಳ್ಳುಕಥ.... ಅಟುವಂಟಿ ಪದಿ ಔತಾರಮುಲು
 ಇಪ್ಪುಡು ಕೂಡಾ ಉಂಡುಟ್ಟೇ ವಾನ ಕೂರ್ಚೇದಿ. ಗುಡ್ಲೋ ರಾಯ್ತೋ
 ಚೇಪ್ತೇ ಯೇಮಿ ಇಂಡ್ಲಲೋ ತಪ್ಪೇರು ಪೆಟ್ಟೇಯೇಮಿ....!?

ಶಾಮಣ್ಣ—(ಗುಡಿಯ ಬಾಕಿಲನ್ನು ಇಣಕಿ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿ) ಇಕೋ
 ಶಾಮಿ ಬಂದ....

ಶೆಟ್ಟು—ಇದೇಮಿದಿ! ಈ ಪಿಲ್ಲಕಾಯಾ....? ಬೀ. ಯೆ. ಪ್ಯಾಪ್ಪೇಸಿ
 ಪಾಮುನಿ ಚಂಪಿಂದಿ....!?

ಶಾಮಣ್ಣ—ಬೆಚ್ಚು ಬೀಳ್ವೇಡಿ! ಇವನವನಲ್ಲ.... [ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ]
 ಮೆಲ್ಲಗೋ ಶಾಮಿ, ಮುರಿದ ಮೆಟ್ಟು.... ಜಾರಿಬಿದ್ದು ಮೊಣಕಾಲು ಮುರ
 ಕೊಂಡೀಯ! ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಾ (ಎದ್ದುನಿಂತು) ಈ ಶಾಮಿ ಆ ಶಾಮಿ ಅಲ್ಲ.
 ನನ್ನ ಸೋದರಳಿಯ. ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗ! ಆಗ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ! ಆ
 ಶಾಮಿ ಹಾಗೇ ಆಗ್ಬೇಕೂಂತ ಆಶೆ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಶಾಮಿ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ
 ಭಾವ್ನಾ ನತ್ತಂಗೀನೂ ಇವನಿಗಿಟ್ಟದ್ದು. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಿಧಾರೆ ಇಬ್ಬಾ!
 ಎಳೆಬೇಡ್ವೋ! ಎಳೆಬೇಡ್ವೋ! ಬಂದೆ! ಬರ್ತೀರಾ? ಎಲ್ಲೂ
 ಹೋಗೋಣವೇ?

